

DANMARKS
STATISTIK

Indvandrere i Danmark 2015

Indvandrere i Danmark 2015

Rettet den 2. december 2015 i forhold til oprindelig version
Rettelse af ordet "Temapublikation" til "analyse" i 3. tekstafsnit på side 47
Rrettelsen er markeret med rød.

Rettet den 17. marts 2016 i forhold til oprindelig version
Rettelse af figur 6.5 på side 100. Den overordnede udvikling i figuren er korrekt,
tallene bag var forkerte. Kommentering i tekst er rigtig.

Indvandrere i Danmark 2015

Udgivet af Danmarks Statistik

November 2015

Foto: Colourbox

Pdf-udgave:

Kan hentes gratis på www.dst.dk/publ/Indvandreridk

ISBN 978-87-501-2192-3

ISSN 1902-8954

Adresser:

Danmarks Statistik

Sejrøgade 11

2100 København Ø

Tlf. 39 17 39 17

E-mail: dst@dst.dk

www.dst.dk

Signaturforklaring:

- » Gentagelse
- Nul
- 0 } Mindre end en halv af den anvendte enhed
- 0,0 }
- Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- .. Oplysning for usikker til at angives
- ... Oplysning foreligger ikke
- * Foreløbige anslåede tal
- Databrud i en tidsserie. Oplysninger fra før og efter databruddet er ikke fuldt sammenlignelige
- // Databrud i diagrammer
- i.sk. Ikke sæsonkorrigeret
- sk. Sæsonkorrigeret
- r Reviderede tal

Som følge af afrundinger kan summen af tallene i tabellerne afvige fra totalen.

© Danmarks Statistik 2015

Du er velkommen til at citere fra denne publikation.

Angiv dog kilde i overensstemmelse med god skik.

Det er tilladt at kopiere publikationen til privat brug.

Enhver anden form for hel eller delvis gengivelse eller mangfoldiggørelse af denne publikation er forbudt uden skriftligt samtykke fra Danmarks Statistik.

Kontakt os gerne, hvis du er i tvivl.

Når en institution har indgået en kopieringsaftale med COPY-DAN, har den ret til – inden for aftalens rammer – at kopiere fra publikationen.

Forord

Indvandrere og efterkommere og deres integration i samfundet har stor almen interesse. I denne bog, som er den niende udgave af årspublikationen Indvandrere i Danmark, samler Danmarks Statistik oplysninger om indvandreres deltagelse på forskellige samfundsområder for at give et bredt billede af indvandreres og efterkommeres stilling i det danske samfund. Der er relativt store forskelle mellem indvandrere og efterkommere og personer af dansk oprindelse på de belyste områder. Der er også store forskelle på, hvordan indvandrergrupper fra forskellige lande klarer sig i det danske samfund.

Denne udgave indeholder en række områder, der ikke var med i sidste års publikation. Det drejer sig for det første om kapitel 2, der omhandler familie- og boligforhold. Kapitlet belyser, i hvor stort omfang indvandrere og efterkommere danner par med personer af dansk oprindelse. Kapitlet fokuserer desuden på boligforhold og ser blandt andet på forskelle mellem indvandrere og personer med dansk oprindelse, hvad angår ejerforhold, boligtype og størrelse.

Kapitel 3 om arbejdsmarked er også blevet ændret. I beskrivelsen af den historiske beskæftigelsesudvikling tages der højde for, at indvandrere og efterkommere har en anderledes alderssammensætning end personer med dansk oprindelse gennem aldersstandardiserede indeks. I kapitel 4 om uddannelse er der tilføjet et afsnit om sammenhængen mellem graden af beskæftigelse for ikke-vestlige indvandrere henholdsvis med og uden en dansk erhvervskompetencegivende uddannelse.

Publikationen har også fokus på børn af efterkommere i kapitel 1. Til dette års udgave er der som noget nyt også udarbejdet en række detaljerede tabeller om dette, som er tilgængelige i Statistikbanken på Danmarks Statistiks hjemmeside.

Publikationen er udarbejdet i Danmarks Statistik, kontoret for Befolkning og Uddannelse, af Jens Bjerre, Lisbeth Lavrsen, Dorthe Larsen og Annemette Lindhardt Olsen. Arbejdet har været fulgt af en følgegruppe med medarbejdere fra Danmarks Statistik samt Vibeke Jakobsen, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd og Hans Hummelgård, KORA – Det Nationale Institut for Kommuners og Regioners Analyse og Forskning.

Danmarks Statistik, november 2015

Jørgen Elmeskov, rigsstatistiker

Henrik Bang, kontorchef

Indholdsfortegnelse

Sammenfatning	7
1. Befolkning	11
1.1. Herkomst.....	11
1.2. Indvandrernes alder og oprindelsesland	13
1.3. Efterkommernes alder og oprindelsesland.....	15
1.4. Hvor bor indvandrerne og efterkommerne?.....	16
1.5. Fertilitet	20
1.6. Opholdsgrundlag.....	22
1.7. Befolkningsfremskrivning	24
1.8. Børn af efterkommere	26
2. Familie og bolig	31
2.1. Familier	31
2.2. Vielser	36
2.3. Bolig.....	39
3. Arbejdsmarked	45
3.1. Beskæftigelsesfrekvenser på de enkelte alderstrin.....	45
3.2. Beskæftigelsesudvikling 1983-2013.....	47
3.3. Beskæftigelsesindeks	49
3.4. Beskæftigelse og oprindelsesland for indvandrere.....	53
3.5. Beskæftigelse og oprindelsesland for efterkommere	54
3.6. Selvstændige	56
3.7. Branche.....	57
4. Uddannelse	61
4.1. Højeste fuldførte uddannelse	61
4.2. Beskæftigelse på det enkelte uddannelsesniveau	67
4.3. Under uddannelse.....	72
4.4. Hverken under uddannelse eller i beskæftigelse.....	75
4.5. Karakterer i grundskolen	77
5. Offentlig forsørgelse	81
5.1. Offentligt forsørgede 2014.....	81
5.2. Aldersopdeling	87
5.3. Udvikling 2008-2014	89
5.4. Opdeling på forskellige oprindelseslande.....	90
6. Kriminalitet	93
6.1. Kriminalitet opdelt på lovområder.....	93
6.2. Kriminalitetsindeks	98

Sammenfatning

<i>Indvandrere og efterkommere</i>	Indvandrere er født i udlandet og ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Efterkommere er født i Danmark og ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark (se afsnit 1.1).
<i>11,6 pct. af befolkningen er indvandrere eller efterkommere</i>	Indvandrere og efterkommere udgør 11,6 pct. af befolkningen i Danmark. Andelen af indvandrere er 8,9 pct., og blandt dem er 58 pct. fra ikke-vestlige lande. I løbet af de seneste 30 år er antallet af ikke-vestlige indvandrere næsten seksdoblet (se afsnit 1.1).
<i>Størst andel i Ishøj</i>	I Ishøj er 36,4 pct. af befolkningen indvandrere eller efterkommere, hvilket gør det til den kommune, der har den største andel. Morsø har den laveste andel – her er andelen 4,4 pct. Mere overordnet udgør indvandrere og efterkommere 17,5 pct. af befolkningen i Region Hovedstaden (se afsnit 1.4).
<i>I 2014 udgjorde asyl og familiesammenføring 19 pct. af de indvandrede opholdsgrundlag</i>	Blandt de indvandrede i 2014, som er født i udlandet og har ikke-nordisk statsborgerskab, har 19 pct. familiesammenføring og asyl som opholdsgrundlag. Fra 1997 til 2001 lå den tilsvarende andel på omkring 50 pct. Indvandringen af ikke-nordiske statsborgere er siden årtusindeskiftet blevet fordoblet og udgjorde i 2014 lidt over 59.000 (se afsnit 1.6).
<i>18.075 børn af efterkommere i Danmark</i>	Børn af efterkommere er defineret som børn der har mindst én forælder, der er efterkommer og ingen forælder med dansk oprindelse. Der er 18.075 børn af efterkommere 1. januar 2015 – heraf har 90 pct. ikke-vestlig oprindelse (se afsnit 1.8).
<i>Indvandrere danner ofte par med en partner fra samme oprindelsesland</i>	Indvandrere har ofte en partner fra samme land. Af de 84.158 parfamilier i 2015, hvor begge parter er indvandrere, består 83 pct. af to personer med oprindelse i samme land. Andelen er lidt lavere blandt par, der består af en indvandrer og en efterkommer. Her har 73 pct. oprindelse i samme land. Blandt de 2.293 par med to ikke-vestlige efterkommere er der i 86 pct. af tilfældene tale om to personer med oprindelse i samme land (se afsnit 2.1).
<i>Ikke-vestlige efterkommere bor oftere sammen med forældre</i>	Blandt de 25-årige ikke-vestlige efterkommere bor 36 pct. af mændene og 26 pct. af kvinderne fortsat sammen med mindst én forælder. De tilsvarende andele blandt 25-årige med dansk oprindelse er 13 pct. for mændene og 6 pct. blandt kvinderne (se afsnit 2.1).
<i>Hver fjerde ikke-vestlige indvandrer bor i ejerbolig</i>	Andelen, der bor i ejerbolig, er 62 pct. blandt personer med dansk oprindelse, men kun 34 pct. og 25 pct. blandt vestlige og ikke-vestlige indvandrere (se afsnit 2.3).
<i>Ikke-vestlige indvandrere har lavere beskæftigelsesfrekvenser</i>	Der var en stor stigning i ikke-vestlige indvandrede beskæftigelse fra 1995 til 2007, hvorefter den igen er faldet. Med beskæftigelsesfrekvenser blandt 16-64-årige ikke-vestlige mænd og kvinder på hhv. 53 pct. og 43 pct. i 2013 er niveauerne fortsat klart under niveauerne for personer med dansk oprindelse (se afsnit 3.2).
<i>Ikke-vestlige kvinder er 44 pct. mindre beskæftiget end kvinder med dansk oprindelse</i>	Et indeks der standardiserer efter alder viser, at underbeskæftigelsen er markant højere blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere end blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere. For kvinderne ligger beskæftigelsen 44 pct. lavere, end hvis de havde haft samme aldersfordelte beskæftigelsesfrekvenser som kvinder med dansk oprindelse. For mændene svarer underbeskæftigelsen til 32 pct. (se afsnit 3.3).
<i>Efterkommere har generelt en højere beskæftigelse end indvandrere</i>	Den aldersstandardiserede beskæftigelse blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere var i 2013 16 pct. lavere end for mænd af dansk oprindelse. Blandt kvinderne var beskæftigelsen 19 pct. lavere end for kvinder af dansk oprindelse. Ikke-vestlige efterkommere er dermed i højere grad i beskæftigelse end ikke-vestlige indvandrere (se afsnit 3.3).

- Lav beskæftigelse blandt indvandrere fra Afghanistan, Somalia, Libanon og Irak* Der er store forskelle i beskæftigelsesgraden mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Blandt 30-64-årige er beskæftigelsen meget lav blandt indvandrere fra Afghanistan, Irak, Libanon og Somalia. Indvandrere fra Polen, Tyskland og Sverige ligger derimod i toppen med de højeste beskæftigelsesindeks (se afsnit 3.4).
- Færre får en uddannelse blandt 30-årige ikke-vestlige efterkommere* Blandt 30-årige ikke-vestlige efterkommere har 45 pct. af mændene og 63 pct. af kvinderne afsluttet en dansk erhvervskompetencegivende uddannelse. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse er 71 og 80 pct. For de kvindelige ikke-vestlige efterkommere er der dog tale om en stor stigning siden 2005, hvor andelen kun var 49 pct. (se afsnit 4.1).
- En dansk erhvervskompetencegivende uddannelse har en positiv virkning på beskæftigelsen* En dansk erhvervskompetencegivende uddannelse har en stærk sammenhæng med beskæftigelsesfrekvensen blandt ikke-vestlige indvandrere. Beskæftigelsesfrekvensen var i 2013 74 pct. blandt 25-64-årige mandlige ikke-vestlige indvandrere med en dansk erhvervskompetencegivende uddannelse og 71 pct. for kvinderne. Selv om personer med dansk oprindelse med samme uddannelsesniveau fortsat har højere beskæftigelse, er forskellene små (se afsnit 4.2).
- Andel i uddannelse næsten på niveau med dansk oprindelse blandt 22-årige* I 2015 er andelen af 22-årige under uddannelse 50 pct. blandt de mandlige ikke-vestlige efterkommere og 65 pct. blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere. For mændenes vedkommende ligger andelen 2 procentpoint under det tilsvarende niveau for mænd med dansk oprindelse. 22-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere er under uddannelse i lige så høj grad som kvinder af dansk oprindelse (se afsnit 4.3).
- Libanesiske efterkommere er ofte hverken i uddannelse eller beskæftigelse* Af de 20-29-årige mandlige efterkommere med libanesisk oprindelse var 35 pct. hverken i beskæftigelse eller under uddannelse i 2013. Det er den højeste andel blandt de ti største efterkommergrupper. Mandlige efterkommere med oprindelse i Sri Lanka har den laveste andel på 15 pct. De srilankanske efterkommere har også den laveste andel uden for beskæftigelse og uddannelse blandt kvinderne på 10 pct., mens de libanesiske efterkommere har den højeste andel på 37 pct. (se afsnit 4.4).
- Ikke-vestlige efterkommere får lavere karakterer – både piger og drenge* Drenge og piger med dansk oprindelse får højere karakterer ved de bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøver end indvandrere og efterkommere. Baseret på karakterer i de seneste fem skoleår (2010-2014), er karaktergennemsnittet for drenge og piger med dansk oprindelse 6,5 og 7,1. De tilsvarende niveauer for ikke-vestlige efterkommere er 5,1 for drenge og 5,6 for piger (se afsnit 4.5).
- Især store forskelle i matematik* Af prøvefagene er det i matematik og dansk læsning, at de største karakterforskelle mellem drenge og piger med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere findes. Forskellene er mindst i mundtlig engelsk (se afsnit 4.5).
- Ikke-vestlige indvandrere udgør 22 pct. af kontanthjælpsmodtagerne* Mens de ikke-vestlige indvandrere udgør 7 pct. af hele den 16-64-årige befolkning, er deres andel i aldersgruppen på offentlig forsørgelse 10 pct. Deres overrepræsentation er særligt stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvoraf 22 pct. er ikke-vestlige indvandrere (se afsnit 5.1).
- Høje andele med offentlig forsørgelse blandt ikke-vestlige indvandrere i 50'erne* For de ikke-vestlige indvandrere stiger andelen på offentlig forsørgelse kraftigt med alderen. For de 30-34-årige er andelen 33 pct., mens det gælder 63 pct. af de 55-59-årige. For personer med dansk oprindelse er de tilsvarende andele 27 pct. af de 30-34-årige og 25 pct. af de 55-59-årige (se afsnit 5.2).
- Mange offentlig forsørgede blandt indvandrere fra Syrien, Somalia, Irak og Libanon* Både blandt mænd og kvinder er det indvandrere fra Syrien, Somalia, Libanon og Irak, som har de højeste andele på offentlig forsørgelse. For kvindernes vedkommende er fire ud af fem på offentlig forsørgelse blandt de 30-59-årige indvandrere fra Syrien, Somalia og Libanon (se afsnit 5.4).

Højere kriminalitet blandt ikke-vestlige indvandrere og efterkommere

Et indeks, der standardiserer efter alder viser, at kriminaliteten i 2014 er 48 pct. højere blandt mandlige indvandrere og 140 pct. højere blandt mandlige efterkommere med ikke-vestlig baggrund end blandt hele den mandlige befolkning. Når der yderligere standardiseres for socioøkonomisk status, reduceres kriminaliteten til at være henholdsvis 22 pct. og 129 pct. højere (se afsnit 6.1).

Højest kriminalitet blandt mænd med oprindelse i Libanon

Mandlige libanesiske indvandrere og efterkommere, hvoraf en stor del er statsløse palæstinensere, har med 257 det højeste kriminalitetsindeks blandt de undersøgte lande. Indekset er standardiseret efter både alder og socioøkonomisk status. Mænd med jugoslavisk oprindelse og mænd med oprindelse i Tyrkiet, Marokko og Pakistan har alle indeks, der ligger omkring 200. Den laveste kriminalitet har mandlige indvandrere og efterkommere med oprindelse i USA. Deres indeks er 32 og ligger således langt under gennemsnittet for alle mænd, som pr. definition er 100 (se afsnit 6.1).

1. Befolkning

Sammenfatning

Indvandrere og efterkommere udgør 11,6 pct. af befolkningen i Danmark. Indvandrerne andel er 8,9 pct., og af dem kommer 58 pct. fra ikke-vestlige lande.

Med en andel på 17,5 pct. af befolkningen bor der relativt flest indvandrere og efterkommere i Region Hovedstaden. I Region Nordjylland bor der færrest med 7,2 pct. Blandt kommunerne har Ishøj Kommune den højeste andel indvandrere og efterkommere med 36,4 pct., mens Morsø Kommune har den laveste med 4,4 pct.

Siden 2004 er den samlede fertilitet for ikke-vestlige indvandrere faldet fra 2.374 til 1.918 i 2014, og det nuværende niveau er kun marginalt højere sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse, som i 2014 har en samlet fertilitet på 1.706.

Blandt de indvandrede i 2014, som er født i udlandet og har ikke-nordisk statsborgerskab, har 19 pct. asyl og familiesammenføring som opholdsgrundlag. Fra 1997 til 2001 lå den tilsvarende andel på omkring 50 pct. Indvandringen af ikke-nordiske statsborgere er siden årtusindeskiftet blevet mere end fordoblet og udgjorde i 2014 lidt over 59.000.

Antallet af indvandrere og efterkommere forventes at vokse kraftigere end personer med dansk oprindelse. Ifølge Danmarks Statistiks befolkningsfremskrivning vil indvandrere og efterkommere udgøre 15,1 pct. af befolkningen i 2030 og 18,1 pct. i 2050 mod 11,6 pct. i dag.

Børn af efterkommere har mindst én forælder, der er efterkommer og ingen forælder med dansk oprindelse. Der er 18.075 børn af efterkommere 1. januar 2015 – heraf har 91 pct. ikke-vestlig oprindelse. 72 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år.

1.1 Herkomst

Indvandrere udgør 8,9 pct. af befolkningen

Danmarks befolkning består 1. januar 2015 af 5.659.715 personer. Heraf har 88,4 pct. dansk oprindelse, mens 8,9 og 2,8 pct. er henholdsvis indvandrere og efterkommere. Blandt indvandrerne i Danmark kommer 58 pct. fra et ikke-vestligt land. For efterkommerne er andelen med ikke-vestlig oprindelse 85 pct.

Tabel 1.1

Befolkningen efter herkomst

	1. januar 2014	1. januar 2015
I alt	5 627 235	5 659 715
Indvandrere	476 059	501 057
Vestlige lande	199 829	210 724
Ikke-vestlige lande	276 230	290 333
Efterkommere	150 011	156 416
Vestlige lande	21 984	23 489
Ikke-vestlige lande	128 027	132 927
Dansk oprindelse	5 001 165	5 002 242

Indvandrere og efterkommere

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere, men som personer med dansk oprindelse. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Personer med dansk oprindelse er personer – uanset fødested – der har mindst én forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark.

Oprindelsesland

Oprindelsesland er dannet ud fra følgende regler:

- Når ingen af forældrene kendes, er oprindelseslandet defineret ud fra personens egne oplysninger. Er personen indvandrer, antages det, at oprindelseslandet er lig med fødelandet. Er personen efterkommer, antages det, at oprindelseslandet er lig med statsborgerskabslandet.
- Når kun én forælder kendes, defineres oprindelseslandet ud fra dennes fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.
- Når begge forældre kendes, defineres oprindelsesland ud fra moderens fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabslandet.

Vestlige og ikke-vestlige lande

Vestlige lande: EU28 plus Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand.

Ikke-vestlige lande: Alle øvrige lande.

I tidsserier anvendes samme opdeling på vestlige og ikke-vestlige lande for alle år i tidsserien uanset hvornår landene reelt er blevet medlem af EU.

Forkortelser

Indv. og *Eftk.* i figurerne er forkortelser for henholdsvis *Indvandrere* og *Efterkommere*.

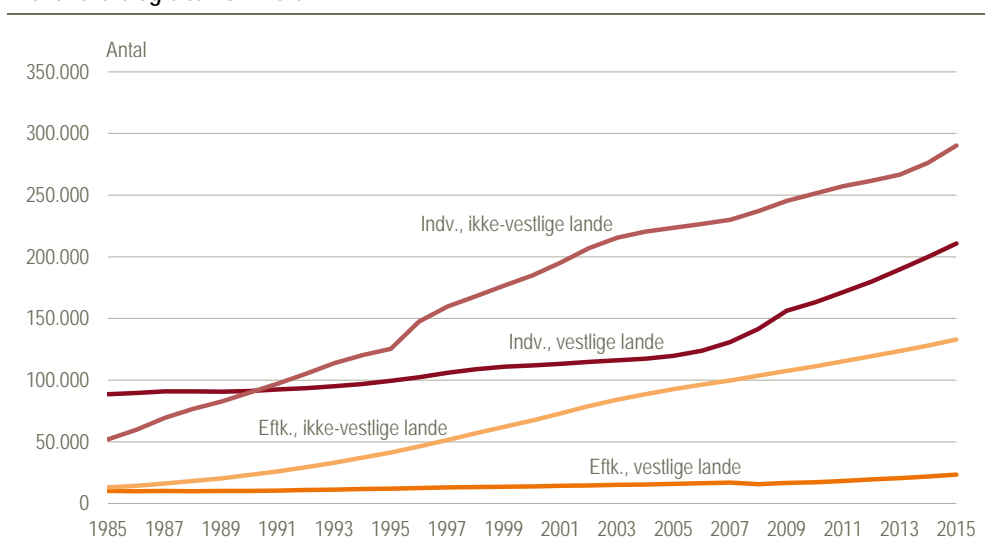
Antallet af ikke-vestlige indvandrere er 5,6 gange højere end i 1985

I de seneste 30 år har antallet af indvandrere og efterkommere i Danmark været stigende. Særligt antallet af ikke-vestlige indvandrere er i perioden steget kraftigt. De 290.333 ikke-vestlige indvandrere i befolkningen 1. januar 2015 er således 5,6 gange højere end antallet af ikke-vestlige indvandrere i 1985.

Siden 1991 har der været flere ikke-vestlige indvandrere end vestlige

I samme periode er antallet af indvandrere fra vestlige lande også steget. Samlet er der 122.225 flere vestlige indvandrere i Danmark i 2015 end i 1985. Det svarer til en stigning på 138 pct. Fra 1985 til og med 1990 var der flere vestlige indvandrere end ikke-vestlige indvandrere. Siden da har der været flest ikke-vestlige indvandrere, og i 2015 overstiger antallet af ikke-vestlige indvandrere de vestlige med næsten 80.000 personer.

Figur 1.1 Indvandrere og efterkommere

Ti gange flere ikke-vestlige efterkommere siden 1985

Efterkommere fra ikke-vestlige lande er den gruppe, som relativt set er vokset mest siden 1985. Den store stigning i antallet af ikke-vestlige efterkommere hænger naturligvis tæt sammen med det stigende antal ikke-vestlige indvandrere. Fra 1985 til 2015 er antallet af ikke-vestlige efterkommere steget fra 13.117 til 132.927. Der er ca. ti gange så mange ikke-vestlige efterkommere i 2015 som i 1985. I samme periode er antallet af vestlige efterkommere kun steget med 129 pct.

1.2 Indvandrerens alder og oprindelsesland

Indvandrerne kommer fra mere end 200 forskellige lande

Indvandrerne i Danmark kommer fra mere end 200 forskellige oprindelseslande, og der er derfor tale om en sammensat gruppe. I tabel 1.2 fremgår aldersfordelingen for de ti lande, Danmark har flest indvandrere fra. Tilsammen udgør indvandrere fra de ti lande 42 pct. af alle indvandrere.

Flest polske indvandrere

Indvandrere med oprindelse i Polen udgør 34.537 personer i 2015, hvilket gør Polen til det oprindelsesland, som har den største indvandrerbefolkning i Danmark. Tyrkiet har med 32.352 indvandrere den næststørste indvandrergruppe i Danmark, mens indvandrere med oprindelse i Tyskland er tredjestørst med 28.703 indvandrere.

Ikke-vestlige indvandrere er yngre end vestlige

Indvandrere fra ikke-vestlige lande er yngre end indvandrere fra vestlige lande. Blandt alle indvandrere fra ikke-vestlige lande er der således kun 11 pct., som er fyldt 60 år. Den tilsvarende andel er 18 pct. for indvandrere fra vestlige lande. For indvandrere med svensk oprindelse er hele 35 pct. fyldt 60 år.

Tabel 1.2 Indvandrere efter alder og oprindelsesland. 2015

	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og derover	I alt
	pct.							antal
I alt	3	5	22	23	19	14	14	501 057
Vestlige lande	3	5	27	22	15	11	18	210 724
Heraf:								
Polen	4	6	22	30	16	11	10	34 537
Tyskland	2	5	17	14	15	14	33	28 703
Rumænien	4	5	47	28	11	4	2	18 732
Norge	1	2	28	14	13	12	30	15 148
Sverige	1	1	19	17	13	13	35	13 394
Ikke-vestlige lande	3	6	19	24	22	15	11	290 333
Heraf:								
Tyrkiet	1	2	8	26	31	19	13	32 352
Irak	1	9	23	17	23	18	9	21 182
Bosnien-Hercegovina	0	1	18	20	19	22	18	17 272
Iran	2	4	13	25	18	28	11	14 857
Pakistan	4	3	12	28	22	13	18	13 451

Anm.: Tabellen viser de ti lande, der er flest indvandrere fra.

Indvandrere fra Polen og Rumænien er yngre end andre vestlige indvandrere

Det er i øvrigt værd at bemærke, at indvandrere med polsk og rumænsk oprindelse i deres alderssammensætning skiller sig ud fra de andre vestlige lande Norge, Sverige og Tyskland, som er vist i tabel 1.2. Der er således kun 10 pct. af indvandrerne med polsk oprindelse og 2 pct. af indvandrerne med rumænsk oprindelse, som er fyldt 60 år. Disse lave andele hænger i høj grad sammen med, at de fleste indvandrere fra Polen og Rumænien først er kommet til Danmark efter landene er blevet medlem af EU.

Befolkningspyramider

Befolkningspyramiderne på næste side er en grafisk illustration af forskellene i alderssammensætning mellem vestlige og ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det er tydeligt, at alle grupperne af indvandrere og efterkommere på hver deres måde adskiller sig fra gruppen af personer med dansk oprindelse.

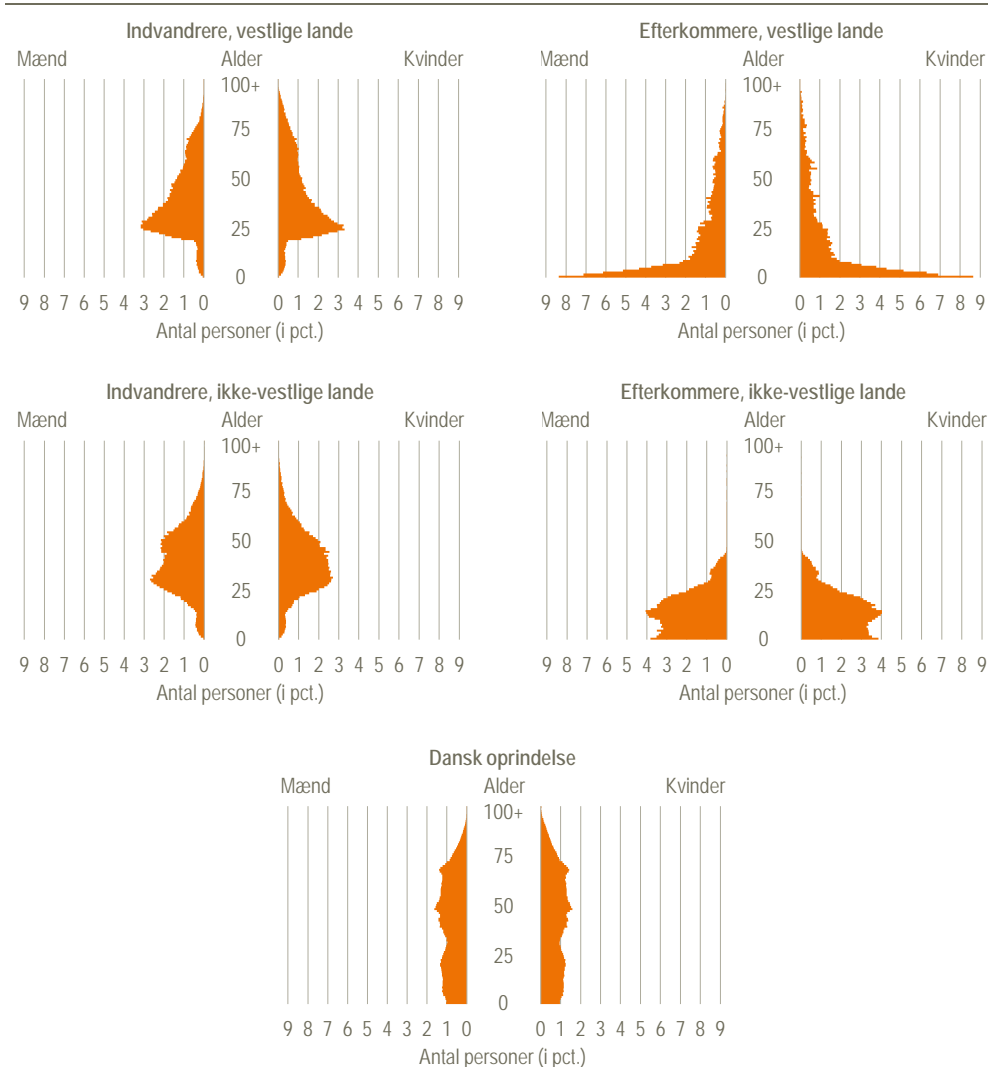
Stort set ingen ikke-vestlige efterkommere over 45 år

Mens vestlige efterkommere er repræsenteret i et vist omfang på alle alderstrin, er der stort set ingen ikke-vestlige efterkommere over 45 år. Derimod udgør aldersgruppen mellem 0 og 25 år 86 pct. af alle ikke-vestlige efterkommere.

Få indvandrere under 20 år

Der er desuden meget få indvandrere under 20 år. Det gælder både vestlige og ikke-vestlige indvandrere. En relativ stor andel af de vestlige indvandrere tilhører aldersgrupperne fra midt i 20'erne til midt i 30'erne, og det fremgår tydeligt af befolkningspyramiderne. De ikke-vestlige indvandrere er mere jævnt fordelt end de vestlige, og der er stort set lige så mange ikke-vestlige indvandrere på 50 år som på 25 år.

Figur 1.2 Befolkningen efter herkomst, køn og alder. 2015

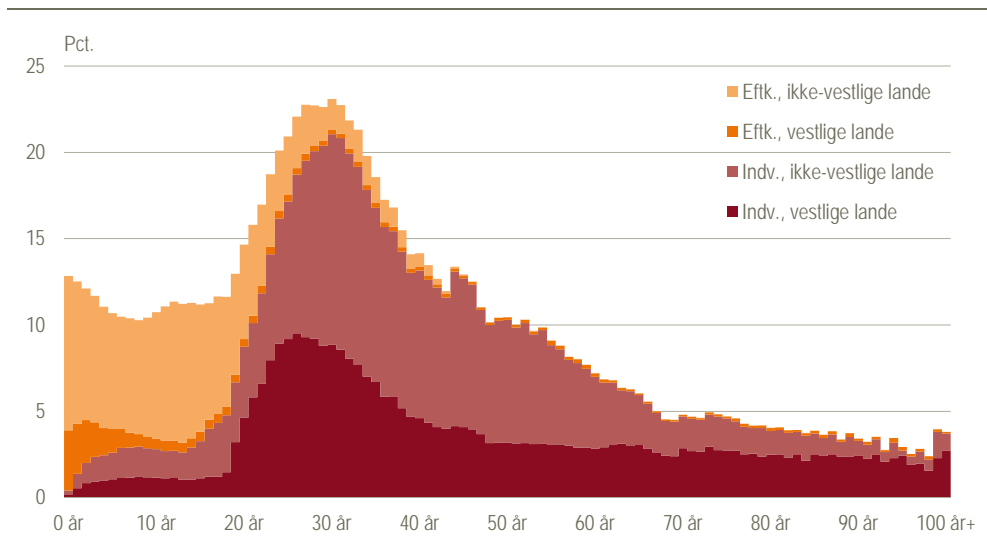
En femtedel af de 24-34-årige er indvandrere eller efterkommere

Der er stor forskel i gruppernes alderssammensætning. Det sætter også sit præg på, hvordan enkelte alderstrin i befolkningen er sammensat med hensyn til indvandrere og efterkommere. Blandt personer mellem 24 og 34 år er andelen af indvandrere og efterkommere højest. Blandt disse alderstrin udgør de ca. 20-23 pct. af befolkningen. Indvandrere fylder samtidig klart mest på disse alderstrin. Det er kun 2-4 pct. af befolkningen, der er efterkommere blandt personer mellem 24 og 34 år.

Få indvandrere blandt børnene

Efterkommerne er til gengæld i overtal blandt de helt unge. Det gælder især de ikke-vestlige. Det hænger sammen med, at det er relativt få indvandrere, der kommer til Danmark som børn. Andelen af indvandrere og efterkommere falder kraftigt fra med alderen. Blandt 70-årige udgør indvandrere og efterkommere under 5 pct. af befolkningen. Det er under det halve af niveauet i befolkningen som helhed. Samtidig fylder vestlige indvandrere mere blandt de ældste indvandrere.

Figur 1.3 Indvandrere og efterkommeres andel af hele befolkningen. 2015

1.3 Efterkommernes alder og oprindelsesland

Polen er eneste vestlige land blandt de ti største oprindelseslande

De fleste efterkommere har oprindelse i et ikke-vestligt land. I tabel 1.3 hvor de ti oprindelseslande med flest efterkommere er nævnt, er Polen det eneste vestlige land, der er repræsenteret.

Hver femte efterkommer har tyrkisk oprindelse

Efterkommere med tyrkisk oprindelse udgør 19 pct. af alle efterkommere og er klart den største gruppe. Efterkommere med Libanon og Pakistan som oprindelsesland følger på de næste to pladser med henholdsvis 8 og 7 pct.

Kun hver niende efterkommer er fyldt 30 år

Efterkommere er aldersmæssigt en meget ung gruppe. Ud af de 156.416 efterkommere er 36 pct. under 10 år gamle. Kun 11 pct. af efterkommerne er fyldt 30 år.

Tabel 1.3 Efterkommere efter alder og oprindelsesland. 2015

	0-9 år	10-19 år	20-29 år	30-39 år	40-49 år	50-59 år	60 år og derover	I alt
	pct.							antal
I alt	36	34	19	7	2	1	1	156 416
Vestlige lande	44	16	12	8	6	6	8	23 489
Heraf:								
Polen	54	12	17	9	4	1	1	4 928
Ikke-vestlige lande	34	37	20	7	1	0	0	132 927
Heraf:								
Tyrkiet	21	33	32	13	1	0	0	29 282
Libanon	26	47	27	0	0	0	0	13 233
Pakistan	22	28	27	21	3	0	0	10 319
Irak	47	46	7	0	0	0	0	9 812
Somalia	48	48	4	0	0	0	0	8 319
Jugoslavien ¹	18	33	25	17	7	0	0	5 928
Vietnam	30	42	22	5	0	0	0	5 669
Bosnien-Hercegovina	43	49	7	0	0	0	0	5 425
Marokko	25	36	24	13	2	0	0	5 250

Anm.: Tabellen viser de ti lande, hvorfra der er flest personer.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Vestlige efterkommere klart ældre end ikke-vestlige

Hvad aldersfordeling angår, er efterkommere fra vestlige og ikke-vestlige lande imidlertid meget forskellige. Andelen af efterkommere, som er 30 år eller mere, er således 28 pct. blandt vestlige efterkommere og kun 9 pct. blandt ikke-vestlige ef-

terkommere. Dette forhold afspejler, at der i længere tid har været en befolkning af vestlige indvandrere i Danmark. Derimod var der relativt få ikke-vestlige indvandrere i Danmark, hvis man går længere end 30 år tilbage. Den lille gruppe af ikke-vestlige indvandrere, som fandtes for mere end 30 år siden, fik derfor også kun få efterkommere, og gruppen af ikke-vestlige efterkommere over 30 år er derfor forholdsvis lille i dag.

Flest ikke-vestlige efterkommere over 30 år har tyrkisk eller pakistansk oprindelse

De få ikke-vestlige efterkommere, som er fyldt 30 år, har især Tyrkiet, Pakistan, Jugoslavien eller Marokko som oprindelsesland. Efterkommere med et af disse fire oprindelseslande udgør tilsammen 78 pct. af alle ikke-vestlige efterkommere, som er fyldt 30 år. Dette forhold skal naturligvis ses i lyset af, at indvandrere fra netop Tyrkiet, Pakistan, Jugoslavien og Marokko var med i de første større ikke-vestlige indvandring til Danmark, som fandt sted i 1960'erne.

1.4 Hvor bor indvandrerne og efterkommerne?

Indvandrere og efterkommere bor ofte i nærheden af større byer ...

De 657.473 indvandrere og efterkommere, som 1. januar 2015 bor i Danmark, udgør samlet set 11,6 pct. af befolkningen. Indvandrere og efterkommere er imidlertid ikke ligeligt fordelt på kommuner og regioner. Der er en tendens til, at de i højere grad bor i nærheden af større byer.

... og udgør 17,5 pct. i Region Hovedstaden

Af de fem regioner er det i Region Hovedstaden, at indvandrere og efterkommere udgør den klart største andel af befolkningen. Her er andelen 17,5 pct. I de fire øvrige regioner ligger andelen af indvandrere og efterkommere under landsgennemsnittet på 11,6 pct. For alle regioner er der dog store forskelle mellem de enkelte kommuner.

I Ishøj udgør indvandrere og efterkommere 36,4 pct. af befolkningen

I Region Hovedstaden er der 30 kommuner. Her finder vi også Københavns Kommune, hvor andelen af indvandrere og efterkommere i 2015 er 23,2 pct. I Ishøj Kommune er andelen 36,4 pct. Det er den højeste andel indvandrere og efterkommere for en enkelt kommune både for Region Hovedstaden og for hele landet. Bortset fra Bornholm, er Gribskov den kommune i Region Hovedstaden, som med 6,6 pct. har den laveste andel indvandrere og efterkommere.

Andelen er 8,0 pct. i Region Sjælland

I Region Sjælland er den samlede andel af indvandrere og efterkommere 8,0 pct. Greve er kommunen i Region Sjælland, som med en andel på 13,3 pct. har den største andel, mens den laveste andel indvandrere og efterkommere blandt kommunerne i Region Sjælland findes i Sorø, som har en andel på 5,0 pct.

Tabel 1.4 Indvandrere og efterkommere efter regioner. 2015

	Indvandrere			Efterkommere			I pct. af hele befolkningen
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	I alt	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	I alt	
	antal						pct.
Hele landet	210 724	290 333	501 057	23 489	132 927	156 416	11,6
Region Hovedstaden	91 839	137 971	229 810	11 185	68 848	80 033	17,5
Region Sjælland	19 517	30 624	50 141	2 279	13 558	15 837	8,0
Region Syddanmark	41 735	50 547	92 282	4 577	21 400	25 977	9,8
Region Midtjylland	40 825	53 041	93 866	4 008	23 395	27 403	9,5
Region Nordjylland	16 808	18 150	34 958	1 440	5 726	7 166	7,2

9,8 pct. i Region Syddanmark

I Region Syddanmark udgør andelen af indvandrere og efterkommere 9,8 pct. for hele regionen. Blandt de enkelte kommuner skiller Odense sig klart ud med en andel på 14,9 pct., mens den laveste andel i regionen findes i Assens Kommune, hvor indvandrere og efterkommere udgør 5,0 pct. af befolkningen.

9,5 pct. i
Region Midtjylland

I Region Midtjylland er den samlede andel 9,5 pct. Blandt de enkelte kommuner i regionen er andelen højest i Aarhus med 15,5 pct. og lavest i Skive med 5,2 pct. Aarhus Kommune er dermed den kommune uden for Region Hovedstaden, som har den største andel af indvandrere og efterkommere. Der er dog hele tolv kommuner i Region Hovedstaden, som har en højere andel indvandrere og efterkommere end de 15,5 pct., som findes i Aarhus.

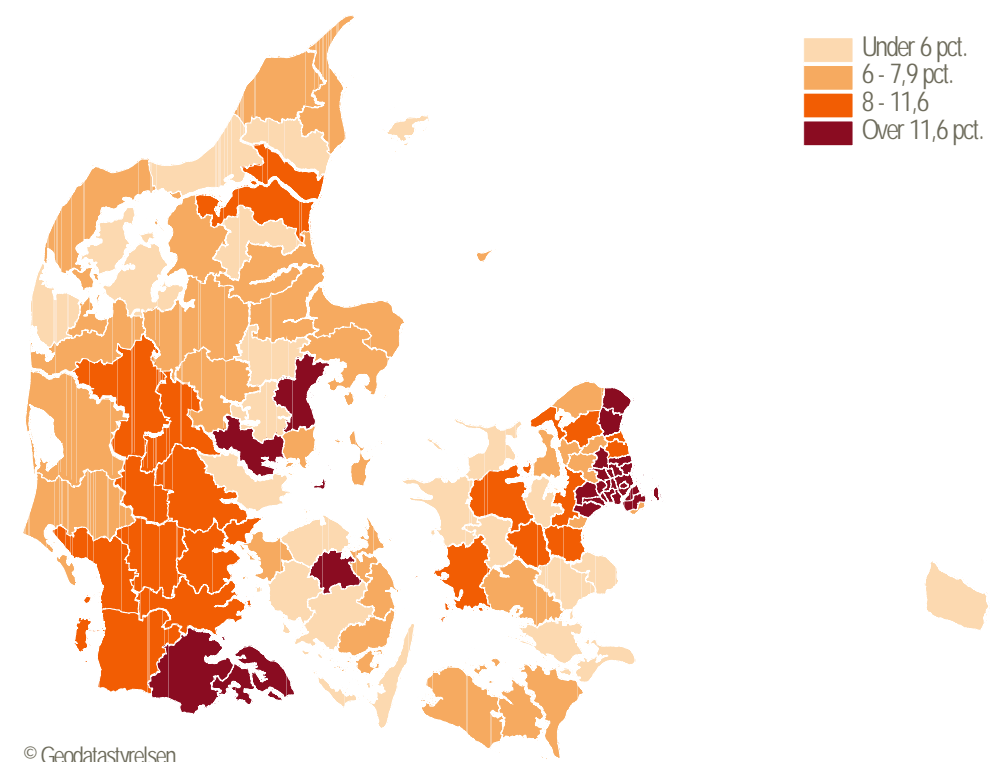
7,2 pct. i
Region Nordjylland

I Region Nordjylland udgør indvandrere og efterkommere 7,2 pct. af befolkningen. Dermed er Region Nordjylland den region, som har den laveste andel. Den største andel i regionen findes i Aalborg Kommune med 9,5 pct. og den laveste andel i Morsø Kommune med 4,4 pct. Morsø Kommune er dermed også den kommune i hele Danmark, som har den laveste andel indvandrere og efterkommere.

Kun seks kommuner uden
for Region Hovedstaden
har flere indvandrere og
efterkommere end
landsgennemsnittet

I figur 1.4 er alle kommuner farvet efter deres andel af indvandrere og efterkommere. Den mørkerøde farve markerer kommuner med en større andel end landsgennemsnittet på 11,6 pct. Uden for Region Hovedstaden er der kun seks kommuner, hvor det er tilfældet. Det drejer sig om Aarhus, Odense, Greve, Aabenraa, Horsens og Sønderborg. De store andele i Aabenraa og Sønderborg kommuner skal i høj grad ses i lyset af kommunernes placering i nærheden af den tyske grænse. Det er således indvandrere og efterkommere med tysk oprindelse, som trækker Aabenraa og Sønderborg over landsgennemsnittet.

Figur 1.4 Indvandrere og efterkommeres andel af hele befolkningen. 2015

Tabel 1.5 Indvandrere og efterkommere efter kommuner, 2015

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke- vestlige lande	Samtlige indv. og eftk.
	antal				pct.		
Hele landet	210 724	290 333	23 489	132 927	4,1	7,5	11,6
Albertslund	934	3 778	161	2 722	3,9	23,4	27,3
Allerød	599	826	77	284	2,8	4,5	7,3
Ballerup	1 338	3 386	227	2 062	3,2	11,3	14,5
Bornholm	1 000	814	81	164	2,7	2,5	5,2
Brøndby	1 337	5 306	279	3 639	4,6	25,5	30,1
Christiansø	4	1	3	-	7,7	1,1	8,8
Dragør	516	418	63	101	4,1	3,7	7,8
Egedal	930	1 503	152	617	2,5	5,0	7,5
Fredensborg	1 708	2 653	232	1 398	4,9	10,2	15,1
Frederiksberg	7 629	7 171	787	2 665	8,2	9,5	17,7
Frederikssund	847	1 398	98	623	2,1	4,6	6,7
Furesø	1 451	2 182	174	1 104	4,2	8,4	12,6
Gentofte	4 949	4 667	515	878	7,3	7,4	14,7
Gladsaxe	3 083	5 694	496	2 834	5,3	12,7	18,0
Glostrup	705	1 824	107	1 060	3,6	12,9	16,5
Gribskov	1 181	1 115	121	278	3,2	3,4	6,6
Halsnæs	999	1 254	113	505	3,6	5,7	9,3
Helsingør	2 119	3 213	309	1 806	3,9	8,1	12,1
Herlev	853	2 404	181	1 485	3,7	13,8	17,5
Hillerød	1 557	2 372	200	1 072	3,6	7,0	10,6
Hvidovre	1 817	4 485	258	2 724	4,0	13,8	17,7
Høje-Taastrup	2 093	5 849	320	4 007	4,9	20,0	24,9
Hørsholm	1 069	1 034	114	271	4,8	5,3	10,0
Ishøj	1 147	3 676	175	3 019	6,0	30,4	36,4
København	43 712	58 014	4 904	27 970	8,4	14,8	23,2
Lyngby-Taarbæk	2 768	3 170	279	884	5,6	7,4	13,0
Rudersdal	2 384	2 679	325	797	4,9	6,3	11,2
Rødovre	1 164	3 226	161	1 879	3,5	13,5	17,0
Tårnby	1 421	2 450	214	997	3,8	8,1	11,9
Vallensbæk	525	1 409	59	1 003	3,8	15,9	19,7
Faxe	822	868	103	214	2,6	3,1	5,7
Greve	1 791	2 863	263	1 573	4,2	9,1	13,3
Guldborgsund	1 499	1 846	154	592	2,7	4,0	6,7
Holbæk	1 374	2 747	139	1 332	2,2	5,9	8,1
Kalundborg	805	1 423	83	553	1,8	4,1	5,9
Køge	1 528	2 678	188	1 572	2,9	7,2	10,1
Lejre	596	670	94	155	2,5	3,0	5,6
Lolland	980	1 400	89	567	2,5	4,6	7,1
Næstved	1 558	3 211	210	1 102	2,2	5,3	7,4
Odsherred	718	747	73	174	2,4	2,8	5,2
Ringsted	919	1 732	113	1 048	3,1	8,3	11,4
Roskilde	2 636	3 679	287	1 716	3,4	6,3	9,8
Slagelse	1 584	3 684	200	2 172	2,3	7,6	9,9
Solrød	566	719	69	223	2,9	4,4	7,3
Sorø	472	755	48	198	1,8	3,2	5,0
Stevns	568	501	63	103	2,9	2,7	5,6
Vordingborg	1 101	1 101	103	264	2,6	3,0	5,6

Tabel 1.5 (fortsat) Indvandrere og efterkommere efter kommuner, 2015

	Indvandrere		Efterkommere		I pct. af hele befolkningen		
	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Vestlige lande	Ikke- vestlige lande	Personer fra vestlige lande	Personer fra ikke- vestlige lande	Samtlige indv. og eftk.
	antal				pct.		
Assens	1 080	772	100	119	2,9	2,2	5,0
Billund	1 033	936	104	282	4,3	4,6	9,0
Esbjerg	3 793	4 908	432	1 989	3,7	6,0	9,6
Fanø	140	86	8	16	4,5	3,1	7,7
Fredericia	1 113	2 462	122	1 207	2,4	7,3	9,7
Faaborg-Midtfyn	1 220	1 128	107	343	2,6	2,9	5,5
Haderslev	2 041	1 880	240	710	4,1	4,6	8,7
Kerteminde	650	647	62	178	3,0	3,5	6,5
Kolding	3 141	4 455	327	1 840	3,8	6,9	10,8
Langeland	303	279	21	45	2,6	2,6	5,1
Middelfart	850	1 055	86	289	2,5	3,6	6,0
Nordfyns	766	650	68	99	2,9	2,6	5,5
Nyborg	607	1 151	56	438	2,1	5,0	7,1
Odense	7 390	13 612	745	7 672	4,1	10,8	14,9
Svendborg	1 209	2 046	122	808	2,3	4,9	7,2
Sønderborg	3 708	3 332	437	1 345	5,5	6,2	11,8
Tønder	1 836	988	227	220	5,4	3,2	8,6
Varde	1 768	1 383	281	399	4,1	3,6	7,6
Vejen	1 618	1 297	179	347	4,2	3,9	8,1
Vejle	3 574	5 231	411	2 250	3,6	6,8	10,4
Ærø	213	103	18	18	3,7	1,9	5,6
Aabenraa	3 682	2 146	424	786	7,0	5,0	11,9
Favrskov	1 124	1 035	122	248	2,6	2,7	5,3
Hedensted	1 197	1 023	146	274	2,9	2,8	5,7
Herning	2 853	3 441	244	1 446	3,6	5,6	9,2
Holstebro	1 416	1 820	159	822	2,7	4,6	7,3
Horsens	4 178	4 099	309	1 685	5,2	6,7	11,9
Ikast-Brande	1 130	1 749	131	731	3,1	6,1	9,2
Lemvig	531	455	76	70	2,9	2,5	5,5
Norddjurs	1 019	1 012	88	249	2,9	3,3	6,2
Odder	577	585	59	192	2,9	3,5	6,4
Randers	2 018	3 509	212	1 245	2,3	4,9	7,2
Ringkøbing-Skjern	2 142	1 609	247	389	4,2	3,5	7,7
Samsø	188	44	29	4	5,8	1,3	7,1
Silkeborg	2 278	2 703	224	928	2,8	4,0	6,8
Skanderborg	1 192	1 560	145	402	2,3	3,3	5,6
Skive	773	1 199	85	353	1,8	3,3	5,2
Struer	553	700	66	241	2,9	4,4	7,3
Syddjurs	1 145	1 081	111	252	3,0	3,2	6,2
Viborg	2 434	3 114	320	863	2,9	4,2	7,1
Aarhus	14 077	22 303	1 235	13 001	4,7	10,8	15,5
Brønderslev	635	1 007	63	210	2,0	3,4	5,4
Frederikshavn	1 730	1 559	122	376	3,1	3,2	6,3
Hjørring	1 549	1 936	129	628	2,6	3,9	6,5
Jammerbugt	699	916	70	132	2,0	2,7	4,7
Læsø	65	9	5	-	3,9	0,5	4,4
Mariagerfjord	1 014	1 156	119	316	2,7	3,5	6,2
Morsø	338	440	43	95	1,8	2,6	4,4
Rebild	539	597	48	100	2,0	2,4	4,4
Thisted	1 356	1 261	130	248	3,4	3,4	6,8
Vesthimmerlands	1 244	1 066	178	195	3,8	3,4	7,2
Aalborg	7 639	8 203	533	3 426	3,9	5,6	9,5

Mange ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i fem vestegnskommuner

I hele landet udgør ikke-vestlige indvandrere og efterkommere 64 pct. af alle indvandrere og efterkommere. I Albertslund, Brøndby, Ishøj, Vallensbæk og Høje-Taastrup kommuner er de ikke-vestliges andel særligt høj, idet mere end 80 pct. af alle indvandrere og efterkommere i disse kommuner er af ikke-vestlig oprindelse.

Tønder og Aabenraa har mange indvandrere med tysk oprindelse

I Tønder og Aabenraa udgør vestlige indvandrere og efterkommere henholdsvis 63 og 58 pct. af alle indvandrere og efterkommere. Med deres beliggenhed tæt på den tyske grænse er det indlysende, at det hovedsageligt er indvandrere og efterkommere med tysk oprindelse, som er årsagen til de relativt mange vestlige.

Relativt få ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i ø-kommunerne

Morsø, Læsø, Samsø, Ærø, Fanø, Langeland og Bornholm kommuner har tilfælles, at de alle er kommuner, hvis administrative område svarer til øen af samme navn som kommunen. På nær for Morsø så har de yderligere det tilfælles, at de også har en større andel vestlige end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Alle syv kommuner har dog samlet klart lavere andel indvandrere og efterkommere end hele Danmarks 11,6 pct., og med undtagelse af Bornholm hører de også til landets mindst befolkede kommuner.

1.5 Fertilitet

Samlet fertilitet for perioden 2010-2014

I perioden 2010 til 2014 er den gennemsnitlige samlede fertilitet 1.743. En samlet fertilitet på 1.743 svarer til, at en kvinde i gennemsnit får 1,74 børn i løbet af sit liv, baseret på fertilitetsmønsteret for de seneste fem år.

Samlet fertilitet

Den samlede fertilitet angiver hvor mange levendefødte, som 1.000 kvinder vil føde i løbet af den fertile periode (15-49 år), hvis alle lever til de bliver 50 år, og hvis de i hver aldersklasse føder netop så mange børn som angivet ved årets aldersbetingede fertilitetskvotienter. Divideres den samlede fertilitet med 1.000, får man det antal børn, som en kvinde vil føde i løbet af sin fertile periode.

Aldersbetingede fertilitetskvotienter

De aldersbetingede fertilitetskvotienter viser gennemsnittet for hvert enkelt alderstrin inden for aldersgruppen. Det vil sige for at få hele den pågældende aldersgruppes fertilitetskvotient skal tallet ganges med antallet af alderstrin i aldersgruppen. Det vil i dette tilfælde betyde, at man skal gange med fem. Fx kan man af tabel 1.6 udlede, at 1.000 kvinder med dansk oprindelse, som gennemlever alle alderstrin fra 30 til 34 år, i gennemsnit får 676 ($5 \cdot 135,2$) levendefødte børn, når de er mellem 30 og 34 år givet de aldersbetingede fertilitetskvotienter, som gjaldt i perioden 2010 til 2014.

I tabel 1.6 findes tal for både aldersbetingede fertilitetskvotienter og samlet fertilitet fordelt efter moderens oprindelsesland for perioden 2010-2014. Vi har valgt at benytte gennemsnit for femårsperioden fra 2010 til 2014 for at få et bedre talgrundlag til at beregne fertiliteten for indvandrere og efterkommere.

Ikke-vestlige indvandrere har højere fertilitet

Indvandrere har en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk oprindelse. For indvandrere er den samlede fertilitet 1.659, mens den for efterkommere er 1.819. Den samlede fertilitet for kvinder med dansk oprindelse er 1.769. Fertiliteten for indvandrere trækker altså den samlede fertilitet ned. Det er dog kun indvandrere med vestlig oprindelse, som har en lavere samlet fertilitet end kvinder med dansk oprindelse, idet ikke-vestlige indvandreres samlede fertilitet er 1.856, mens den for vestlige indvandrere kun er 1.461.

Store forskelle mellem de enkelte lande

I tabel 1.6 er også vist fertilitetskvotienter og samlet fertilitet for indvandrere fra de ti lande, som i perioden 2010-2014 fødte flest børn i Danmark. Det fremgår, at der er store forskelle fra land til land. Blandt de viste lande har kvinder med somalisk oprindelse den højeste samlede fertilitet med 3.322, mens kvinder med oprindelse i Bosnien-Hercegovina ligger lavest blandt de ikke-vestlige lande med 1.534. Alle øvrige ikke-vestlige lande i tabel 1.6 har en samlet fertilitet, som er lige omkring 2.000 eller højere.

Forskelle særlig tydelige i alderen 20-24 år

Det er især i aldersgruppen 20-24 år, at forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande er stor. I perioden 2010-2014 fik 1.000 kvinder med dansk oprindelse i alderen 20-24 år i gennemsnit 31,7 levendefødte børn på hvert af de fem alderstrin fra 20-24 år. Det tilsvarende tal for

ikke-vestlige indvandrere er 52,6. Blandt 20-24-årige har ikke-vestlige indvandrere altså en fertilitet, som er 66 pct. højere end for kvinder med dansk oprindelse.

Tabel 1.6 Fertilitetskvoienter. Gennemsnit for 2010-2014

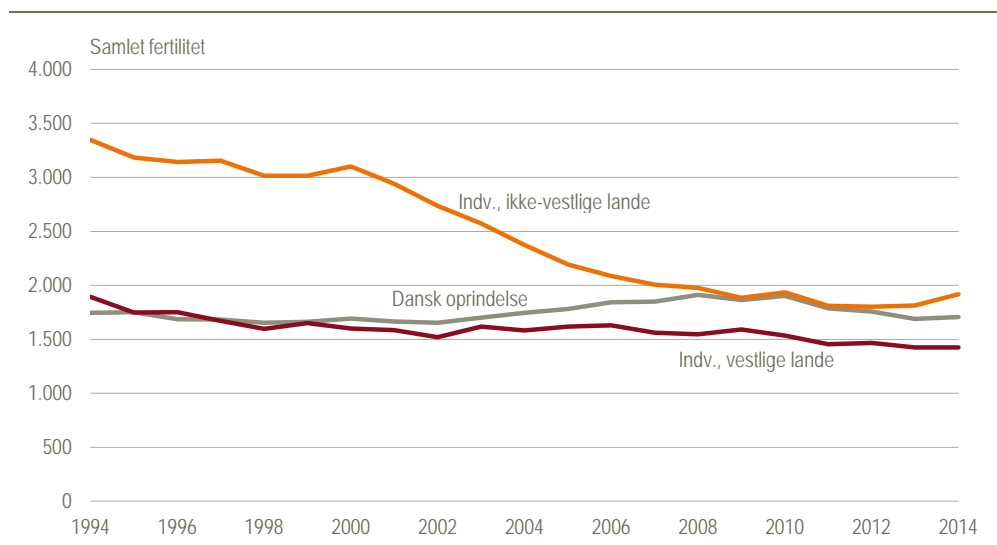
Moderens oprindelsesland	Levende-fødte gnsn. 2010-2014	De aldersbetingede fertilitetskvoienter							Samlet fertilitet
		15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	
I alt	58 614	3,0	32,4	105,5	130,7	63,2	13,1	0,7	1 743
Indvandrere	8 986	6,7	33,9	88,1	111,7	70,0	19,4	1,9	1 659
Vestlige lande	2 968	4,7	17,3	63,6	110,4	76,2	18,9	1,1	1 461
Heraf:									
Polen	596	8,0	45,4	93,2	103,7	54,0	12,5	0,2	1 586
Rumænien	255	4,8	27,0	77,4	99,7	54,9	10,6	0,0	1 372
Tyskland	311	4,2	14,2	50,1	107,4	90,6	19,3	0,8	1 433
Ikke-vestlige lande	6 019	8,1	52,6	109,0	112,7	67,0	19,6	2,2	1 856
Heraf:									
Afghanistan	268	4,7	50,9	162,2	139,6	91,3	26,6	4,0	2 397
Bosnien-Hercegovina	264	4,2	42,5	118,0	92,4	41,4	8,2	0,2	1 534
Irak	447	12,3	74,2	136,6	111,1	72,9	24,8	2,6	2 172
Libanon	308	15,9	128,4	166,7	112,9	63,4	16,7	1,0	2 525
Pakistan	320	14,5	116,1	200,8	152,0	74,3	20,8	0,6	2 895
Somalia	384	10,4	86,0	159,2	189,6	132,4	66,2	20,5	3 322
Tyrkiet	588	2,6	70,6	142,0	111,3	52,0	12,0	0,8	1 955
Efterkommere	1 301	3,3	45,9	114,5	117,5	65,6	15,0	2,1	1 819
Dansk oprindelse	48 326	2,8	31,7	109,3	135,2	62,0	12,1	0,6	1 769

Anm.: Tabellen viser fertilitetskvoienter og samlet fertilitet for indvandrere fra de ti lande, som i perioden 2010-2014 fødte flest børn i Danmark.

Kvinder fra Libanon får i gennemsnit 0,64 barn, når de er mellem 20 og 24 år

Der er også stor forskel mellem de enkelte ikke-vestlige oprindelseslande, og det bemærkes, at fertilitetskvoienten for 20-24-årige kvinder med oprindelse i Libanon er særligt høj, idet 1.000 kvinder i denne gruppe i gennemsnit får 128,4 levendefødte børn på hvert af de fem alderstrin fra 20-24 år. Det svarer til, at en kvindelig indvandrer med libanesisk oprindelse i gennemsnit får 0,64 barn, mens hun er i alderen 20-24 år. Indvandrere med Libanon som oprindelsesland er hovedsageligt palæstinensiske flygtninge.

Figur 1.5 Samlet fertilitet efter herkomst

Stort fald i ikke-vestlige indvandreres fertilitet

De ikke-vestlige indvandreres samlede fertilitet er faldet kraftigt i løbet af de seneste ti år. I 2004 var den samlede fertilitet for ikke-vestlige indvandrere således

2.374 mod 1.918 i 2014. Det svarer til et fald på 19 pct. Til sammenligning er den samlede fertilitet for personer med dansk oprindelse på samme niveau i 2014 og for ti år, nemlig 1.706 i 2014 og 1.745 i 2004. Det store fald i ikke-vestlige indvandreres fertilitet kan hænge sammen med stramningerne på udlændingeområdet, som betyder, at langt færre ikke-vestlige kvindelige indvandrere kommer til Danmark på grund af familiesammenføring.

1.6 Opholdsgrundlag

Opholdstilladelse og EU/EØS-registreringsbevis

Udenlandske statsborgere som ikke har et nordisk eller EU/EØS-statsborgerskab, skal have en opholdstilladelse for at kunne indvandre til Danmark. EU/EØS-borgere som forventer, at opholdet i Danmark vil vare mere end tre måneder, skal søge om et registreringsbevis. Et registreringsbevis er et bevis på de rettigheder, som EU/EØS-statsborgeren allerede har efter EU-reglerne om fri bevægelighed. Opholdstilladelse og EU-registreringsbevis bliver herefter samlet betegnet som opholdstilladelse, som en samlet betegnelse for forskellige legale muligheder for ophold i Danmark.

Ændret indvandringsmønster

Fordelingen af opholdstilladelser til indvandrede udlændinge har ændret sig markant siden årtusindskiftet til i dag, med et fald i andelen med tilladelse til familiesammenføring og asyl og en stigning i andelen med tilladelse til arbejde og studier. I 1997 udgjorde personer med tilladelse til asyl og familiesammenføring halvdelen af de 21.910 indvandrede som var udenlandsk født med ikke-nordisk statsborgerskab, mens 32 pct. indvandrede med tilladelse til arbejde eller uddannelse. I 2014 var vægten skiftet til, at 62 pct. indvandrede for at arbejde eller studere, mens 19 pct. af de 59.101 indvandrede enten fik asyl eller blev familiesammenført.

Typer af opholdsgrundlag

Denne publikation opererer med følgende opholdsgrundlag:

- Asyl mv. (personer, der fx får opholdstilladelse som flygtning)
- Familiesammenføring (opholdstilladelse til familiesammenføring kan ske til en herboende dansk/nordisk statsborger, en udenlandsk statsborger eller en person med flygtningestatus)
- Uddannelse (Studie mv., Uddannelse og EU/EØS, Studerende)
- Arbejde (Erhverv og EU/EØS, Lønarbejde)
- Andet (Øvrige opholdstilladelser for både EU/EØS-borgere og andre statsborgere, herunder adoptioner, au-pair, praktikanter mv.)

Nogle data er imputerede

Data om opholdstilladelser på individniveau findes for udenlandskfødte, der er indvandret fra 1997 og frem. Nogle af oplysningerne er imputerede, på grund af manglende data, og nærmere beskrivelse af dannelsen af data om opholdstilladelser på individniveau kan findes på www.dst.dk. Det er kun personer, der er indvandret med ikke-nordisk statsborgerskab, der skal have opholdstilladelse for at få bopæl i Danmark. Data om opholdsgrundlag for indvandrede findes kun for personer, der er indvandret siden 1997, og data er offentliggjort første gang i november 2014.

Stigning i indvandring fra EU-lande

Ændringen i indvandringsmønstret efter opholdstilladelse kan først og fremmest forklares ved, at der har været en markant stigning i antallet af indvandrere fra EU-landene, særligt i forbindelse med optagelsen de nye EU-lande fra 2004 af. Antallet af indvandrede med EU/EØS-tilladelser til lønarbejde er næsten ottedoblet fra 2.420 i 1997 til 13.978 i 2014, og der er sket en seksdobling i antallet af EU-borgere der indvandrer for at studere.

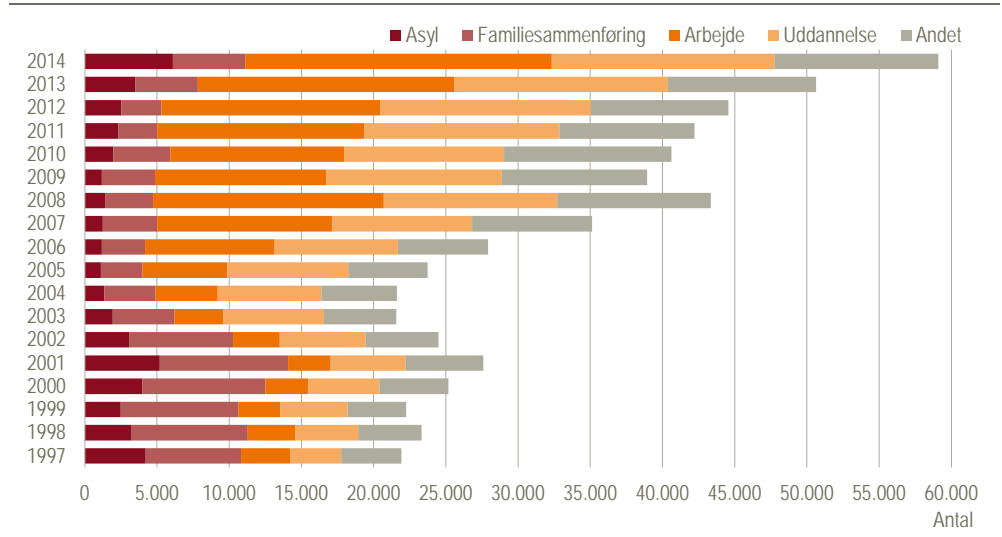
6.089 indvandrede med opholdstilladelse til asyl i 2014

I perioden fra 1997 og frem, hvor det er muligt at opgøre, hvilken opholdstilladelse udenlandske statsborgere indvandrer med, svinger antallet af indvandrede med tilladelse til asyl. I 2001 indvandrede 5.192 personer med tilladelse til asyl. Herefter faldt antallet til 1.115 i 2005 og forbliver på dette niveau frem til 2010, hvor antallet begynder at stige igen. I 2014 indvandrede 6.089 med tilladelse til asyl, hvilket er det højeste antal siden 1997. Udviklingen i verdens konflikter i kombination med udlændingelovgivningen afspejles i statsborgerskabet blandt de personer, der får

tilladelse til asyl i Danmark. Samlet set udgør indvandrede med irakisk, syrisk, afghansk, somalisk, iransk og bosnisk statsborgerskab syv ud af ti af alle dem, der er indvandret med opholdstilladelse til asyl i perioden fra 1997 og frem. I begyndelsen af perioden var det primært personer med irakisk, somalisk og bosnisk statsborgerskab, mens syriske statsborgere udgør godt to tredjedele i 2014.

Figur 1.6 Udenlandske statsborgere født i udlandet, der er indvandret til Danmark efter opholdsgrundlag

Oplysninger om indvandreres opholdsgrundlag

Det er muligt at opgøre opholdsgrundlag for de indvandrere, der er indvandret siden 1997, og som har eller har haft et ikke-nordisk statsborgerskab. Der er henholdsvis 39 og 42 pct. af de vestlige og ikke-vestlige indvandrere, der ikke kan få tilknyttet en opholdsgrund på grund af indvandringstidspunkt eller statsborgerskab. For de vestlige indvandrere uden opholdsgrund, gælder det for hver tredje, at de både er indvandret efter 1996 og har et nordisk/dansk statsborgerskab. Det gælder kun for 5 pct. af de ikke-vestlige indvandrere med uoplyst opholdsgrund, hvor de øvrige ikke kan få tilknyttet en opholdstilladelse på grund af de er indvandret før 1997.

Vestlige indvandrere har oftest arbejdstilladelser

45 pct. af de vestlige indvandrere som var i Danmark 1. januar 2015, som er indvandret efter 1996, har en opholdstilladelse til arbejde og 22 pct. er her for at studere. Blandt de ikke-vestlige indvandrere, som er indvandret efter 1996 gælder det, at 27 pct. har fået asyl og 42 pct. er blevet familiesammenført.

En tredjedel af indvandrerne fra USA er i Danmark for at arbejde

USA er det eneste land uden for EU blandt de ti vestlige lande med flest indvandret efter 1996. En tredjedel af indvandrerne fra USA har tilladelse til at arbejde, mens de øvrige hovedsageligt er indvandret for at studere eller blive familiesammenført. Over halvdelen af indvandrerne fra Polen og Rumænien er i Danmark for at arbejde, og blandt indvandrerne fra Litauen, Storbritannien, Bulgarien, Italien og Letland har næsten halvdelen en arbejdstilladelse. Indvandrere fra Spanien adskiller sig fra de andre vestlige indvandrere, ved at flere kommer for at studere end for at arbejde.

Indvandrerne fra de ti ikke-vestlige lande med flest indvandret efter 1996 fordeler sig på forskellige grupper. Størstedelen af indvandrerne fra Irak, Afghanistan, Syrien, Somalia og Iran har opholdstilladelse til enten asyl eller familiesammenføring. 71 pct. af syrerne har fået asyl, mens de øvrige syrere hovedsageligt er blevet familiesammenført. Blandt indvandrerne fra Tyrkiet og Thailand er henholdsvis 75 og 88 pct. blevet familiesammenført. En tredjedel af de kinesiske indvandrere har fået studietilladelse. Filippinerne og ukrainerne adskiller sig fra de øvrige indvandrere, ved at have en høj andel med andre typer opholdstilladelser. Blandt filippinerne er størstedelen af disse tilladelser til au-pair-ophold, mens det for ukrainerne gælder praktikophold.

Tabel 1.7 Indvandrere fra vestlige lande efter oprindelsesland og opholdsgrundlag. 2015

	Opholdsgrundland						I alt antal
	Asyl	Familie- sammen- føring	Arbejde	Uddan- nelse	Andet	Uoplyst	
Indvandrere, vestlige lande	103	6 065	58 161	28 240	35 301	82 854	210 724
	pct.						
Indvandret efter 1996							
Heraf:							
Polen	0,0	4,0	58,8	9,9	26,4	0,8	27 313
Rumænien	0,1	2,9	51,3	20,9	24,7	0,2	17 588
Tyskland	0,1	2,3	35,1	20,6	37,7	4,2	16 064
Litauen	0,0	3,3	45,8	25,5	25,2	0,1	9 459
Storbritannien	0,0	3,9	47,3	11,2	34,3	3,3	7 159
Bulgarien	0,0	2,9	47,6	27,1	22,0	0,3	6 763
USA	0,0	26,2	33,6	21,3	13,4	5,5	5 416
Italien	0,0	1,1	45,9	28,5	23,3	1,2	5 115
Letland	0,0	7,1	37,2	28,7	26,8	0,1	4 374
Spanien	0,0	1,2	28,9	40,3	27,1	2,6	4 203

Anm.1: Tabellen indeholder de ti lande med flest indvandret efter 1996.

Anm.2: Uoplyst opholdsgrundlag er til personer, der er indvandret før 1997 eller har dansk/nordisk statsborgerskab.

Tabel 1.8 Indvandrere fra ikke-vestlige lande efter oprindelsesland og opholdsgrundlag. 2015

	Opholdsgrundland						I alt antal
	Asyl	Familie- sammen- føring	Arbejde	Uddan- nelse	Andet	Uoplyst	
Indvandrere, ikke-vestlige lande	44 365	69 732	22 164	10 578	20 361	123 133	290 333
	pct.						
Indvandret efter 1996							
Heraf:							
Irak	48,5	46,3	1,4	0,2	1,7	2,0	15 511
Afghanistan	53,8	42,5	0,8	0,3	2,0	0,5	11 382
Syrien	71,0	26,1	0,6	0,1	1,0	1,2	10 724
Tyrkiet	0,9	75,3	5,6	4,4	8,0	5,8	10 271
Kina	1,4	21,2	31,3	33,4	11,6	1,2	8 480
Thailand	0,1	87,9	2,1	3,5	4,8	1,6	7 931
Filippinerne	0,0	35,3	3,1	1,0	58,6	2,0	7 724
Somalia	51,6	43,8	0,4	0,1	1,4	2,6	7 691
Iran	46,9	26,7	17,5	2,3	2,8	3,8	7 461
Ukraine	1,2	14,7	24,2	2,1	57,7	0,2	7 194

Anm.1: Tabellen indeholder de ti lande med flest indvandret efter 1996.

Anm.2: Uoplyst opholdsgrundlag er til personer, der er indvandret før 1997 eller har dansk/nordisk statsborgerskab.

1.7 Befolkningsfremskrivning

Antallet af ikke-vestlige indvandrere stiger med 50 pct. fra 2015 til 2050

Ifølge Danmarks Statistiks seneste befolkningsfremskrivning vil antallet af ikke-vestlige indvandrere i befolkningen stige med 50 pct. fra 2015 til 2050, så der i 2050 vil være 434.535 ikke-vestlige indvandrere i Danmark mod 290.333 i dag. Den tilsvarende stigningstakt for vestlige indvandrere forventes at være 51 pct.

Antallet af vestlige efterkommere forventes at stige kraftigt

Det er imidlertid de to grupper af efterkommere, som vil vokse kraftigst. Antallet af vestlige efterkommere forventes at vokse fra 23.489 til 97.820 i 2050, hvilket er 4,2 gange højere end i 2015. Antallet af ikke-vestlige efterkommere vil stige fra 132.927 til 283.140 personer i 2050, hvilket vil være 2,1 gange højere end i dag. Trods den større stigningstakt for de vestlige efterkommere forventes der i 2050 at være knap tre gange så mange ikke-vestlige efterkommere som vestlige, da antallet af vestlige efterkommere i dag er væsentligt lavere.

Tabel 1.9 Befolkningsfremskrivning efter herkomst

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
2015	210 724	290 333	23 489	132 927	5 002 242	5 659 715
2020	247 156	328 287	31 489	157 102	5 018 263	5 782 297
2030	279 936	374 425	52 802	202 735	5 115 303	6 025 201
2040	301 400	409 933	73 983	243 493	5 151 458	6 180 267
2050	318 083	434 535	97 820	283 140	5 137 907	6 271 485
	indeks, 2015 = 100					
2015	100	100	100	100	100	100
2020	117	113	134	118	100	102
2030	133	129	225	153	102	106
2040	143	141	315	183	103	109
2050	151	150	416	213	103	111

Anm.: Se flere tal vedrørende befolkningsfremskrivninger på www.statistikbanken.dk/10022.

Personer med dansk oprindelse udgør en mindre og mindre del af befolkningen

Samlet set forventes personer med dansk oprindelse at udgøre en mindre andel af den danske befolkning i fremtiden. Ved begyndelsen af 2015 har 88 pct. af hele befolkningen dansk oprindelse. Denne andel forventes at falde gradvist til 82 pct. i 2050.

Tabel 1.10 Befolkningsfremskrivning efter alder og herkomst

	2015	2020	2030	2040	2050
	pct.				
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	3,7	4,3	4,6	4,9	5,1
Indvandrere, ikke-vestlige lande	5,1	5,7	6,2	6,6	6,9
Efterkommere, vestlige lande	0,4	0,5	0,9	1,2	1,6
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2,3	2,7	3,4	3,9	4,5
Dansk oprindelse	88,4	86,8	84,9	83,4	81,9
Under 17 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	1,0	1,1	1,0	0,9	0,9
Indvandrere, ikke-vestlige lande	1,7	1,9	1,7	1,4	1,5
Efterkommere, vestlige lande	1,1	1,7	3,0	3,2	3,4
Efterkommere, ikke-vestlige lande	7,3	7,5	7,1	6,1	6,1
Dansk oprindelse	88,8	87,7	87,3	88,4	88,1
18-39 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	6,9	7,9	7,6	7,8	7,4
Indvandrere, ikke-vestlige lande	8,4	8,5	7,0	6,8	6,5
Efterkommere, vestlige lande	0,3	0,4	0,6	1,5	2,5
Efterkommere, ikke-vestlige lande	2,9	4,2	5,9	6,6	6,2
Dansk oprindelse	81,4	79,0	78,9	77,3	77,4
40-64 år	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	3,4	4,1	5,8	6,7	6,7
Indvandrere, ikke-vestlige lande	6,4	7,6	10,0	10,6	9,6
Efterkommere, vestlige lande	0,2	0,2	0,3	0,4	0,6
Efterkommere, ikke-vestlige lande	0,1	0,3	1,1	3,3	5,3
Dansk oprindelse	89,9	87,8	82,8	79,0	77,8
65 år og derover	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Indvandrere, vestlige lande	2,6	2,7	2,8	3,1	3,9
Indvandrere, ikke-vestlige lande	1,8	2,4	4,3	6,2	8,5
Efterkommere, vestlige lande	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2
Efterkommere, ikke-vestlige lande	0,0	0,0	0,0	0,1	0,6
Dansk oprindelse	95,4	94,7	92,7	90,4	86,7

Anm.: Se flere tal vedrørende befolkningsfremskrivninger på www.statistikbanken.dk/10022.

Mange flere ikke-vestlige indvandrere over 65 år

Mens det i dag er 95 pct. af befolkningen, der er fyldt 65 år, som har dansk oprindelse, forventes den tilsvarende andel kun at være 87 pct. i 2050. Det er især de

ikke-vestlige indvandrere, som vil udgøre en større og større andel af den ældre befolkning.

Indvandrere og efterkommere vil udgøre 22 pct. af de 40-64-årige i 2050

Det er også værd at bemærke, at personer med dansk oprindelse i 2050 kun forventes at udgøre 78 pct. af den meget erhvervsaktive aldersgruppe 40-64 år mod 90 pct. i dag. Hvis det nuværende beskæftigelsesniveau for aldersgruppen skal opretholdes, vil det derfor være nødvendigt, at der i de kommende år sker en stigning i indvandreres og efterkommeres beskæftigelsesfrekvenser.

1.8 Børn af efterkommere

Definition

Politisk interesse

Projektet om børn af efterkommere er udsprunget af en politisk interesse for statistisk at belyse personer, som er født i Danmark og har forældre, som er efterkommere. Interessen er særlig stor i forbindelse med de personer, der bliver kategoriseret som personer med dansk oprindelse i Danmarks Statistiks definition af herkomst, fordi en af deres forældre er efterkommer med dansk statsborgerskab. Statistik om børn af efterkommere blev udgivet for første gang i forbindelse med årbogen *Indvandrere i Danmark 2007*.

Børn af efterkommere opgøres normalt som dansk oprindelse eller efterkommere

Børn af efterkommere er født i Danmark og har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og ingen af forældrene har dansk oprindelse. De er opdelt i to grupper, børn af efterkommere-D og børn af efterkommere-E.

Børn af efterkommere-D er normalt kategoriseret som personer med dansk oprindelse, da mindst én forælder er efterkommer med dansk statsborgerskab.

Børn af efterkommere-E er normalt kategoriseret som efterkommere, da ingen af forældrene har dansk statsborgerskab.

Børn af efterkommere ikke en del af herkomstdefinition

Børn af efterkommere er ikke nogen gruppe, som kan udskilles ved hjælp af Danmarks Statistiks definition af herkomst. I Danmarks Statistiks klassifikation af herkomst findes de tre grupper: 1) dansk oprindelse, 2) indvandrere og 3) efterkommere. I princippet kan der i alle grupper være personer, som har en eller to forældre, der er efterkommere.

Børn af efterkommere har mindst én forælder, som er efterkommer

Når vi taler om børn af efterkommere, er denne opgørelse afgrænset til personer, der er født i Danmark og har forældre, hvoraf mindst én er efterkommer, og hvor ingen af forældrene har dansk oprindelse. 1. januar 2015 er der 18.075 personer i Danmark, der opfylder dette krav. Heraf er 15.836 af dem kategoriseret som personer med dansk oprindelse, mens 2.239 er placeret i kategorien efterkommere.

Der er 18.075 børn af efterkommere

Vi betegner de samlede 18.075 personer som børn af efterkommere. Derudover vil vi bruge betegnelsen børn af efterkommere-D om de 15.836 personer, som normalt kategoriseres som personer med dansk oprindelse. Endelig kaldes de 2.239 personer, der normalt kategoriseres som efterkommere, for børn af efterkommere-E. Forskellen mellem de to grupper er, at den ene eller begge forældre, som er efterkommere i gruppen børn af efterkommere-E ikke har dansk statsborgerskab, mens mindst én forælder i børn af efterkommere-D både er efterkommer og har dansk statsborgerskab.

Ingen af forældrene har dansk oprindelse ...

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der er mange forskellige forældrekompositioner for personer, der har mindst én forælder, som er efterkommer. For at sikre at børn af efterkommere er en nogenlunde homogen gruppe har vi valgt at afgrænse vores definition af børn af efterkommere til de personer, som er født i Danmark, og som har mindst én forælder, der er efterkommer, og hvor ingen af personens forældre er med dansk oprindelse.

Tabel 1.11 Børn af efterkommere

		Far			
		Indvandrere		Efterkommer	
		Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger	Dansk statsborger	Udenlandsk statsborger
Mor					
Indvandrer	Dansk statsborger			D	E
	Udenlandsk statsborger			D	E
Efterkommer	Dansk statsborger	D	D	D	D
	Udenlandsk statsborger	E	E	D	E

Anm.: Tabellen gælder kun personer født i Danmark. D'et står for børn af efterkommere-D og E'et står for børn af efterkommere-E.

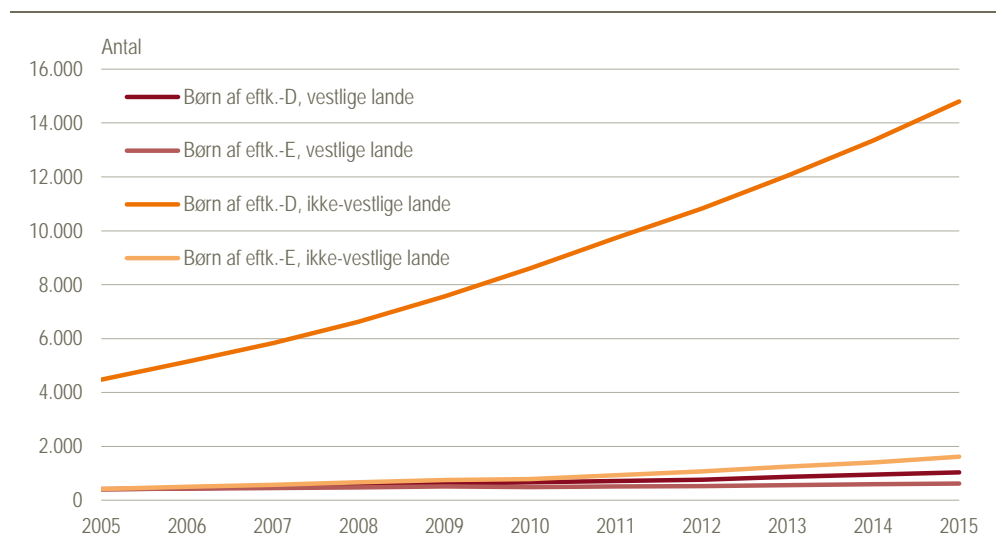
... så alle børn af efterkommere er ikke med

Den 1. januar 2015 er der i Danmark 32.345 personer, som har mindst én forælder, der er efterkommer. Det er imidlertid værd at bemærke, at der blandt dem er 13.560 personer svarende til 42 pct., hvor forældreparret består af en efterkommer og en person med dansk oprindelse. I vores definition af børn af efterkommere vil vi ikke inkludere disse personer, da de har en forælder med dansk oprindelse.

Afgrænsning giver mere homogen gruppe

Der er god grund til at antage, at der er væsentlige forskelle mellem en person med et forældrepar bestående af fx en efterkommer og en person med dansk oprindelse sammenlignet med en person, der har et forældrepar bestående af en efterkommer med dansk statsborgerskab og en indvandrer. I begge tilfælde vil der være tale om børn af efterkommere, og i begge tilfælde vil personerne blive klassificeret som personer med dansk oprindelse i den normale definition af herkomst. Det er imidlertid kun i det sidste tilfælde, at vi vil inkludere personerne i den gruppe, som vi kalder børn af efterkommere.

Figur 1.7 Børn af efterkommere

Antallet af børn af efterkommere er kraftigt stigende ...

Selv om de 18.075 personer, som indgår i børn af efterkommere i 2015, må betegnes som en lille gruppe, er det værd at bemærke, at den er steget kraftigt i løbet af de sidste ti år. I 2005 udgjorde børn af efterkommere således kun 5.738 personer (4.893 i D og 845 i E). Årsagen til denne udvikling skal ses i lyset af, at der i løbet af de sidste ti år gradvist er blevet flere og flere voksne efterkommere i befolkningen. Dermed er antallet af potentielle efterkommerforældre steget, hvilket naturligt gør, at antallet af børn af efterkommere stiger.

... men fra et lavt niveau

Det stigende antal voksne efterkommere skyldes ikke mindst, at indvandrerbefolkningen i Danmark har været stigende gennem mere end 40 år. Der er en naturlig

sammenhæng mellem antallet af indvandrere i befolkningen og fødte efterkommere, og i takt med en stigende befolkning af indvandrere er antallet af potentielle indvandrerforældre og dermed efterkommere også steget gradvist. I 2015 er der derfor flere efterkommere i de aldersgrupper, hvor det er almindeligt at få børn, end nogensinde før. Denne udvikling vil fortsætte, og selv om antallet af børn af efterkommere fortsat er relativt lavt, er der tale om en gruppe, som vil vokse i de kommende år.

Moderen bestemmer oprindelsesland

De to grupper af børn af efterkommere er i tabel 1.12 opdelt på alder og oprindelse. Det er moderens oprindelsesland, som bestemmer, om en person bliver klassificeret som vestlig eller ikke-vestlig.

16.421 ikke-vestlige og 1.654 vestlige børn af efterkommere

Alle de 18.075 børn af efterkommere kan opdeles i 1.654 med vestlig oprindelse og 16.421 med ikke-vestlig oprindelse. De kan igen opdeles i børn af efterkommere-D og E. I denne forbindelse bemærker man, at der blandt børn af efterkommere med vestlig oprindelse er ca. 70 pct. flere i gruppe D end i gruppe E, mens der for børn af efterkommere med ikke-vestlig oprindelse findes ni gange så mange i gruppe D.

Tabel 1.12 Børn af efterkommere efter alder. 2015

	Vestlige lande			Ikke-vestlige lande			I alt
	Børn af efterkommere-D	Børn af efterkommere-E	I alt	Børn af efterkommere-D	Børn af efterkommere-E	I alt	
I alt	1 034	620	1 654	14 802	1 619	16 421	18 075
0-4 år	320	155	475	6 105	849	6 954	7 429
5-9 år	217	72	289	4 367	423	4 790	5 079
10-14 år	132	34	166	2 796	198	2 994	3 160
15-19 år	106	26	132	1 211	85	1 296	1 428
20-24 år	71	12	83	271	43	314	397
25-29 år	46	6	52	34	10	44	96
30-34 år	41	18	59	8	2	10	69
35-39 år	23	33	56	3	6	9	65
40-44 år	18	51	69	2	2	4	73
45-49 år	25	52	77	2	-	2	79
50-54 år	13	55	68	1	-	1	69
55-59 år	12	42	54	-	-	-	54
60 år og derover	10	64	74	2	1	3	77

Børn af efterkommere er meget unge

Børn af efterkommere er på nuværende tidspunkt meget unge. Den eneste undtagelse er børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse. Samlet set udgør denne gruppe kun 3 pct., men blandt børn af efterkommere, som er fyldt 30 år, er 64 pct. børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse.

Meget få ikke-vestlige børn af efterkommere er over 30 år

Der er to årsager til, at det stort set udelukkende er i gruppen børn af efterkommere-E med vestlig oprindelse, at der findes børn af efterkommere over 30 år. For det første har der været vestlige indvandrere i Danmark i længere tid end ikke-vestlige indvandrere, og derfor findes der i dag relativt flere voksne børn af efterkommere, der har vestlige efterkommere som forældre. For det andet er både vestlige indvandrere og efterkommere mindre tilbøjelige til at skifte til dansk statsborgerskab. Efterkommere med fx svensk, norsk, tysk eller amerikansk oprindelse foretrækker ofte at beholde deres oprindelige statsborgerskab, selv om de har mulighed for at skifte til dansk statsborgerskab. Derfor havner deres børn i gruppen børn af efterkommere-E. Mange ikke-vestlige efterkommere har derimod ofte incitament til at skifte til dansk statsborgerskab, da de derved får nogle rettigheder, som de ellers ikke har.

Indvandring fra ikke-vestlige lande tog først fart i 1960'erne

Da indvandring til Danmark fra ikke-vestlige lande stort set var et ukendt fænomen før 1960'erne, er de ikke-vestlige efterkommere i sig selv en relativt ung gruppe, og de personer blandt de ikke-vestlige efterkommere, som selv har fået børn, vil derfor

fortrinsvis have små børn. Derfor er de ikke-vestlige børn af efterkommere så ung en gruppe.

72 pct. af ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år

Blandt de 16.421 ikke-vestlige børn af efterkommere i 2015 er kun 29 personer fyldt 30 år, mens 11.744 eller 72 pct. endnu ikke er fyldt 10 år. De ikke-vestlige børn af efterkommere er altså meget unge. Til sammenligning er der kun 46 pct. af de vestlige børn af efterkommere, som er under 10 år. Aldersmæssigt er der ikke den store forskel mellem ikke-vestlige børn af efterkommere af type D og E.

Geografisk fordeling

Fokus på de 0-29-årige

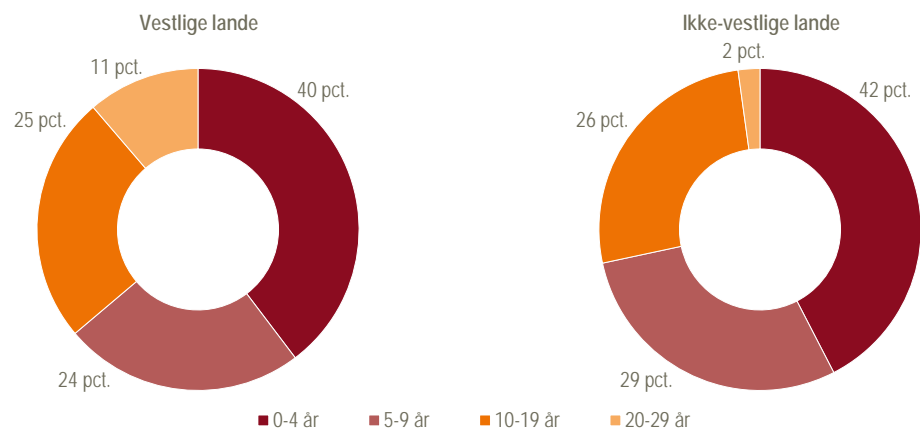
I dette afsnit vil vi koncentrere os om den geografiske fordeling af børn af efterkommere. Desuden vil der kun blive fokuseret på den andel, som er under 30 år. Denne afgrænsning er naturlig af to årsager. For det første er interessen for børn af efterkommere koncentreret omkring integration af børn og unge. For det andet er der kun få personer, der er fyldt 30 år, blandt børn af efterkommere.

Ikke-vestlige børn af efterkommere er yngst

De 0-29-årige børn af efterkommere kan opdeles i 1.197 med vestlig oprindelse og 16.392 med ikke-vestlig oprindelse. Både de vestlige og ikke-vestlige børn af efterkommere i alderen 0-29 år er overrepræsenteret i de yngste aldersgrupper. De ikke-vestlige børn af efterkommere er dog overordnet set klart yngre end de vestlige, idet 72 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere er under 10 år. For de vestlige er andelen af 0-9-årige 64 pct.

Kun 2 pct. af de ikke-vestlige børn af efterkommere under 30 år er fyldt 20 år, mens de 20-29-årige udgør 11 pct. af de vestlige.

Figur 1.8 0-29-årige børn af efterkommere. 2015

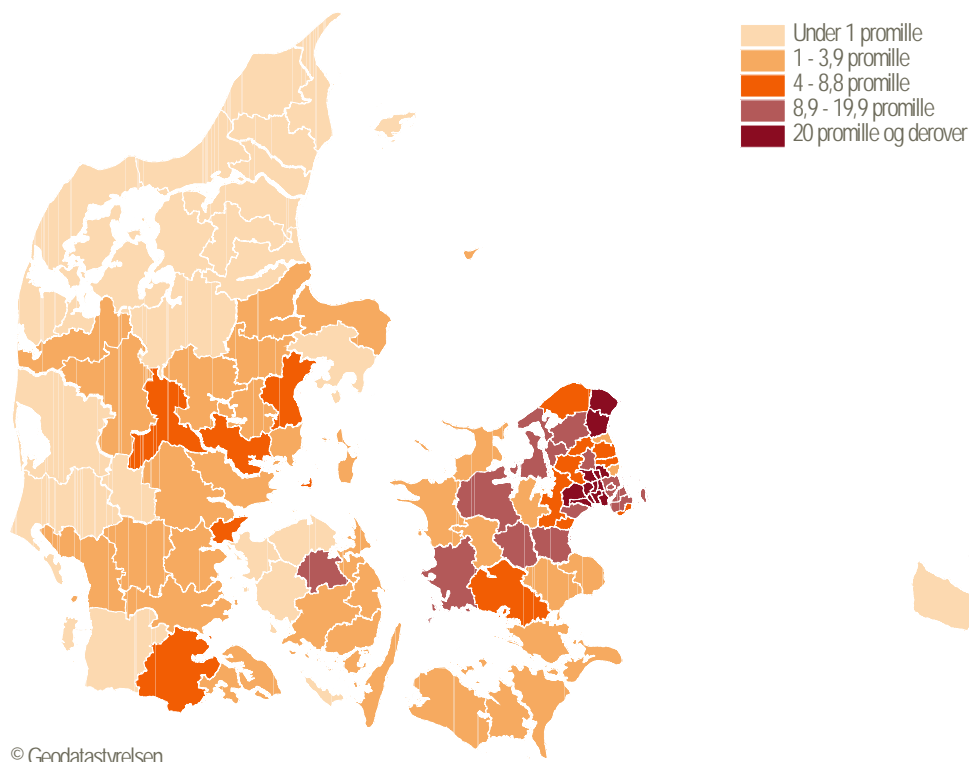
Geografisk fordeling

Den geografiske fordeling af børn af efterkommere hænger naturligt tæt sammen med den geografiske fordeling af efterkommere. Det er derfor først og fremmest i og omkring de større byer, at børn af efterkommere findes. Danmarkskortet viser andelen af 0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige indbyggere i landets 98 kommuner. Da der er tale om en gruppe, som antalsmæssigt er meget lille, er den anvendte enhed promille.

Ishøj har størst andel børn af efterkommere

Ishøj, Brøndby, Albertslund, Vallensbæk og Høje-Taastrup er de fem kommuner, hvor der findes de største andele af børn af efterkommere. Andelene er 98 promille i Ishøj, 64 promille i Brøndby, 55 promille i Albertslund, 54 promille i Vallensbæk og 46 promille i Høje-Taastrup.

Figur 1.9 0-29-årige børn af efterkommere i forhold til alle 0-29-årige i kommunen. 2015

Få uden for Sjælland

I hele landet udgør de 0-29-årige børn af efterkommere samlet 8,6 promille af befolkningen i alderen 0-29 år, og uden for Sjælland er det kun Odense Kommune, hvor andelen er over landsgennemsnittet.

København har flest børn af efterkommere

København er den kommune, hvor børn af efterkommere antalmæssigt er flest. I København findes der således 3.959 børn af efterkommere i alderen 0-29 år. Det svarer til 23 pct. af alle 0-29-årige børn af efterkommere. I København udgør de dog kun 16 promille af den 0-29-årige befolkning, hvilket placerer København som nummer 16 på listen over kommuner med de største andele af børn af efterkommere.

Efterkommere er både en mindre og yngre gruppe på Fyn og i Jylland

Overrepræsentationen af børn af efterkommere er større end efterkommernes overrepræsentation i kommunerne omkring København. Det skyldes, at efterkommerne er ældre her end i resten af landet. Der er med andre ord flere efterkommere omkring København, som har nået en alder, hvor de begynder at få børn. I mange kommuner i Jylland og på Fyn er efterkommere i sig selv en lille gruppe. Samtidig er de efterkommere, der findes her, ofte for unge til at de er begyndt at få børn. Andelen af børn af efterkommere er derfor meget lille i disse kommuner.

2. Familie og bolig

Sammenfatning

I Danmark er der 1.344.993 parfamilier i alt i 2015. Heraf er parfamilier, hvor begge personer har dansk oprindelse, den største gruppe. 1.156.958 par eller 86 pct. befinder sig i denne kategori. Der er 84.158 par, hvor begge personer i parret er indvandrere, mens 6.895 par består af en indvandrer og en efterkommer. I de par, hvor ingen af parterne har dansk oprindelse, er begge personer oftest af ikke-vestlig oprindelse. Det gælder 71 pct. af parrene.

Indvandrere indgår ofte i parforhold med en person fra samme land. Af de 84.158 parfamilier, hvor begge er indvandrere, består 83 pct. af to personer med oprindelse i samme land. Andelen er lidt lavere blandt par, der består af en indvandrer og en efterkommer. Her har 73 pct. oprindelse i samme land. Blandt par, hvor begge er efterkommere har parterne i 84 pct. af tilfældene oprindelse i samme land.

33 pct. af parfamilierne med to ikke-vestlige indvandrere har mindst tre hjemmeboende børn. Den tilsvarende andel er kun 17 pct. blandt parfamilier med to personer af dansk oprindelse.

Blandt de 25-årige ikke-vestlige efterkommere bor 36 pct. af mændene og 26 pct. af kvinderne fortsat sammen med mindst én forælder. De tilsvarende andele blandt 25-årige med dansk oprindelse er 13 pct. for mændene og 6 pct. for kvinderne.

Andelen, der bor i ejerbolig, er 62 pct. blandt personer med dansk oprindelse, men kun henholdsvis 34 og 25 pct. blandt vestlige og ikke-vestlige indvandrere.

Blandt personer med dansk oprindelse er der 69 pct., som bor i hus (parcelhus/stuehus eller række-, kæde- eller dobbelthus). Den tilsvarende andel er kun 30 pct. blandt de ikke-vestlige indvandrere.

2.1 Familier

Tre familietyper

Befolkningen på 5.659.715 personer fordeler sig på 2.945.373 familier i 2015. Der er 1.344.993 parfamilier, 1.584.637 enlige og 15.743 ikke-hjemmeboende børn.

Hjemmeboende børn under 25 år i 44 pct. af alle parfamilier

I 44 pct. af parfamilierne er der hjemmeboende børn under 25 år. Det samme gælder 12 pct. af de enlige. De parfamilier, som har børn, har i gennemsnit også flere børn end de enlige med børn. En parfamilie med børn har i gennemsnit 1,85 børn, mens det tilsvarende tal for en enlig med børn kun er 1,51 børn.

De fleste par består af to med dansk oprindelse

I tabel 2.1 er parfamilierne og de enlige også opdelt efter herkomst. Der er i alt defineret 14 forskellige typer herkomst for parfamilierne, og de er opdelt i fem hovedgrupper. Af disse fem hovedgrupper er den gruppe, hvor begge personer i parret er med dansk oprindelse, klart den største. Af alle parfamilier er der således 1.156.958 par eller 86 pct., som befinder sig i denne kategori.

Kun få par består af to efterkommere

Den næststørste hovedgruppe består af par, hvor den ene har dansk oprindelse og den anden er indvandrer eller efterkommer. I alt 94.587 par er af denne type. Der er 84.158 par, hvor begge personer i parret er indvandrere, mens 6.895 par består af en indvandrer og en efterkommer. Den mindste af de fem hovedgrupper består af par, hvor begge personer er efterkommere. Kun 2.395 par er i denne kategori.

Ikke-vestlige dominerer i par uden dansk oprindelse

I de tre hovedgrupper af par, som ikke indeholder nogen personer med dansk oprindelse, består den største gruppe af par, hvor begge personer er af ikke-vestlig oprindelse. Blandt de parfamilier, som består af to indvandrere, er begge af ikke-vestlig oprindelse i 69 pct. af tilfældene. I 21.020 par er begge personer i parret indvandrere af vestlig oprindelse, mens kun 4.706 par består af en vestlig indvandrer og en ikke-vestlig indvandrer.

Tabel 2.1 Familier fordelt efter de voksnes herkomst. 2015

	Familier			Hjemmeboende børn	Gnsnt. antal børn pr. børnefamilie
	Uden børn	Med børn	I alt		
I alt	2 171 979	773 394	2 945 373	1 369 349	1,77
Par	757 227	587 766	1 344 993	1 089 276	1,85
Begge personer med dansk oprindelse	673 152	483 806	1 156 958	889 983	1,84
Begge indvandrere	30 926	53 232	84 158	108 993	2,05
- fra vestligt land	10 514	10 506	21 020	17 177	1,63
- fra ikke-vestligt land	17 995	40 437	58 432	87 916	2,17
- fra forskellige landegrupper	2 417	2 289	4 706	3 900	1,70
Begge efterkommere	976	1 419	2 395	2 471	1,74
- fra vestligt land	27	16	43	28	1,75
- fra ikke-vestligt land	928	1 365	2 293	2 368	1,73
- fra forskellige landegrupper	21	38	59	75	1,97
En indvandrer og én efterkommer	1 632	5 263	6 895	11 056	2,10
- begge fra vestligt land	295	251	546	416	1,66
- begge fra ikke-vestligt land	1 105	4 646	5 751	9 951	2,14
- fra forskellige landegrupper	232	366	598	689	1,88
En person med dansk oprindelse og ...	50 541	44 046	94 587	76 773	1,74
- én indvandrer fra vestligt land	31 098	22 647	53 745	40 540	1,79
- én indvandrer fra ikke-vestligt land	15 921	18 149	34 070	30 410	1,68
- én efterkommer fra vestligt land	2 005	1 835	3 840	3 363	1,83
- én efterkommer fra ikke-vestligt land	1 517	1 415	2 932	2 460	1,74
Enlige	1 399 009	185 628	1 584 637	280 073	1,51
- person med dansk oprindelse	1 203 306	159 363	1 362 669	234 491	1,47
- indvandrer fra vestligt land	89 748	5 812	95 560	8 248	1,42
- indvandrer fra ikke-vestligt land	84 095	18 164	102 259	33 646	1,85
- efterkommer fra vestligt land	3 866	430	4 296	602	1,40
- efterkommer fra ikke-vestligt land	17 994	1 859	19 853	3 086	1,66
Ikke-hjemmeboende børn	15 743	•	15 743	•	•

I 96 pct. af parrene med to efterkommere er begge fra ikke-vestlige lande

I de par, hvor begge personer er efterkommere, er begge personer i parret af ikke-vestlig oprindelse i 96 pct. af tilfældene. I de par, der består af en indvandrer og en efterkommer, er begge af ikke-vestlig oprindelse i 83 pct. af tilfældene.

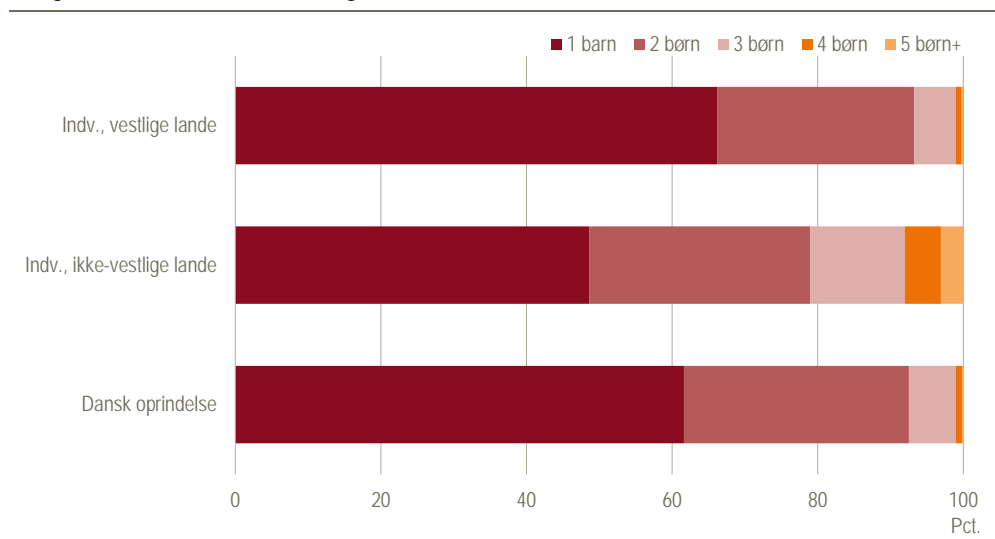
I par, der består af en person med dansk oprindelse og en indvandrer eller efterkommer, er vestlig oprindelse til gengæld mere dominerende. Af de 94.587 par er den anden person i parret en indvandrer eller efterkommer af vestlig oprindelse i 61 pct. af tilfældene.

Enlige ikke-vestlige indvandrere har flere børn

Blandt de enlige, som har børn, skiller indvandrere fra ikke-vestlige lande sig ud. De har i gennemsnit 1,85 børn. Enlige med dansk oprindelse og enlige indvandrere fra vestlige lande, som har børn, har til sammenligning i gennemsnit kun henholdsvis 1,47 børn og 1,42 børn.

Denne forskel skyldes, at en større andel af de enlige indvandrere fra ikke-vestlige lande, som har børn, har tre eller flere børn. Andelen er således 21 pct. for ikke-vestlige indvandrere, mens kun henholdsvis 7 pct. af enlige med dansk oprindelse og 7 pct. af indvandrere med vestlig oprindelse har tre eller flere børn.

Figur 2.1 Enlige med børn efter herkomst og antal børn i familien. 2015

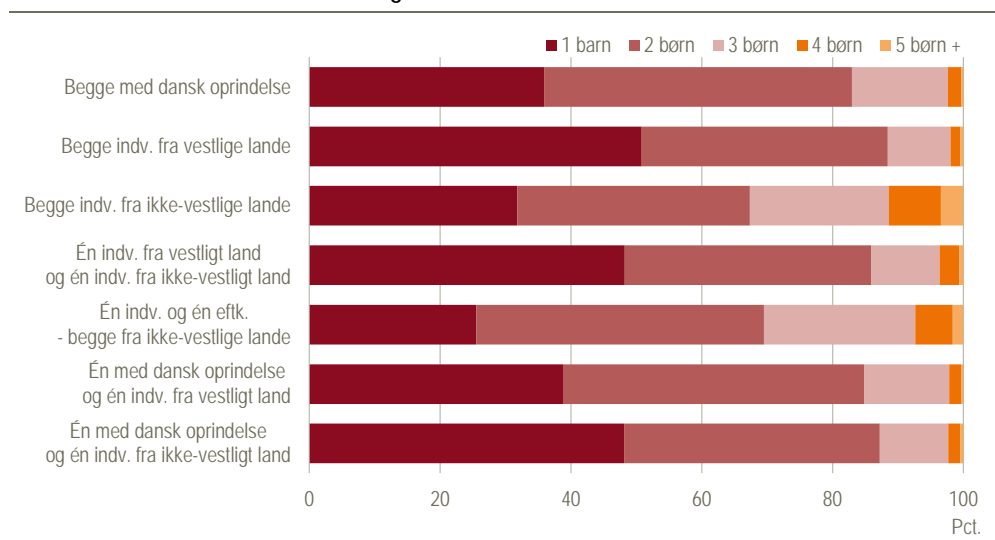
Par med dansk oprindelse og vestlige par får færre børn end ikke-vestlige par

Parfamilier med børn har generelt flere børn end enlige med børn. Par med børn, hvor begge personer har dansk oprindelse, har i gennemsnit 1,84 børn. For par med børn, hvor begge personer er indvandrere med vestlig oprindelse, er det gennemsnitlige antal børn 1,63. Par med børn, der består af to indvandrere med ikke-vestlig oprindelse, ligger klart højere med 2,17 børn i gennemsnit.

Hver tredje ikke-vestlige indvandrerpar har mindst tre børn

Det højere gennemsnitlige antal børn for par, der består af to ikke-vestlige indvandrere afspejler, at en klart større andel af disse par har tre eller flere børn. Blandt de par, som har hjemmeboende børn, og som består af to ikke-vestlige indvandrere, er der 33 pct., der har tre eller flere børn. Den tilsvarende andel er kun 17 pct. for par med to personer med dansk oprindelse og 12 pct. for par, hvor begge er vestlige indvandrere.

Figur 2.2 Parfamilier med børn efter herkomst og antal børn i familien. 2015

Indvandrere ofte i par med partner fra samme land

Når to indvandrere udgør et par, er der meget ofte tale om indvandrere fra samme oprindelsesland. Af de 84.158 parfamilier med to indvandrere bestod 83 pct. af to personer med oprindelse i samme land. Andelen er lidt lavere blandt de 6.895 par med én indvandrer og én efterkommer. Her havde 73 pct. oprindelse i samme land. I de tilfælde, hvor både indvandrer og efterkommer var fra et ikke-vestligt land, var andelen dog 81 pct. Blandt de 2.293 par med to ikke-vestlige efterkommere var der i 86 pct. af tilfældene tale om to personer med oprindelse i samme land.

Tabel 2.2 Parfamilier, hvor begge er enten indvandrere eller efterkommere. 2015

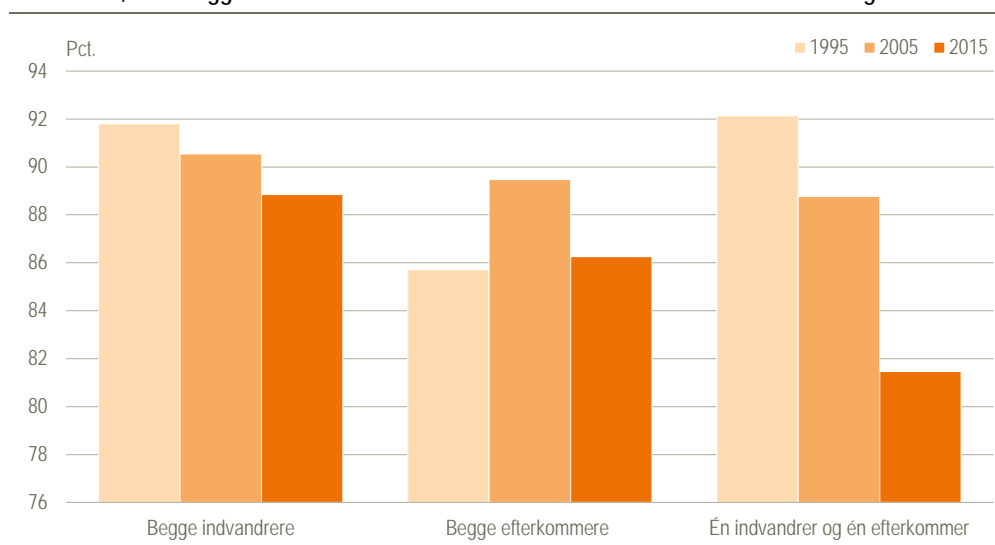
	Par fra samme land	Par fra forskellige lande	I alt	Par fra samme land i pct. af alle
	antal			pct.
I alt	76 742	16 706	93 448	82
Begge indvandrere	69 711	14 447	84 158	83
- fra vestlige lande	17 797	3 223	21 020	85
- fra ikke-vestlige lande	51 914	6 518	58 432	89
- fra forskellige landegrupper	.	4 706	4 706	.
Begge efterkommere	2 012	383	2 395	84
- fra vestlige lande	34	9	43	79
- fra ikke-vestlige lande	1 978	315	2 293	86
- fra forskellige landegrupper	.	59	59	.
En indvandrer og én efterkommer	5 019	1 876	6 895	73
- fra vestlige lande	334	212	546	61
- fra ikke-vestlige lande	4 685	1 066	5 751	81
- fra forskellige landegrupper	.	598	598	.

Udvikling 1995-2015

At to indvandrere der udgør et par ofte kommer fra samme oprindelsesland, er en stabil tendens over tid. Som det fremgår af figur 2.3, er udviklingen gået fra 92 pct. til 89 pct. i perioden fra 1995 til 2015. Samme tendens gør sig gældende blandt par med to ikke-vestlige efterkommere. Både i 1995 og i 2015 udgjorde andelen af parfamilier med to efterkommere fra samme oprindelsesland 86 pct. af denne gruppe. Blandt par med en ikke-vestlig indvandrer og en ikke-vestlig efterkommer er andelen af par med to personer fra samme oprindelsesland dog faldet fra 92 pct. til 81 pct. i perioden 1995 til 2015.

Figur 2.3

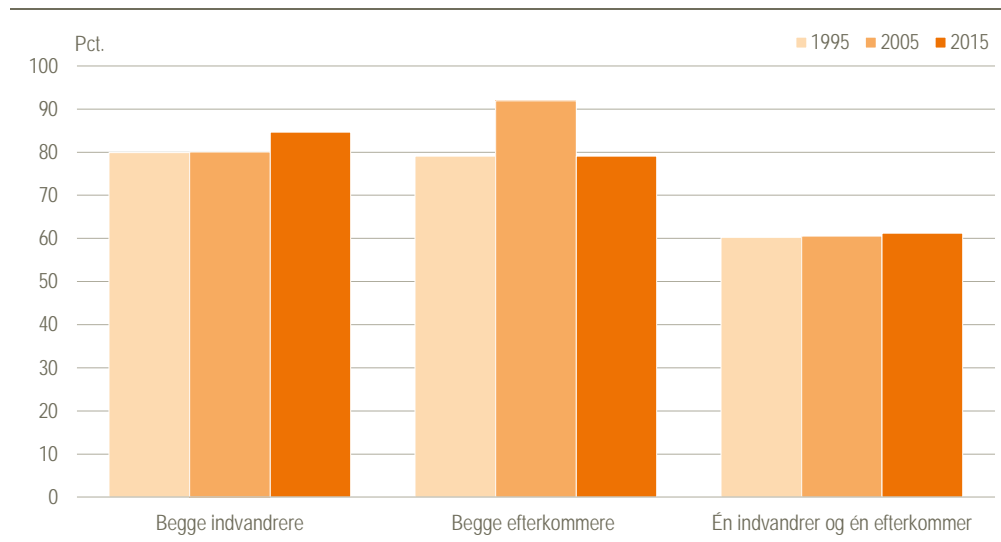
Parfamilier, hvor begge enten er indvandrere eller efterkommere fra samme ikke-vestlige land

Samme tendens blandt vestlige indvandrere og efterkommere

Den stabile tendens med, at to indvandrere eller efterkommere fra samme oprindelsesland danner parfamilie sammen, gør sig ligeledes gældende blandt indvandrere og efterkommere fra vestlige lande. Blandt indvandrerne er andelen steget fra 80 pct. i 1995 til 85 pct. i 2015. Blandt efterkommerne var andelen 79 pct. i både 1995 og i 2015.

Figur 2.4 Parfamilier, hvor begge er enten indvandrere eller efterkommere fra samme vestlige land

Hjemmeboende børn

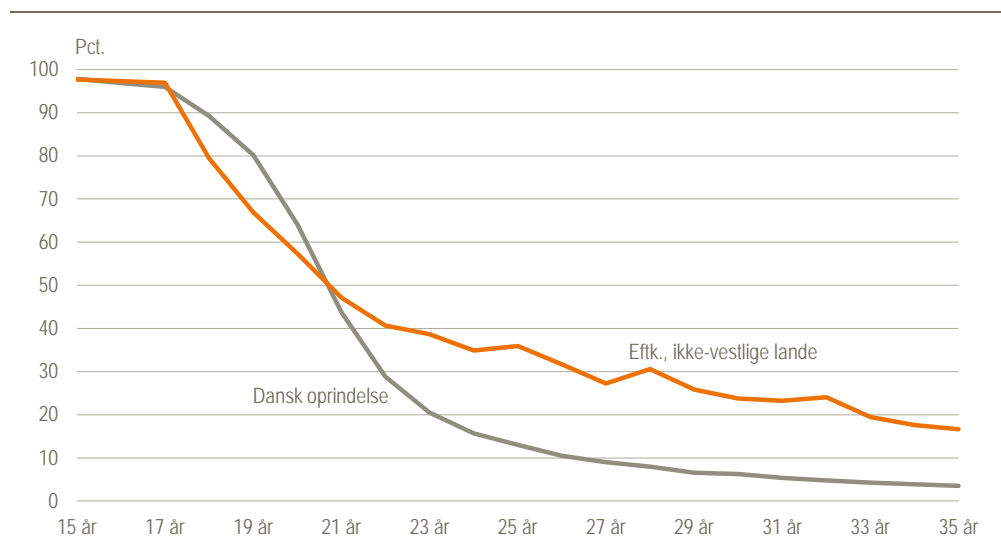
15-17-årige bor næsten altid med forældre

Næsten alle børn på alderstrinene 15, 16 og 17 år bor sammen med mindst én af deres forældre. Det gælder både drenge og piger, og der er ingen forskel mellem børn med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 17-årige er det for alle grupper kun omkring hver tyvende, der ikke bor sammen med forældre.

Hjemmeboende børn

For personer på alderstrinene fra 15 til 35 år er det undersøgt, om de bor sammen med forældre. Bor de på samme adresse som blot én af deres forældre, betragtes de som hjemmeboende. Også personer, der selv er gift og eventuelt har børn, betragtes som hjemmeboende, hvis de bor på samme adresse som mindst én af deres forældre.

Figur 2.5 Andel mænd, der bor med mindst én forælder efter alder. 2015

Flere 18-20-årige mænd med dansk oprindelse bor med forældre ...

En højere andel af de 18-20-årige mænd med dansk oprindelse bor sammen med mindst én af deres forældre end blandt ikke-vestlige efterkommere. Forskellen er størst blandt de 19-årige, hvor kun 67 pct. af ikke-vestlige efterkommere bor med forældre, mens det gælder 80 pct. af de 19-årige med dansk oprindelse.

... men fra de er 21 år, er andelen højere blandt ikke-vestlige efterkommere

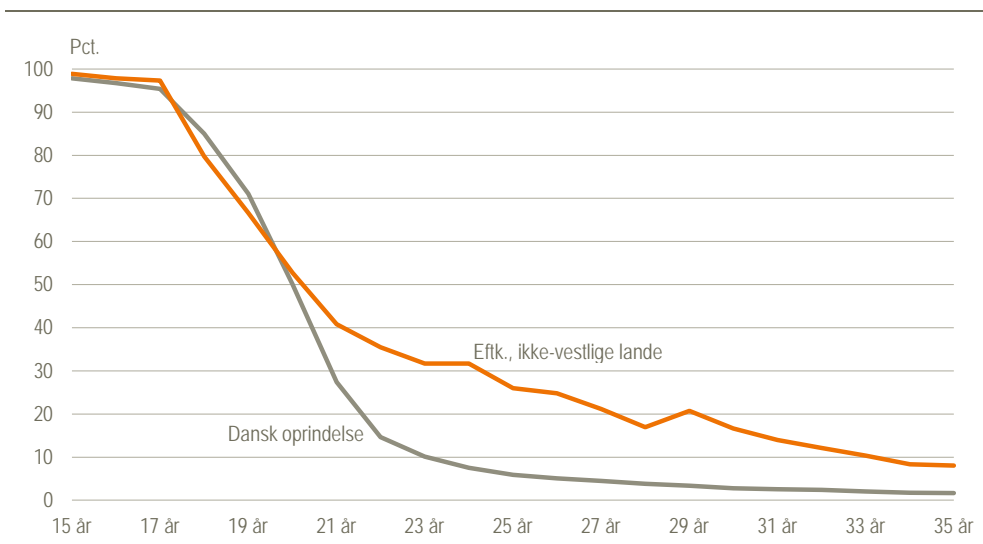
Fra 21-års alderen og opefter er der derimod en højere andel af de mandlige ikke-vestlige efterkommere, der bor med forældre. Både blandt mænd med dansk oprindelse og de ikke-vestlige efterkommere falder andelen, der bor med forældre, fra

alderstrin til alderstrin, men faldet sker i et langsommere tempo for ikke-vestlige efterkommere, når der ses bort fra de 18-20-årige.

36 pct. af de 25-årige mandlige efterkommere bor fortsat med forældre

Der er således hele 36 pct. af de mandlige 25-årige ikke-vestlige efterkommere, som fortsat bor med forældre, mens den tilsvarende andel kun er 13 pct. blandt 25-årige mænd med dansk oprindelse. Selv blandt de 35-årige er der 17 pct. af ikke-vestlige efterkommere, der fortsat bor sammen med mindst én forælder. Det gælder kun for 4 pct. af mænd med dansk oprindelse.

Figur 2.6 Andel kvinder, der bor med mindst én forælder efter alder. 2015

Kvinder bliver i mindre grad boende hjemme end mænd

Blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere bor en lavere andel de 18- og 19-årige sammen med deres forældre end blandt 18- og 19-årige kvinder med dansk oprindelse. For de øvrige alderstrin frem til de 35 år er andelen højest for efterkommerne. For både kvinder med dansk oprindelse og kvindelige ikke-vestlige efterkommere er der dog tale om lavere andele sammenlignet med mændene.

26 pct. af de 25-årige kvindelige efterkommere bor fortsat med forældre

Blandt 25-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere er der fortsat 26 pct., som bor sammen med mindst én forælder, mens det kun gælder 6 pct. af de 25-årige kvinder med dansk oprindelse. 8 pct. af de 35-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere bor fortsat med forældre. Det er kun halvt så mange som de 35-årige mandlige efterkommere, men det er fortsat en høj andel sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse, hvor kun 2 pct. bor sammen med mindst én af deres forældre.

Mange indvandrere har ofte ikke haft forældre i Danmark

Efterkommere er ligesom personer med dansk oprindelse født i Danmark, og de har derfor i næsten alle tilfælde haft begge deres forældre i Danmark, da de blev født. En tilsvarende sammenligning mellem indvandrere og personer med dansk oprindelse omkring andelen af hjemmeboende kan ikke laves, da mange indvandrere aldrig har haft nogen af deres forældre i Danmark.

2.2 Vielser

Begge parter har dansk oprindelse i 73 pct. af alle vielser

I 2014 blev der indgået 27.967 ægteskaber. I 73 pct. af vielserne havde begge parter dansk oprindelse. I alt var der i 2014 4.025 vielser, hvor hverken manden eller kvinden havde dansk oprindelse. Heraf havde én af parterne uoplyst oprindelse i 1.462 vielser.

Tabel 2.3 Vielser efter parternes herkomst. 2014

	Mænd						Uoplyst	I alt
	Indvandrere		Efterkommere		Personer med dansk oprindelse			
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande				
Kvinder								
I alt	1 682	2 187	59	473	22 866	700	27 967	
Indvandrere, vestlige lande	760	107	7	15	755	88	1 732	
Indvandrere, ikke-vestlige lande	154	1 032	4	82	1 090	305	2 667	
Efterkommere, vestlige lande	6	3	-	2	56	2	69	
Efterkommere, ikke-vestlige lande	4	131	-	256	70	93	554	
Personer med dansk oprindelse	471	268	46	79	20 331	212	21 407	
Uoplyst	287	646	2	39	564	•	1 538	

Anm.: Kategorien Uoplyst dækker over personer, der på vielsestidspunktet aldrig havde boet i Danmark.

Få mandlige ikke-vestlige indvandrere gifter sig med kvinde af dansk oprindelse

I alt blev 3.869 mandlige indvandrere gift i 2014. Heraf var 57 pct. ikke-vestlige indvandrere. Af de vestlige indvandrere giftede 28 pct. sig med en kvinde med dansk oprindelse. Den tilsvarende andel var kun 12 pct. blandt de ikke-vestlige. Blandt de kvindelige indvandrere, som giftede sig i 2014 udgjorde de ikke-vestlige 61 pct. Andelen, som giftede sig med en mand med dansk oprindelse var 41 pct. for de ikke-vestlige og 44 pct. for de vestlige indvandrere.

Tabel 2.4 Viede personer efter herkomst og alder. 2014

	Under 20 år	20-23 år	24-29 år	30-39 år	40 år og dero.	Uoplyst alder	I alt
Mænd	29	769	6 191	10 436	9 884	658	27 967
Indvandrere, vestlige lande	-	55	473	660	494	-	1 682
Indvandrere, ikke-vestlige lande	3	98	684	909	493	-	2 187
Efterkommere, vestlige lande	-	3	8	26	22	-	59
Efterkommere, ikke-vestlige lande	4	111	248	99	11	-	473
Personer med dansk oprindelse	22	501	4 764	8 729	8 850	-	22 866
Uoplyst	-	1	14	13	14	658	700
Kvinder	183	1 654	8 336	8 911	7 417	1 466	27 967
Indvandrere, vestlige lande	8	161	632	622	309	-	1 732
Indvandrere, ikke-vestlige lande	39	286	1 040	814	488	-	2 667
Efterkommere, vestlige lande	1	5	17	24	22	-	69
Efterkommere, ikke-vestlige lande	46	218	213	68	9	-	554
Personer med dansk oprindelse	87	977	6 410	7 364	6 569	-	21 407
Uoplyst	2	7	24	19	20	1 466	1 538

Anm.: Kategorien Uoplyst dækker over personer, der på vielsestidspunktet aldrig havde boet i Danmark.

Hver tredje af de viede under 24 år er ikke-vestlig indvandrer eller efterkommer

I alt var der 798 mænd under 24 år, som blev gift i 2014. Heraf udgjorde ikke-vestlige indvandrere og efterkommere henholdsvis 13 pct. og 14 pct. Blandt kvinderne var antallet af viede under 24 år 1.837, og de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere udgjorde her 18 pct. og 14 pct. De ikke-vestlige indvandrere og især efterkommere er kraftigt overrepræsenteret blandt de viede under 24 år. Deres andel af alle 20-23-årige i Danmark 1. januar 2015 var således kun 5 pct. pr. gruppe.

Viede pr. 1.000 ikke-gifte viser vielseshyppigheden

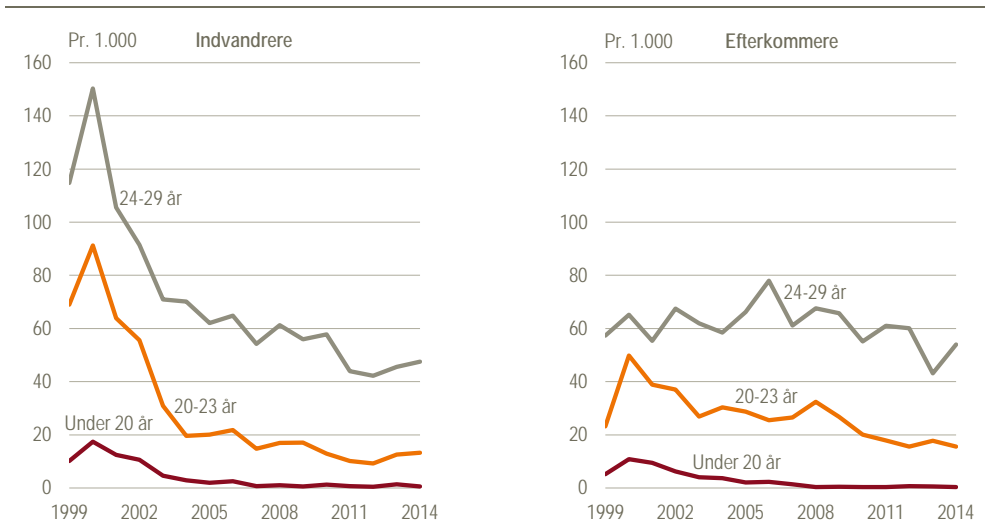
Viede pr. 1.000 ikke-gifte er et udtryk for, hvor mange vielser der var i de udvalgte aldersgrupper, sat i forhold til, hvor mange ikke-gifte personer, der var i samme aldersgrupper pr. 1. juli i vielsesåret.

I alle årene 1999 til 2014 var der en meget lille andel af de mandlige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere under 20 år, som blev viet. I 2014 var der stort set ingen, som blev viet i denne aldersgruppe.

Langt færre vielser blandt mandlige indvandrere i 2014 end 1999

For de 20-23-årige mandlige ikke-vestlige indvandrere faldt andelen af viede pr. 1.000 ikke-gifte fra 69 i 1999 til 13 i 2014. Den faldende tendens er bl.a. en konsekvens af 24-årsreglen, der blev indført i 2002. For aldersgruppen 24-29-årige er der også tale om en faldende tendens siden 1999. Faldet er særligt kraftigt fra 2000 til 2005, hvor antallet af viede blandt ikke-gifte i gruppen faldt fra 150 til 62. Selv om de 24-29-årige er over 24 år, er de alligevel i mange tilfælde omfattet af 24-årsreglen, da reglen omfatter begge parter i et ægteskab.

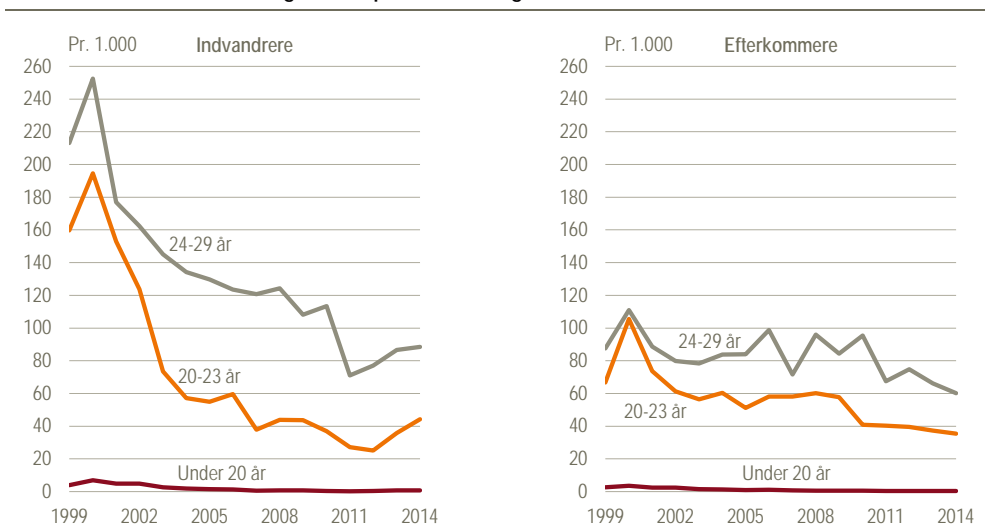
Figur 2.7 Viede mænd fra ikke-vestlige lande pr. 1.000 ikke-gifte

Også fald i andelen af mandlige efterkommere, der bliver gift

For de mandlige ikke-vestlige efterkommere var der i alle tre aldersgrupper et fald i antallet af viede pr. 1.000 ikke-gifte i perioden 1999 til 2014. Der er dog store udsving fra år til år. Andelen af viede 20-23-årige pr. 1.000 ikke-gifte faldt igennem hele perioden fra 23 til 16.

Figur 2.8 Viede kvinder fra ikke-vestlige lande pr. 1.000 ikke-gifte. 1999-2014

Kraftigt fald i vielser blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere

Blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere minder udviklingen i andelen af viede pr. 1.000 ikke-gifte i de tre aldersgrupper meget om udviklingen for de mandlige ikke-vestlige indvandrere. De 20-23-årige kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande faldt fra 160 i 1999 til 44 i 2014. De 24-29-årige kvindelige ikke-vestlige indvandrere faldt fra 213 i 1999 til 88 i 2014. Den vigtigste forskel i forhold til de mandlige ikke-vestlige indvandrere er, at andelen af viede kvinder er højere i alle aldersgrupper igennem hele perioden.

2.3 Bolig

Boligens ejerforhold

Ejerbolig

En ejerbolig er en beboet bolig, som er ejet af 'Privatperson eller I/S', og som er beboet af ejer.

Personer med dansk oprindelse bor oftere i ejerbolig

Det er mere almindeligt for personer med dansk oprindelse at bo i ejerbolig end for indvandrere og efterkommere. Mens 62 pct. af alle personer med dansk oprindelse bor i ejerbolig i 2015, er andelen kun 34 pct. for vestlige indvandrere og 25 pct. for ikke-vestlige indvandrere. Ikke-vestlige efterkommere har allerlaveste andel på 24 pct. Her spiller det dog også en rolle, at de ikke-vestlige efterkommere er meget unge.

Tabel 2.5 Befolkningen efter herkomst og boligens ejerforhold. 2015

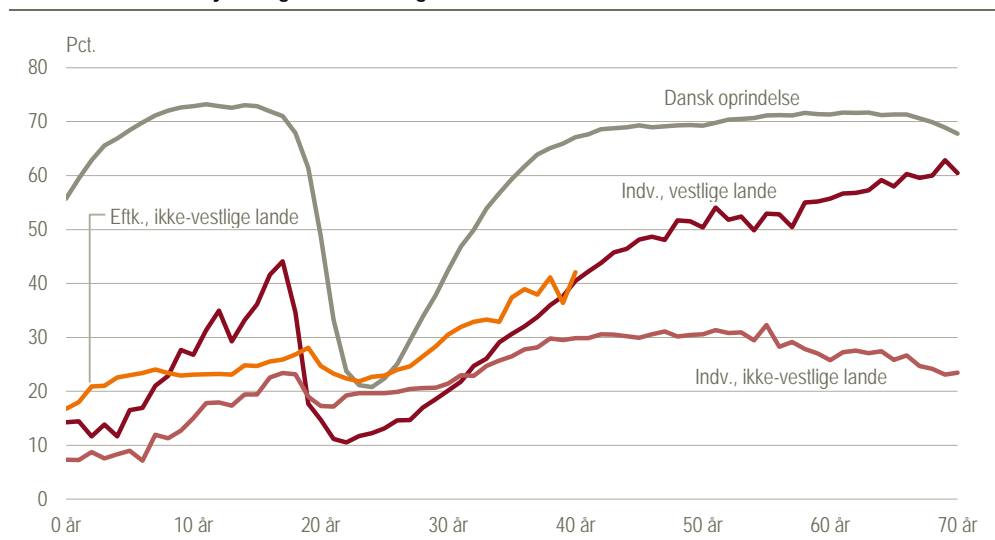
	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	210 724	290 333	23 489	132 927	5 002 242
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Privatpersoner eller I/S	53	33	54	29	70
Heraf:					
Beboet af lejer	18	8	14	4	8
Beboet af ejer	34	25	40	24	62
Alment boligselskab	17	49	23	60	14
A/S, Aps, andet selskab	14	6	10	4	6
Privat andelsboligforening	8	5	9	4	6
Offentlig myndighed	1	1	1	1	1
Andet eller uoplyst	7	4	3	2	2

Anm.: Kategorien Andet eller uoplyst dækker bl.a. over personer, der ikke kan placeres i en bolig (0,5 pct. af befolkningen).

Andelen i ejerbolig er lavest blandt 24-årige

I figur 2.9 er andelen i ejerbolig opdelt på alle enkelte alderstrin. Blandt personer med dansk oprindelse har kurven et meget karakteristisk forløb. Andelen ligger konstant lige over 70 pct. for alle alderstrin fra 7 til 17 år. Herefter sker der et drastisk fald, hvilket naturligt hænger sammen med, at mange flytter hjemmefra. 24-årige har den laveste andel i ejerbolig på 21 pct. Herefter begynder andelen igen at stige kraftigt. Blandt personer sidst i 30'erne er andelen igen oppe omkring de 17-åriges niveau, og der bliver den frem til sidst i 60'erne, hvor et svagt fald begynder.

Figur 2.9 Personer, der bor i ejerbolig efter alder og herkomst. 2015

Få ikke-vestlige indvandrere i ejerbolig på alle alderstrin

Indvandrere fra vestlige lande har et mønster, der ligner personer med dansk oprindelse, når det gælder andelen i ejerbolig. Andelen ligger dog konsekvent på et noget lavere niveau. De ikke-vestlige indvandrere ligger imidlertid endnu lavere, og den kraftige stigning, som finder sted fra begyndelsen af 30'erne for både personer med dansk oprindelse og vestlige indvandrere, findes ikke hos de ikke-vestlige indvandrere. Andelen i ejerbolig er således omkring 40 procentpoint højere for personer med dansk oprindelse end ikke-vestlige indvandrere på alle alderstrin fra 40 år og opefter.

Stigende tendens for ikke-vestlige efterkommere over 27 år

Kurven for de ikke-vestlige efterkommere går kun til og med 40 år, da der er meget få ikke-vestlige efterkommere, som er over 40 år gamle. Den har et forløb, som ligger meget tæt på kurven for de ikke-vestlige indvandrere fra alderstrinene 0 til 27 år – dog på et lidt højere niveau. Herefter øges forskellen mellem ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Blandt de 40-årige er der 42 pct. af ikke-vestlige efterkommere, som bor i ejerbolig, mens det kun gælder 30 pct. af ikke-vestlige indvandrere. Trods den stigende tendens fra slutningen af 20'erne ligger de 40-årige ikke-vestlige efterkommere fortsat betydeligt under niveauet for 40-årige med dansk oprindelse, hvor 67 pct. bor i ejerbolig.

Tabel 2.6 0-70-årige efter herkomst og udlejningsforhold. 2015

	Beboet af ejer	Beboet af lejer	Uoplyst	I alt
	pct.			
Dansk oprindelse	63	36	1	100
Indvandrere fra vestlige lande	33	63	4	100
Indvandrere fra ikke-vestlige lande	26	72	3	100
Heraf:				
Filippinerne	54	42	4	100
Sri Lanka	53	46	1	100
Thailand	47	51	2	100
Vietnam	46	53	1	100
Kina	36	60	4	100
Ukraine	31	67	2	100
Jugoslavien ¹	30	69	2	100
Pakistan	28	71	2	100
Bosnien-Hercegovina	27	72	1	100
Tyrkiet	26	72	1	100
Iran	26	71	3	100
Indien	24	72	4	100
Irak	16	82	2	100
Afghanistan	16	82	2	100
Libanon	13	85	2	100
Syrien	3	90	8	100
Somalia	1	93	5	100

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Andel, der bor til leje, er størst blandt somaliere

Andelen, som bor til leje, varierer meget mellem indvandrere fra forskellige lande. Den laveste andel findes blandt indvandrere fra Filippinerne med 42 pct., mens indvandrere fra Somalia har den højeste andel på 93 pct. Den lave andel for filippinere skyldes i vid udstrækning, at mange filippinske indvandrere er i Danmark som au-pair. I denne forbindelse bor de ofte i den families bolig, som de er au-pair hos. En sådan bolig er ofte en ejerbolig, og det er altså ikke, fordi de filippinske indvandrere selv ejer boligen, at deres andel er så høj.

Mange kvinder fra Thailand og Sri Lanka gift med danske mænd

Der er forholdsvis mange kvinder fra Thailand og Sri Lanka, som er gift med mænd med dansk oprindelse. Det kan være årsagen til de høje andele, der bor i ejerbolig, blandt indvandrere fra Thailand og Sri Lanka. Denne årsag gør sig også gældende i et vist omfang blandt de filippinske kvinder.

En fjerdedel af de tyrkiske indvandrere i ejerbolig

De forskellige indvandrergupper er forskelligt sammensat med hensyn til alder og opholdstid i Danmark. Det kan forklare nogle af forskellene mellem landene. Indvandrere fra Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien er de tre indvandrergupper, som har været længst tid i Danmark. Deres andele i ejerbolig er henholdsvis 26, 28 og 30 pct.

Boligtype

Hver femte ikke-vestlig indvandrer bor i parcelhus

Eftersom de fleste ejerboliger er parcelhuse, er det ikke overraskende, at der er en større andel personer med dansk oprindelse, som bor i parcelhus. Mens 56 pct. af alle personer med dansk oprindelse bor i parcelhus, er andelen kun 21 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere og 18 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. De ikke-vestlige efterkommeres meget lave andel hænger igen sammen med, at de er meget unge sammenlignet med de øvrige herkomstgrupper. Blandt vestlige indvandrere er der 34 pct. og blandt vestlige efterkommere 37 pct., som bor i parcelhus.

Tabel 2.7 Befolkningen efter herkomst og boligtype. 2015

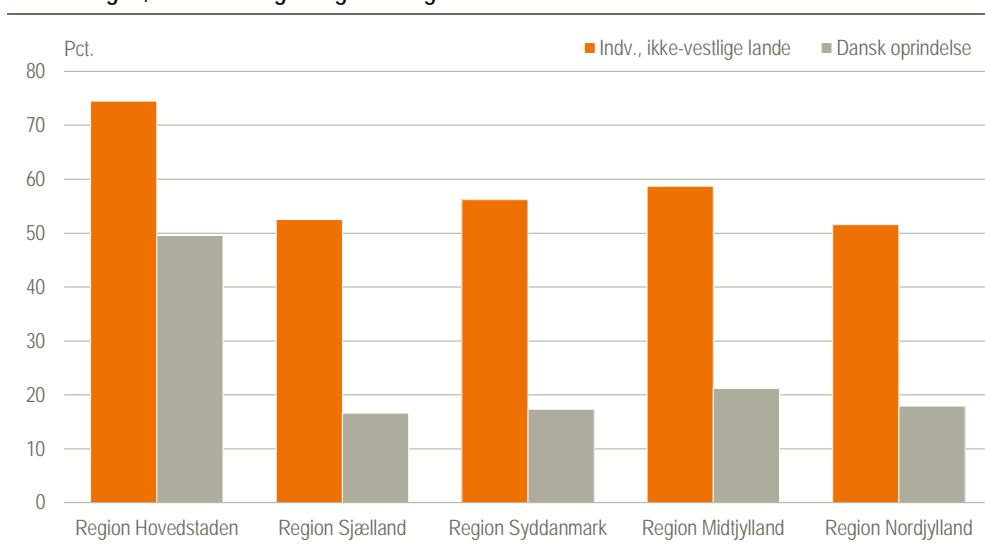
	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	210 724	290 333	23 489	132 927	5 002 242
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Parcelhus/Stuehus	34	21	37	18	56
Række-, kæde-, dobbelthus	9	9	11	10	13
Etageboligbebyggelse	46	63	47	69	27
Kollegium	4	1	1	1	1
Fritidshus	0	0	0	0	1
Andet eller uoplyst	4	3	2	2	2

Anm.: Kategorien Andet eller uoplyst dækker bl.a. over personer, der ikke kan placeres i en bolig (0,5 pct. af befolkningen).

Andel i hus klart højest for personer med dansk oprindelse

I de fleste tilfælde er der ikke stor forskel på, om boligtypen er parcel/stuehus eller række-, kæde- og dobbelthus. Alle, der bor i en af de to boligtyper, kan siges at bo i hus. Lægges de to boligtyper sammen, kan man se, at 69 pct. med dansk oprindelse bor i hus, mens det kun gælder 30 pct. af de ikke-vestlige indvandrere.

Figur 2.10 Befolkningen, der bor i etagebolig efter region. 2015

Etagebolig dominerer blandt ikke-vestlige indvandrere

Blandt de fem regioner i Danmark er Region Hovedstaden speciel, hvad boligtyper angår. Der er således langt flere, der bor i etagebolig i Region Hovedstaden end i de øvrige regioner. Forskellen mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere er også mindre i Region Hovedstaden, når det gælder boligtypen. Mens andelen i etagebolig typisk er cirka tre gange så høj blandt ikke-vestlige indvandrere end personer med dansk oprindelse i de fire øvrige regioner, er den kun 1,5 gange højere i Region Hovedstaden. Her bor 50 pct. med dansk oprindelse og 74 pct. ikke-vestlige indvandrere i etagebolig.

Tabel 2.8 0-70-årige efter herkomst og boligtype. 2015

	Hus	Etagebolig	Kollegie	Andet	I alt
	pct.				
Dansk oprindelse	71	27	1	2	100
Indvandrere fra vestlige lande	43	49	4	4	100
Indvandrere fra ikke-vestlige lande ..	31	64	2	3	100
Heraf					
Ukraine	71	24	1	3	100
Filippinerne	57	38	0	5	100
Sri Lanka	56	42	1	1	100
Thailand	51	46	1	3	100
Vietnam	49	49	1	2	100
Jugoslavien ¹	33	65	0	2	100
Iran	31	64	2	3	100
Bosnien-Hercegovina	31	67	1	1	100
Kina	31	55	9	5	100
Irak	26	71	1	2	100
Tyrkiet	26	72	1	1	100
Pakistan	25	72	1	2	100
Afghanistan	25	71	2	2	100
Indien	22	72	2	4	100
Syrien	22	70	2	6	100
Libanon	20	77	0	2	100
Somalia	8	85	1	6	100

Anm.: Kategorien Hus indeholder oplysninger om parcelhus/stuehus samt række-, kæde- eller dobbelthus.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Andel i etagebolig højest blandt indvandrere fra Somalia og Libanon

Blandt indvandrere fra Afghanistan, Indien, Irak, Pakistan, Syrien og Tyrkiet bor ca. 70 pct. i etagebolig, mens det kun gælder 27 pct. med dansk oprindelse. Indvandrere fra Somalia og Libanon er de grupper med den højeste andel, der bor i etagebolig med henholdsvis 85 pct. og 77 pct. Det er indvandrere fra Ukraine, Filippinerne, Sri Lanka, Thailand og Vietnam, som har de højeste andele, der bor i hus.

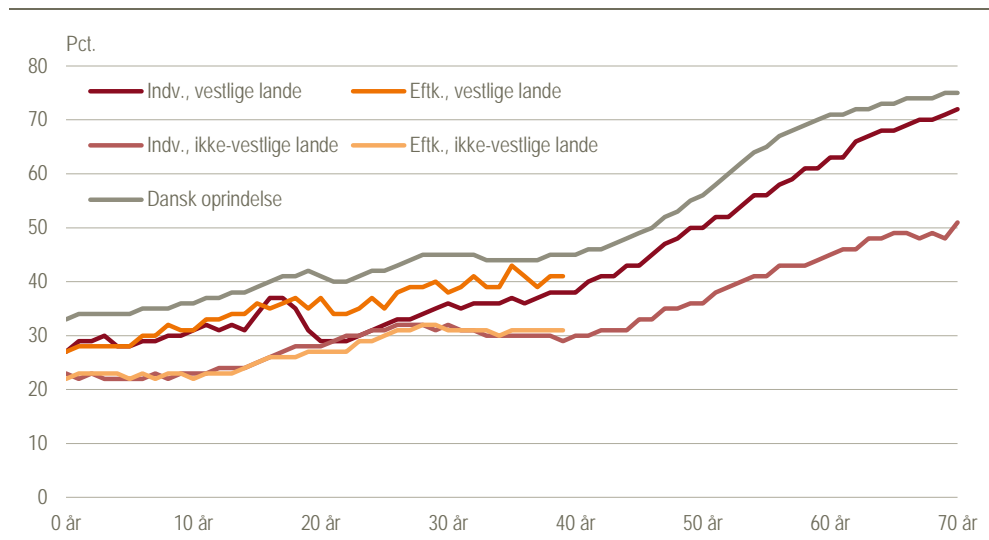
Boligens størrelse

Mere plads pr. person for personer med dansk oprindelse

En person med dansk oprindelse har i gennemsnit betydelig mere plads til sin rådighed end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere. Det gælder for personer på alle alderstrin, men forskellen er stigende med alderen. De 0-årige med dansk oprindelse bor i en bolig, hvor hver person i gennemsnit har 33 kvadratmeter. Blandt de ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er de tilsvarende tal henholdsvis 23 og 22 kvadratmeter, hvilket er henholdsvis 10 og 11 kvadratmeter mindre pr. person end 0-årige med dansk oprindelse.

29-årige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere har henholdsvis i gennemsnit 31 og 32 kvadratmeter pr. person i deres bolig. Det er henholdsvis 14 og 13 kvadratmeter mindre end 29-årige med dansk oprindelse.

Figur 2.11 Gennemsnitligt antal kvadratmeter pr. person i bolig efter herkomst og alder. 2015

Boligarealet pr. person stiger med alderen ...

Der er en naturlig tendens til, at boligarealet pr. person er stigende med alderen. Det er lavt blandt små børn af to årsager. For det første er husstande med små børn ofte nyetablerede familier med unge forældre, som fortsat bor i samme bolig, som de boede i, før de fik børn. For det andet er pladsbehovene mindre, jo mindre børnene er.

... men tendensen er mindre tydelig for ikke-vestlige indvandrere

Når børnene bliver større, stiger pladsbehovene også. Samtidig forbedres forældres økonomi i reglen med alderen, hvilket giver mulighed for at skifte til en større bolig. En årsag til den tidligt stigende forskel i antal kvadratmeter pr. person mellem ikke-vestlige indvandrere og efterkommere på den ene side og personer med dansk oprindelse på den anden, kan netop være, at deres husstande ikke oplever en økonomisk forbedring i samme grad som husstandene med børn af dansk oprindelse. Samtidig har ikke-vestlige indvandrere flere børn end personer med dansk oprindelse. Der er derfor typisk flere andre børn i husstandene i form af søskende, hvilket reducerer det gennemsnitlige boligareal.

Forskellen vokser med alderen

Forskellen mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse fortsætter med at vokse fra alderstrin til alderstrin. Blandt de 40-årige ligger de ikke-vestlige indvandrere 15 kvadratmeter lavere, mens forskellen er 20 kvadratmeter for de 50-årige og 26 kvadratmeter for de 60-årige.

Vestlige indvandrere ligger tæt på personer med dansk oprindelse

Vestlige indvandrere og efterkommere ligger også lavere end personer med dansk oprindelse, men forskellene er betydelig mindre end de ikke-vestlige. De vestlige indvandrere følger desuden en kurve, der i forløb minder meget om personer med dansk oprindelse – blot på et lidt lavere niveau. Forskellen er kun 8 kvadratmeter blandt de 60-årige.

Vestlige indvandrere i 20'erne er ofte studerende

Den forholdsvis store forskel mellem vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse blandt unge i 20'erne skyldes, at mange vestlige indvandrere på disse alderstrin er i Danmark på korte studieophold. I denne forbindelse bor de ofte i små kollegieværelser, hvilket trækker det gennemsnitlige areal ned.

Tabel 2.9 0-70-årige efter herkomst og antal personer i husstanden. 2015

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
1 person	14	11	8	3	15
2 personer	29	20	16	9	30
3 personer	20	20	24	17	18
4 personer	18	20	29	26	24
5 personer	8	14	14	23	10
6 personer og derover ..	10	15	9	24	4

Areal pr. person bestemmes af størrelse og antal personer

Det er boligens størrelse og antal personer i boligen, som bestemmer det gennemsnitlige areal pr. person i boligen. Et lavt antal kvadratmeter pr. person kan derfor både være et resultat af en lille bolig, og at der bor mange personer i boligen. Begge dele er naturligvis en mulighed.

29 pct. af de ikke-vestlige indvandrere i bolig med mindst fem personer

Blandt 0-70-årige med dansk oprindelse er det kun 13 pct., som bor i en bolig med fem eller flere personer. Blandt de vestlige indvandrere er andelen 19 pct., mens det for de ikke-vestlige indvandrere er hele 29 pct., som bor i en husstand med mindst fem personer.

Ikke-vestlige efterkommerne bor i husstande med mange personer

Andelen, som har mindst fem personer i husstanden, er særlig høj blandt ikke-vestlige efterkommere, men i denne forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at der er tale om en meget ung gruppe. Da de fleste ikke-vestlige efterkommere fortsat er så unge, er det naturligt, at de ofte også bor hjemme med forældre og eventuelt yngre søskende. Det trækker andelen, som bor i husstande med mange personer op.

Tabel 2.10 0-70-årige efter herkomst og antal kvadratmeter i boligen. 2015

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Under 50 km ²	10	6	4	3	3
50-74 km ²	19	18	16	11	12
75-99 km ²	21	34	26	40	18
100-124 km ²	15	20	19	27	18
125-149 km ²	11	9	13	10	17
150-174 km ²	8	5	8	5	14
175 km ² og derover ..	13	6	13	4	18
Uoplyst	3	2	1	1	1

Anm.: Kategorien Uoplyst dækker bl.a. over personer, der ikke kan placeres i en bolig (0,5 pct. af befolkningen).

58 pct. af de ikke-vestlige indvandrere bor i bolig under 100 kvadratmeter

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere bor også i mindre boliger end personer med dansk oprindelse. 58 pct. af de ikke-vestlige indvandrere og 54 pct. af ikke-vestlige efterkommere bor i en husstand med et boligareal, der er under 100 kvadratmeter. Den tilsvarende andel er kun 33 pct. blandt de 0-70-årige med dansk oprindelse.

3. Arbejdsmarked

Sammenfatning

Mandlige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens topper blandt de 35-årige på 65 pct. og begynder at falde markant fra 40-års alderen. Til sammenligning har mænd med dansk oprindelse som 35-årige en beskæftigelsesfrekvens på 85 pct. Differencen i beskæftigelsesfrekvens mellem mænd af dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige indvandrere er størst blandt de 59-årige, hvor forskellen er 41 procentpoint. Samme mønster gør sig gældende blandt kvinderne, hvor forskellene også er mere udtalt.

Ikke-vestlige indvandrere i aldersgruppen 16-64-årige oplevede en stor stigning i deres beskæftigelsesfrekvens fra 1995 til 2007, hvorefter den igen er faldet. Faldet fra 2007 til 2013 viser, at ikke-vestlige indvandrere er blevet hårdere ramt af den økonomiske krise end vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse. Med beskæftigelsesfrekvenser på henholdsvis 53 pct. for mændene og 43 pct. for kvinderne i 2013 er niveauerne fortsat klart under niveauerne for personer med dansk oprindelse.

Den samlede beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige er ikke altid en god indikator for beskæftigelsesforskelle mellem personer af dansk oprindelse sammenlignet over for indvandrere og efterkommere. Dette skyldes, at grupperne er meget forskelligt sammensat med hensyn til alder. Problemet er især relevant, når det gælder de ikke-vestlige efterkommere, der er meget unge.

Et indeks der standardiserer efter alder viser, at underbeskæftigelsen er markant højere blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere end blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere. For kvinderne ligger beskæftigelsen 44 pct. lavere end hvis de havde haft samme aldersfordelte beskæftigelsesfrekvenser som kvinder med dansk oprindelse. For mændene svarer underbeskæftigelsen til 32 pct.

Beskæftigelsen blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere var i 2013 16 pct. lavere sammenlignet med mænd af dansk oprindelse. Blandt kvinderne var beskæftigelsen 19 pct. lavere sammenlignet med kvinder af dansk oprindelse. Ikke-vestlige efterkommere er dermed i højere grad i beskæftigelse end ikke-vestlige indvandrere.

Der er store forskelle mellem indvandrere fra forskellige oprindelseslande. Blandt 30-64-årige er beskæftigelsen meget lav både blandt mandlige og kvindelige indvandrere fra Afghanistan, Irak, Libanon og Somalia. Indvandrere fra Polen, Tyskland og Sverige ligger derimod i toppen med nogle af de højeste beskæftigelsesindeks.

Hos de mandlige efterkommere mellem 20 og 39 år, har personer med oprindelse i Libanon, Marokko og Iran de laveste beskæftigelsesindeks med niveauer omkring 75 pct. sammenlignet med beskæftigelsesniveauet for mænd med dansk oprindelse. Blandt mændene er det for efterkommere med oprindelse i Polen og Tyrkiet, at de højeste beskæftigelsesindeks findes med niveauer på 87 pct.

Blandt kvinderne er det efterkommere med oprindelse i Libanon, som har det laveste beskæftigelsesindeks på 56 pct. i forhold til kvinder med dansk oprindelse. I den modsatte ende finder vi efterkommere med oprindelse i Polen og Vietnam, hvis beskæftigelsesindeks i begge tilfælde ligger over 90 pct.

3.1 Beskæftigelsesfrekvenser på de enkelte alderstrin

Seneste tal er fra ultimo november 2013

Kilden til beskæftigelsestallene er den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS), som opgør den socio-økonomiske status for hele befolkningen ultimo november året før. De senest tilgængelige tal vedrørende befolkningens socioøkonomiske status er opgjort ultimo november 2013.

Definition

Beskæftigelsesfrekvensen er udtryk for den andel af en afgrænset gruppe, der er i beskæftigelse.

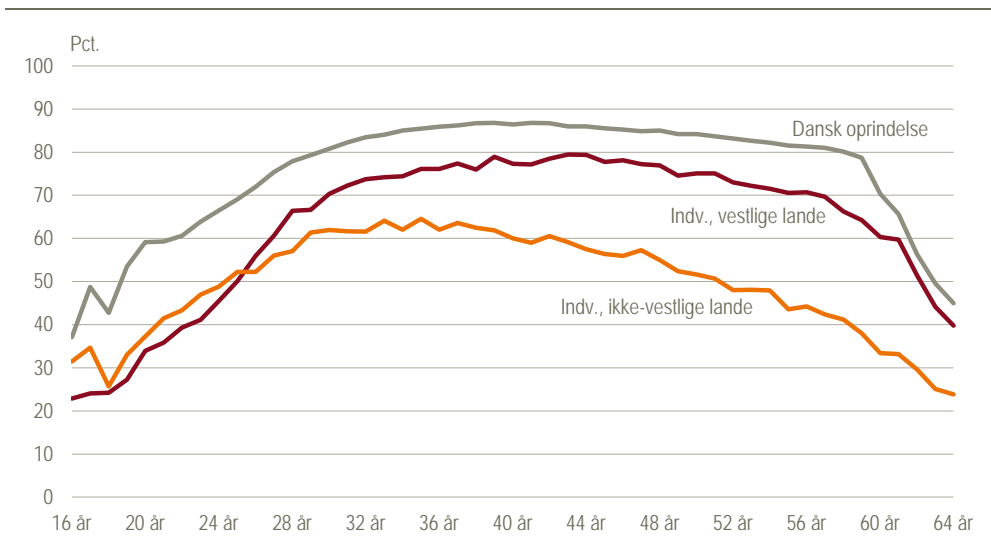
Beskæftigelsesfrekvens udregnet for alle enkelte alderstrin

Dette afsnit har fokus på beskæftigelsesfrekvensen for indvandrere på forskellige alderstrin. Afsnittet belyser, på hvilke alderstrin beskæftigelsesfrekvensen topper, samt hvor stor den procentvise forskel i beskæftigelse er mellem personer med dansk oprindelse og vestlige og ikke-vestlige indvandrere.

Forskellig udvikling i beskæftigelsesfrekvens for mandlige vestlige og ikke-vestlige indvandrere

De vestlige og ikke-vestlige mandlige indvandrere har to forskellige mønstre for beskæftigelsesfrekvens på de enkelte alderstrin. Frem til 25-års alderen er beskæftigelsesfrekvensen højere for de ikke-vestlige indvandrere, hvorefter kurverne krydser hinanden. Dette hænger bl.a. sammen med, at mange vestlige indvandrere på de yngste alderstrin opholder sig i Danmark for at studere.

Figur 3.1 Beskæftigelsesfrekvenser for mænd på de enkelte alderstrin. 2013

Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige vestlige indvandrere rammer 70 pct. omkring 30-års alderen

Mandlige indvandrere fra vestlige lande rammer ved 30-års alderen en beskæftigelsesfrekvens på 70 pct., der herefter stiger frem til 44-års alderen, hvor beskæftigelsesfrekvensen topes på 79 pct. Dette er en forskel på 7 procentpoint i forhold til mænd med dansk oprindelse, der har en beskæftigelsesfrekvens på 86 pct. som 44-årige. Herefter falder vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens svagt frem mod slutningen af 50'erne, hvor beskæftigelsesfrekvensen igen kommer under 70 pct.

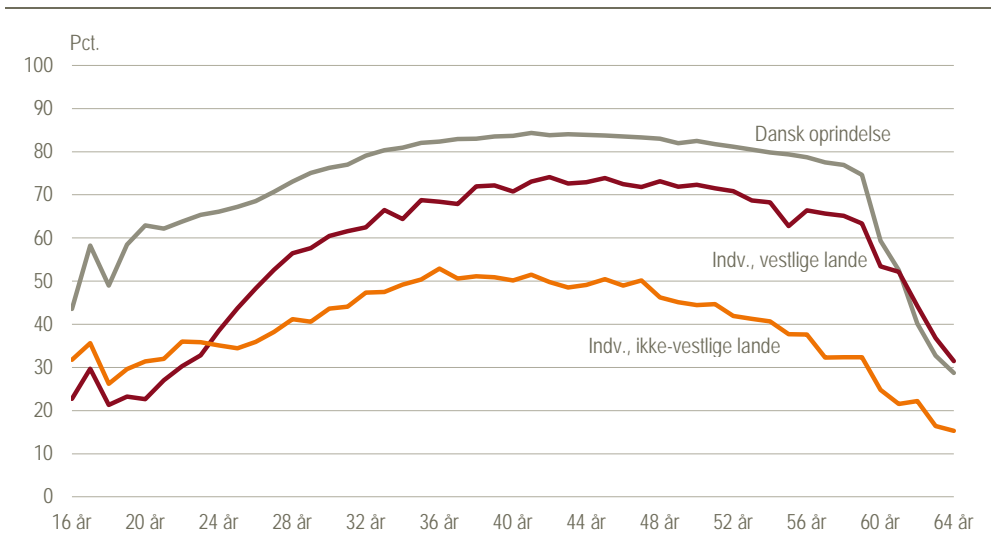
Ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse topes som 35-årige

Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige ikke-vestlige indvandrere rammer ved 30-års alderen et niveau på 62 pct. og topes på 65 pct. blandt de 35-årige. Mænd med dansk oprindelse har som 35-årige en beskæftigelsesfrekvens på 85 pct., hvilket er en forskel på 20 procentpoint. Blandt vestlige og ikke-vestlige indvandrere er der altså både stor forskel på den maksimale beskæftigelsesfrekvens, der ligger på 79 pct. blandt vestlige indvandrere og 65 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere, samt hvilket alderstrin beskæftigelsesfrekvensen topes på.

Størst forskel mellem ikke-vestlige indvandrere og mænd med dansk oprindelse i 50'erne

I starten af 40'erne er mandlige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens igen under 60 pct., hvorefter den begynder at falde mere markant. Differencen i beskæftigelsesfrekvens mellem mænd med dansk oprindelse og indvandrere fra ikke-vestlige lande rammer omkring 50-års alderen en forskel på 30 procentpoint og topes blandt de 59-årige, hvor forskellen i beskæftigelsesfrekvens er 41 procentpoint.

Figur 3.2 Beskæftigelsesfrekvenser for kvinder på de enkelte alderstrin. 2013

Tilsvarende billede blandt kvindelige indvandrere

Udviklingen for de kvindelige indvandrere minder meget om de mandlige indvandreres. Her er beskæftigelsesfrekvensen også lav i de yngste alderstrin, hvor ikke-vestlige indvandrere har en højere beskæftigelsesfrekvens end de vestlige indvandrere. I 24-års alderen krydser kurverne hinanden. Beskæftigelsesfrekvensen stiger herefter kraftigt for de vestlige indvandrere frem til midten af 30'erne og topper blandt de 45-årige med 74 pct.

Stor forskel i beskæftigelsesfrekvens mellem kvinder af dansk oprindelse og kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande

Beskæftigelsesfrekvensen for kvindelige ikke-vestlige indvandrere topper blandt de 36-årige med 53 pct. Herefter begynder beskæftigelsesfrekvensen for kvindelige ikke-vestlige indvandrere at falde og er i starten af 50'erne nede omkring 40 pct. Blandt de 57-årige er de ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens nede på 32 pct., hvilket er en forskel på 45 procentpoint i forhold til kvinder med dansk oprindelse, der har en beskæftigelsesfrekvens på 77 pct. blandt 57-årige.

3.2 Beskæftigelsesudvikling 1983-2013

Nyt arbejdsmarkedsregnskab

Danmarks Statistik har udviklet et nyt arbejdsmarkedsregnskab, som pr. 26. april 2015 er datagrundlaget for den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS). Den hidtidige opgørelse er revideret tilbage til november 2008. Endvidere er referencetidspunktet ændret til ultimo november 2013, hvor det tidligere var ultimo december. Det betyder, at den seneste opgørelse dateres ultimo november 2013, hvor den efter tidligere referencetidspunkt ville have heddet 2014. Arbejdsmarkedsstatistikken for årene 1983-2007 er ikke redigeret efter det nye arbejdsmarkedsregnskab og er derfor opgjort ultimo december det pågældende år.

Stigning i ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse siden 1995

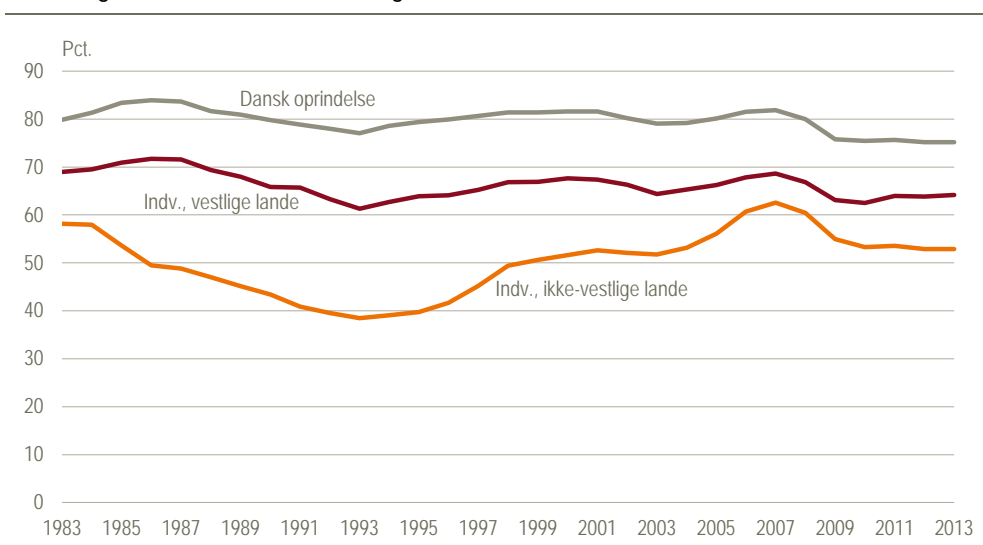
Fra 1995 til 2007 steg beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere kraftigt. For mændene var der tale om en stigning fra 40 pct. til 63 pct. Den relative stigning var endnu større for kvinder, hvor andelen i beskæftigelse blev fordoblet fra 26 pct. i 1995 til 49 pct. i 2007. Siden 2007 er beskæftigelsen gået tilbage, hvilket kan tilskrives den økonomiske krise. Tilbagegangen har været størst blandt mændene, hvilket skyldes, at mænd i højere grad end kvinder arbejder i konjunkturfølsomme brancher. Læs mere om beskæftigede der mistede deres arbejde under den økonomiske krise i Danmarks Statistiks [analyse Mobilitet og ændring i løn – En analyse af beskæftigede der mistede deres arbejde under den økonomiske krise](#).

Små ændringer det seneste år

Hovedparten af tilbagegangen siden 2007 har fundet sted fra 2007 til 2010. I de seneste tre år har beskæftigelsen ligget på stort set samme niveau.

Figur 3.3

Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige mænd

Lav beskæftigelse blandt ikke-vestlige indvandrere

Selv om forskellen mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse er blevet indsnævret i løbet af de seneste godt og vel 20 år, er beskæftigelsen

fortsat klart lavere blandt de ikke-vestlige indvandrere. Mandlige og kvindelige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvenser er henholdsvis 53 pct. og 43 pct. i 2013. Til sammenligning er beskæftigelsesfrekvensen blandt personer af dansk oprindelse 75 pct. blandt mændene i 2013 og 72 pct. blandt kvinderne.

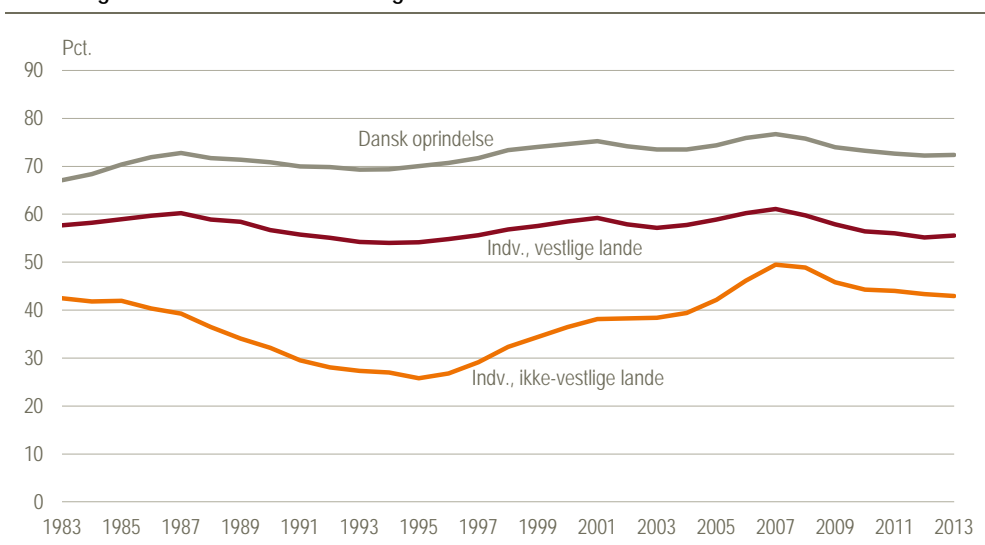
Udvikling i beskæftigelsen siden 1983

Beskæftigelsesfrekvensen for 16-64-årige mænd med dansk oprindelse har ikke ændret sig dramatisk i løbet af de seneste 30 år. Udsvingene i perioden kan i høj grad forklares ud fra konjunkturrelle forhold.

Vestlige indvandrere følger kurve for personer med dansk oprindelse

Beskæftigelsesfrekvensen for mandlige vestlige indvandrere ligger gennem hele perioden 10-15 procentpoint lavere end for mænd med dansk oprindelse. Kurven følger det samme bevægelsesmønster som mænd med dansk oprindelse.

Figur 3.4 Beskæftigelsesfrekvenser for 16-64-årige kvinder

Fra 1983 til 1995 blev forskellen i beskæftigelse mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere øget

I 1983 var der en forskel på 22 procentpoint i beskæftigelsesfrekvensen mellem mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige indvandrere. Frem til 1995 steg denne forskel til 40 procentpoint. Fra 1995 og frem til 2007 steg ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse kraftigt, og forskellen blev indsnævret til 19 procentpoint. I de seneste år er forskellen blevet forøget igen og udgjorde i 2013 22 procentpoint. Udviklingen for de kvindelige ikke-vestlige indvandrere minder meget om udviklingen for de mandlige ikke-vestlige indvandrere. Beskæftigelsesfrekvensen for kvindelige ikke-vestlige indvandrere har efter et fald fra 1983 til 1995 været stigende fra 1995 til 2007. Siden 2007 er forskellen blevet forøget til omkring 30 procentpoint, idet kvindelige ikke-vestlige indvandrere i perioden har oplevet et større fald i beskæftigelse end kvinder af dansk oprindelse.

Sammensætningen af ikke-vestlige indvandrere har ændret sig meget siden 1983 ...

Når man betragter kurven for ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvenser i perioden fra 1983 til 2013, er det vigtigt at være opmærksom på, at der er tale om en befolkningsgruppe, som har ændret sig meget i løbet af perioden. Ikke mindst antalsmæssigt betyder ikke-vestlige indvandrere mere i Danmark i dag. Der er således mere end fem gange så mange ikke-vestlige indvandrere i 2013 som i 1983.

... både i antal og i sammensætning på oprindelseslande og opholdsgrundlag

De ikke-vestlige indvandreres sammensætning med hensyn til oprindelseslande har også været under konstant forandring gennem hele perioden. I begyndelsen af perioden var Tyrkiet, Pakistan og Jugoslavien de tre store ikke-vestlige oprindelseslande for indvandrere i Danmark. Siden er der også kommet mange indvandrere fra Libanon og Iran i 1980'erne, fra Somalia i 1990'erne, fra Bosnien-Hercegovina i 1995 og fra Afghanistan og Irak i det nye årtusinde. Indvandring fra lande som Tyrkiet og Pakistan er også fortsat gennem perioden, og ofte har der her været tale om familiesammenføringer.

Forklarer stort fald i beskæftigelse fra 1983 til 1995

Ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens er påvirket af forskellige forhold: Hvor de kommer fra, hvor længe de har været i Danmark og på hvilket opholdsgrundlag, de er her. Udviklingen fra 1983 til 1995, hvor 16-64-årige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens faldt dramatisk, kan i høj grad forklares ud fra disse tre forhold. Gruppen af ikke-vestlige indvandrere voksede kraftigt i denne periode som følge af ny indvandring, hvilket betød, at den gennemsnitlige opholdstid for en indvandrer faldt. Desuden var de nye indvandrere ofte flygtninge fra lande, der kulturelt og erhvervsmæssigt var meget anderledes end Danmark.

3.3 Beskæftigelsesindeks

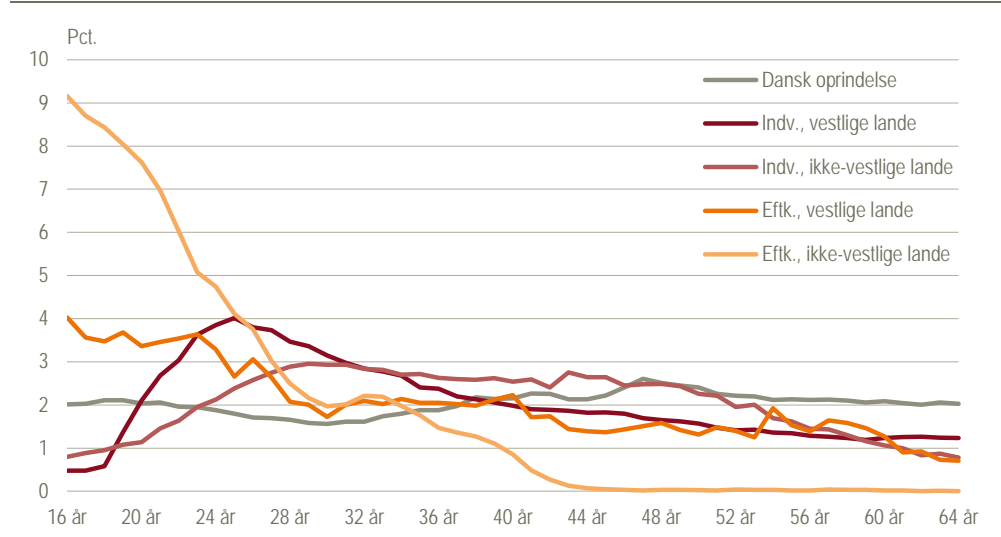
Samlet beskæftigelsesfrekvens overser forskelle i alder mv.

Den samlede beskæftigelsesfrekvens for alle 16-64-årige er ikke altid en god indikator for beskæftigelsesforskelle mellem personer med dansk oprindelse sammenlignet med indvandrere og efterkommere. Det skyldes, at grupperne er meget forskelligt sammensat med hensyn til alder. Det kan være et problem, når man ser på hele gruppen af 16-64-årige, idet der er store forskelle i beskæftigelsesfrekvens mellem de enkelte alderstrin i aldersgruppen 16-64-årige, som det fremgik af afsnit 3.1. De yngste og ældste har lavere beskæftigelse, mens beskæftigelsen er højest blandt de 30-50-årige.

80 pct. af de 16-64-årige ikke-vestlige efterkommere er under 30 år

Problemet er især relevant, når det gælder de ikke-vestlige efterkommere. Her er det decideret misvisende at se på 16-64-åriges beskæftigelsesfrekvens, da gruppen er meget ung. Blandt de 16-64-årige ikke-vestlige efterkommere er 80 pct. under 30 år i 2014, hvor den tilsvarende andel blandt personer med dansk oprindelse kun er 27 pct. De ikke-vestlige efterkommere er altså klart overrepræsenterede på alderstrin, som har relativt lav beskæftigelse. Derfor vil en simpel angivelse af deres beskæftigelsesfrekvens for hele gruppen af 16-64-årige ikke-vestlige efterkommere være misvisende og klart undervurdere deres egentlige beskæftigelse.

Figur 3.5 Alderstrins andel af alle 16-64-årige. 2014

På grund af ikke-vestlige indvandreres aldersfordeling overvurderes deres beskæftigelse

Også i andre herkomstgrupper er der en aldersfordeling af de 16-64-årige, som afviger fra personer med dansk oprindelse. Fx er ikke-vestlige indvandrere underrepræsenteret på alderstrinene fra 50 år og opefter samt på alderstrinene fra 16 år til starten af 20'erne, som det fremgår af figur 3.5. De har altså relativt færre personer i befolkningen end personer med dansk oprindelse på alderstrin, hvor beskæftigelsen er lav. Beskæftigelsesfrekvensen for hele gruppen af 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere kan derfor i modsætning til efterkommernes overvurdere deres egentlige beskæftigelse.

Aldersstandardisering fjerner påvirkning fra forskelle i alderssammensætning

Hvis man ønsker et mere retvisende mål for beskæftigelsen, må man korrigerer for, hvordan grupperne er sammensat aldersmæssigt. Det gøres ved at standardisere beskæftigelsestallene for 16-64-årige, så forskellene mellem gruppernes alderssammensætning ikke påvirker tallene. Korrektionen kaldes et aldersstandardiseret beskæftigelsesindeks. Metoden der er anvendt til udarbejdelse af følgende aldersstandardiserede beskæftigelsesindeks, er illustreret i 2014-udgivelsen af denne publikation.

Tabel 3.1 Beskæftigelsesindeks for 16-64-årige efter køn og herkomst. 2013

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	indeks, mænd med dansk oprindelse = 100				
Mænd	84	68	88	84	100
	indeks, kvinder med dansk oprindelse = 100				
Kvinder	76	56	91	81	100

Forskel i indekstal kan udtrykkes som den procentvise underbeskæftigelse

Når der korrigeres for alderssammensætningen fremgår det, at mandlige ikke-vestlige indvandrere har et beskæftigelsesindeks på 68. Differencen til mænd med dansk oprindelse er derfor 32 procentpoint, idet mænd med dansk oprindelse er sat til indeks lig med 100. Antallet af beskæftigede mandlige ikke-vestlige indvandrere ligger altså 32 pct. lavere, end det ville gøre, hvis mandlige ikke-vestlige indvandrere havde haft helt samme beskæftigelsesfrekvens som mænd med dansk oprindelse. Forskellen på 32 procentpoint kan derfor tolkes som den procentvise underbeskæftigelse blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere.

Kvindelige ikke-vestlige indvandrere har lavest beskæftigelsesindeks

På samme måde som med de mandlige ikke-vestlige indvandrere er der lavet beregninger for de øvrige grupper. I alle tilfældene er der tale om underbeskæftigelse. De kvindelige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesindeks ligger på 56, når der korrigeres for forskelle i alderssammensætning. Dermed har kvindelige ikke-vestlige indvandrere en beskæftigelse, der er 44 pct. lavere end den ville have været, hvis de havde samme beskæftigelsesfrekvens som kvinder med dansk oprindelse. Det er den klart største underbeskæftigelse blandt de otte grupper.

Højest indeks blandt vestlige efterkommere

Sammenlignet med personer af dansk oprindelse er det de vestlige efterkommere, der har de højeste beskæftigelsesindeks på 88 pct. for mændene og 91 pct. for kvinderne.

Efterkommere har generelt en højere beskæftigelse end indvandrere

Sammenligner man de ikke-vestlige indvandrere og de ikke-vestlige efterkommere, fremgår det, at efterkommerne i markant højere grad er i beskæftigelse. De mandlige ikke-vestlige efterkommere har et beskæftigelsesindeks på 84, hvorimod de mandlige ikke-vestlige indvandrere har et beskæftigelsesindeks på 68. Mandlige ikke-vestlige efterkommere er dermed i højere grad i beskæftigelse end mandlige ikke-vestlige indvandrere. For kvinderne er indekstallet 81 for de ikke-vestlige efterkommere og 56 for de ikke-vestlige indvandrere. Indekstallene viser dermed, at ikke-vestlige kvindelige efterkommere i højere grad er i beskæftigelse end ikke-vestlige kvindelige indvandrere. For begge grupper er der dog tale om underbeskæftigelse i forhold til kvinder med dansk oprindelse, der ligger på henholdsvis 19 pct. for efterkommerne og 44 pct. for indvandrerne.

Den samlede beskæftigelsesfrekvens for 16-64-årige giver misvisende resultat

At man kan sammenligne indvandreres og efterkommeres beskæftigelse er en af de største kvaliteter ved de aldersstandardiserede beregninger. Her er det misvisende blot at sammenligne beskæftigelsesfrekvensen for hele gruppen af 16-64-årige. Gør man det, får man en beskæftigelsesfrekvens i 2013 på 53 pct. for alle 16-64 mandlige ikke-vestlige indvandrere og 52 pct. for de mandlige ikke-vestlige efterkommere. En ukritisk anvendelse af disse tal viser altså en lidt højere beskæf-

tigelse blandt indvandrerne end efterkommerne. Det mere nuancerede billede, som de aldersstandardiserede beregninger giver, viser derimod, at beskæftigelsen er klart højere blandt efterkommerne end blandt indvandrerne.

Udviklingen 1995-2013

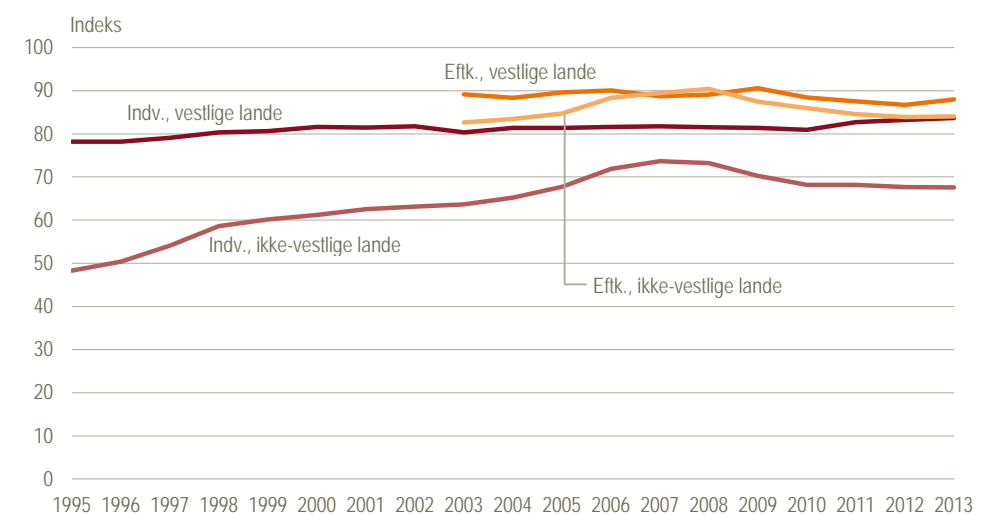
Aldersstandardiserede beregninger lavet for årene 1995-2013 – dog kun for perioden 2003-2013 for efterkommerne

De aldersstandardiserede beregninger er lavet på samme måde for alle årene fra 1995 til 2013, hvor indeks 100 svarer til henholdsvis kvinder og mænd med dansk oprindelse. Indeksberegningerne er dog kun lavet for perioden fra 2003 til 2013 for både vestlige og ikke-vestlige efterkommere. Det skyldes, at gruppen i den erhvervsaktive alder var meget lille i 1990'erne, samt at gruppen er vokset markant de seneste 20 år. Eksempelvis var der kun 5.465 ikke-vestlige efterkommere i den erhvervsaktive alder i 1995, mens tallet var vokset til 56.513 i 2015.

Muligt at sammenligne indvandrere og efterkommere over tid

Aldersstandardiseringen gør det muligt at sammenligne indvandrere og efterkommere over tid og samtidig undersøge, hvordan deres beskæftigelse relativt har forandret sig sammenholdt med personer med dansk oprindelse. Indeksene fortæller dermed ikke noget om udviklingen i den absolutte beskæftigelse blandt indvandrere og efterkommere. Derimod viser indeksene udviklingen i indvandrere og efterkommeres beskæftigelse, når den sammenholdes med beskæftigelsen for personer af dansk oprindelse.

Figur 3.6 Beskæftigelsesindeks for 16-64-årige mandlige indvandrere og efterkommere

Anm.: Indeks, mænd med dansk oprindelse = 100.

Stigning i beskæftigelsesindeks for mandlige ikke-vestlige fra 1995 til 2007

Som det fremgår af figur 3.6, har mandlige ikke-vestlige indvandrere haft en stigning i beskæftigelsesindeks fra 1995 frem til 2007. Konkret steg beskæftigelsesindekset for mandlige ikke-vestlige indvandrere i denne periode med 25 procentpoint fra 48 pct. til 74 pct. Denne udvikling synliggør, at graden af underbeskæftigelse blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere blev kraftigt indsnævret i denne periode.

Fald i beskæftigelsesindeks siden 2007 for ikke-vestlige indvandrere

Af figuren fremgår det desuden, at mandlige ikke-vestlige indvandrere siden 2007 har haft et faldende beskæftigelsesindeks. Det betyder, at mandlige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelse er faldet relativt i forhold til personer med dansk oprindelse i perioden. Da perioden har været sammenfaldende med den økonomiske krise viser figuren derfor, at mandlige ikke-vestlige indvandrere er blevet hårdere ramt af krisen end personer med dansk oprindelse.

Svag stigning blandt vestlige indvandrere

De mandlige vestlige indvandreres beskæftigelse har været ret konstant fra 1995 frem til 2007. En interessant detalje er desuden, at mandlige vestlige indvandreres beskæftigelsesindeks siden 2007, hvor den økonomiske krise satte ind, er steget fra

82 pct. til 84 pct. Denne udvikling er ikke et udtryk for, at vestlige indvandrere har oplevet en stigning i beskæftigelsen siden 2007. Det fremgår netop af figur 3.3, der viser, at vestlige indvandreres beskæftigelsesfrekvens er faldet med 4 procentpoint siden 2007. Udviklingen i figur 3.6 viser derimod, at den relative forskel i beskæftigelse mellem mandlige vestlige indvandrere og mænd med dansk oprindelse er blevet mindre siden 2007. Grafen viser dermed, at mandlige vestlige indvandrere efter den økonomiske krise har haft et mindre fald i beskæftigelsen end mænd med dansk oprindelse.

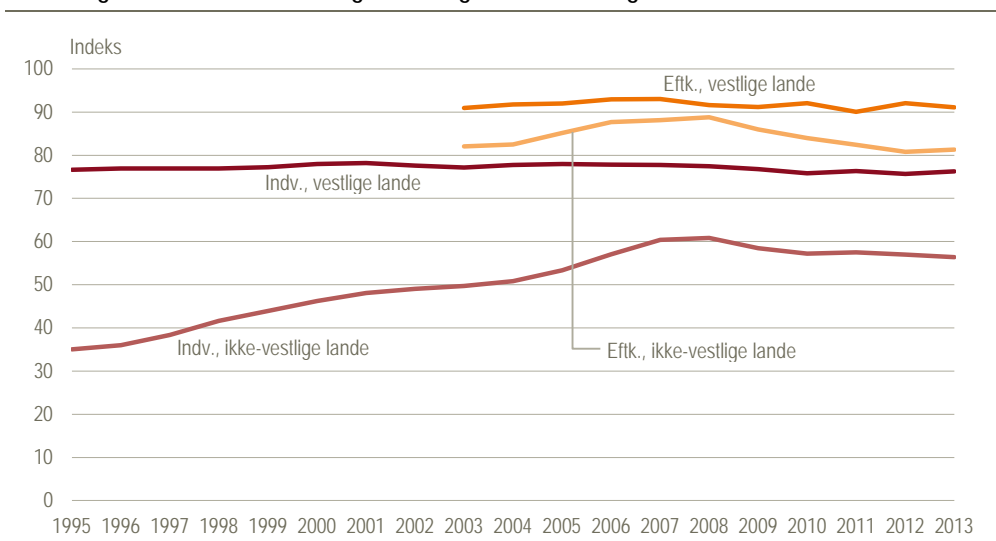
Stigning blandt ikke-vestlige efterkommere fra 2003 til 2008

Mandlige ikke-vestlige efterkommere havde en stigning i beskæftigelsesindekset på 8 procentpoint fra 2003 til 2008. Som det var tilfældet med de ikke-vestlige indvandrere, er de ikke-vestlige efterkommeres beskæftigelsesindeks efterfølgende faldet og lå i 2013 på 84 pct. De vestlige efterkommere har i perioden en mere stabil beskæftigelse, men har ligeledes oplevet et fald siden 2008. Desuden skal det bemærkes, at såvel vestlige som ikke-vestlige efterkommeres beskæftigelsesindeks for hele perioden ligger markant over indvandrerens.

Tilsvarende forløb blandt kvindelige indvandrere

De kvindelige indvandrere har haft en tilsvarende udvikling. Af figur 3.7 fremgår det, at forskellen i beskæftigelse mellem kvindelige ikke-vestlige indvandrere og kvinder af dansk oprindelse blev indsnævret i perioden fra 1995 til 2013. Kvindelige ikke-vestlige indvandreres underbeskæftigelse blev i denne periode markant indsnævret, da beskæftigelsesindekset gik fra 35 pct. i 1995 til 61 pct. i 2008. Siden 2008 er kvindelige ikke-vestlige indvandreres beskæftigelsesindeks faldet med 4 procentpoint til 56 pct. De kvindelige vestlige indvandreres beskæftigelsesindeks har i hele perioden fra 1995 til 2013 ligget ret stabilt omkring 77 pct.

Figur 3.7 Beskæftigelsesindeks for 16-64 årige kvindelige indvandrere og efterkommere

Anm.: Indeks, kvinder med dansk oprindelse = 100.

Kvindelige ikke-vestlige efterkommere er i højere grad i beskæftigelse end ikke-vestlige indvandrere

Kvindelige ikke-vestlige efterkommeres beskæftigelsesindeks ligger i hele perioden under de vestlige efterkommeres, og forskellen var i 2013 øget til 10 procentpoint. De ikke-vestlige efterkommere udmærker sig dog ved, at have et konstant beskæftigelsesindeks mellem 81-89 pct., hvilket er markant højere end kvindelige ikke-vestlige indvandrere. Kvindelige ikke-vestlige efterkommere er dermed mere i arbejde end kvindelige ikke-vestlige indvandrere.

Højt beskæftigelsesindeks blandt kvindelige vestlige efterkommere

Kvindelige efterkommere fra vestlige lande skiller sig ud ved at have et konstant og højt beskæftigelsesindeks, der fra 2003 til 2013 ligger over 90 pct. i alle årene. Det er omkring 14 procentpoint højere end vestlige indvandreres i hele perioden.

3.4 Beskæftigelse og oprindelsesland for indvandrere

Oprindelseslande og beskæftigelse

Dette afsnit belyser indvandreres beskæftigelse med fokus på deres oprindelsesland. Vestlige og ikke-vestlige indvandrere er i virkeligheden meget sammensatte grupper, som dækker over indvandrere fra mange forskellige oprindelseslande. Oprindelseslandet har stor betydning for indvandreres beskæftigelse i Danmark.

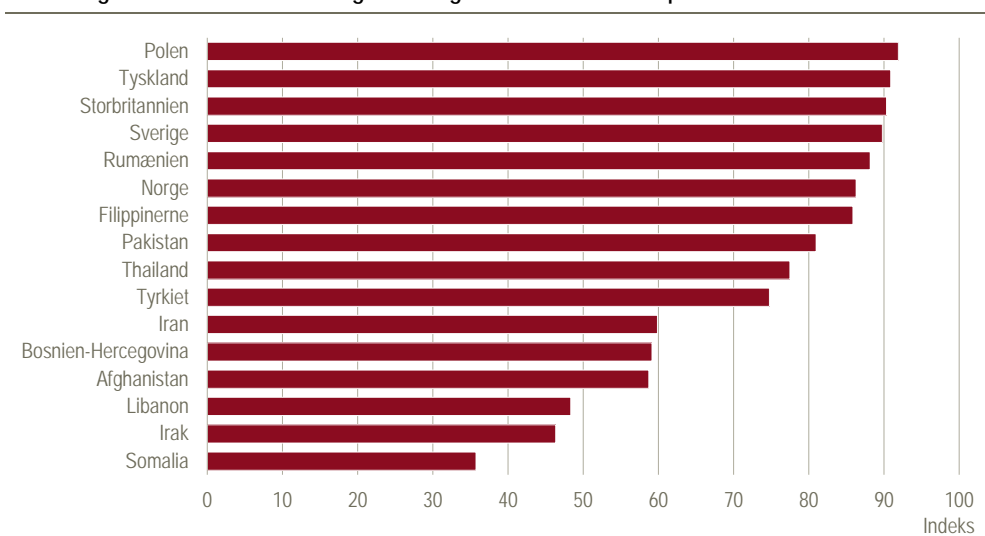
Fokus på de 16 største indvandrergrupper blandt de 30-64-årige

I analysen indgår de 16 oprindelseslande, som flest indvandrere har oprindelsesland i pr. 1. januar 2014. Desuden vil gruppen blive indsnævret til at fokusere på de 30-64-årige. Det er for at sortere de store grupper af unge studerende med midlertidigt ophold i Danmark fra. De fylder meget for nogle oprindelseslande og lidt for andre. De fleste udenlandske studerende har ikke beskæftigelse under deres studieophold i Danmark. Ved at se på alle 16-64-årige vil man derfor komme til at undervurdere beskæftigelsen for indvandrere fra de lande, hvor de unge studerende fylder meget.

Aldersstandardiserede beregninger

Problemet vedrørende forskellig alderssammensætning er også en vigtig faktor, når man sammenligner grupper fra forskellige oprindelseslande. For at imødekomme denne forskel i alderssammensætning, er der til dette afsnit også udregnet et aldersstandardiseret beskæftigelsesindeks, så der for hver gruppe udregnes et indeks i forhold til personer med dansk oprindelse.

Figur 3.8 Beskæftigelsesindeks for 30-64-årige mandlige indvandrere efter oprindelsesland. 2013

Anm.: Indeks, mænd med dansk oprindelse = 100.

Mandlige indvandrere fra Polen, Tyskland og Storbritannien har høj beskæftigelse

Blandt de mandlige indvandrere findes de højeste beskæftigelsesindeks blandt indvandrere fra Polen, Tyskland og Storbritannien. Disse tre lande har alle et beskæftigelsesindeks, der ligger over 90 pct. Det betyder, at disse lande har en underbeskæftigelse på mindre end 10 pct. sammenlignet med mænd af dansk oprindelse.

Beskæftigelsesindekset er lavest blandt indvandrere fra Somalia, Libanon og Irak

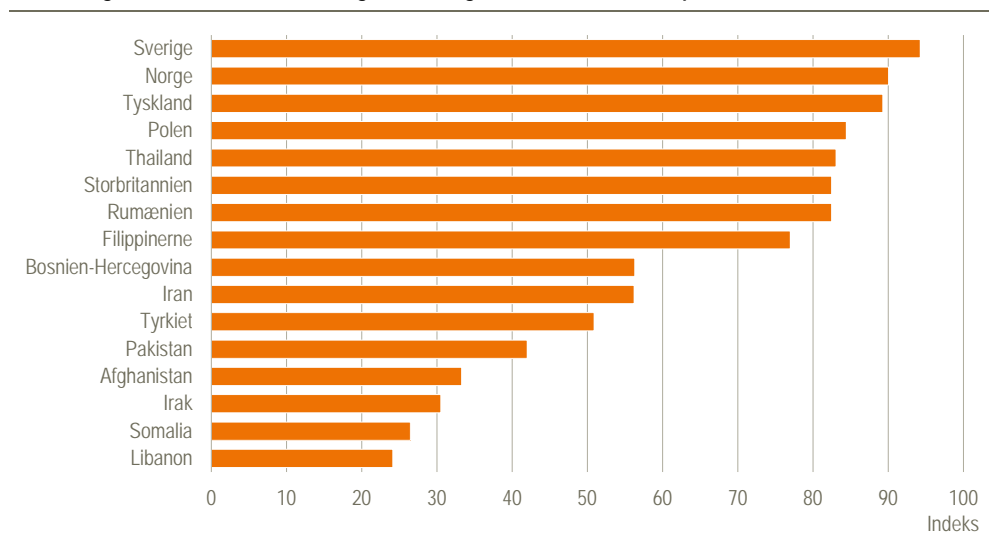
De laveste beskæftigelsesindeks findes blandt indvandrere med oprindelsesland i Somalia, Irak og Libanon, der alle har et beskæftigelsesindeks under 50 pct. Indvandrere med oprindelsesland i Somalia har det laveste beskæftigelsesindeks på 36 pct. Mandlige indvandrere med oprindelsesland i Somalia har dermed en underbeskæftigelse på 64 pct. sammenlignet med mænd af dansk oprindelse.

Tilsvarende billede blandt kvindelige indvandrere

På linje med de mandlige indvandrere er det blandt kvinderne indvandrere fra Libanon, Somalia og Irak, der har de laveste beskæftigelsesindeks. Især indvandrere fra Libanon og Somalia skiller sig ud med beskæftigelsesindeks på henholdsvis 24 og 26 pct. Herefter følger indvandrere fra Irak og Afghanistan med beskæftigelsesindeks på henholdsvis 30 pct. og 33 pct.

Figur 3.9 Beskæftigelsesindeks for 30-64-årige kvindelige indvandrere efter oprindelsesland. 2013

Anm.: Indeks, kvinder med dansk oprindelse = 100.

I fire tilfælde er mænds beskæftigelse mere end 20 procentpoint højere

I de fleste tilfælde har mænd højere beskæftigelsesindeks end kvinder fra samme oprindelsesland. Især mandlige indvandrere med oprindelse i Pakistan, Afghanistan, Libanon og Tyrkiet har beskæftigelsesindeks, hvor forskellen til mænd med dansk oprindelse er markant mindre end kvindelige indvandreres forskel til kvinder af dansk oprindelse. I de fire tilfælde har mændene et beskæftigelsesindeks, der ligger mere end 20 procentpoint højere end kvinder fra samme oprindelsesland, hvis man sammenligner deres beskæftigelse med henholdsvis mænd og kvinder af dansk oprindelse.

Højest beskæftigelse blandt indvandrere fra Sverige

Indvandrere fra Sverige topper listen blandt kvinderne med et beskæftigelsesindeks på 94 pct. Derefter følger Norge på 90 pct. og Tyskland på 89 pct. Udover Sverige, Norge og Tyskland har kvindelige indvandrere fra Polen, Thailand, Storbritannien og Rumænien alle beskæftigelsesindeks, der ligger over 80 pct.

3.5 Beskæftigelse og oprindelsesland for efterkommere

Efterkommere kan også opdeles på oprindelsesland

Dette afsnit belyser efterkommernes beskæftigelse med fokus på deres oprindelsesland. Efterkommere er pr. definition født i Danmark. De har ingen forældre, som selv er født i Danmark og er danske statsborgere. Efterkommere kan opdeles efter oprindelsesland, som sættes til moderens fødeland eller faderens, hvis moderen ikke kendes.

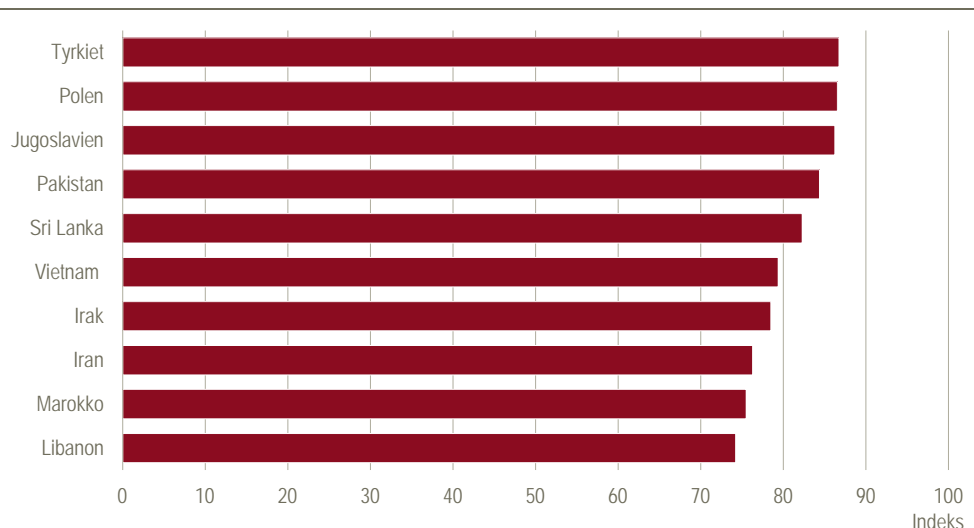
Anderledes aldersfordeling

Som tidligere nævnt har efterkommerne en meget anderledes alderssammensætning end personer med dansk oprindelse, idet der er en kraftig overrepræsentation af unge. I dette afsnit om efterkommernes beskæftigelse anvendes der derfor også aldersstandardiserede beregninger med mål for beskæftigelsen i forhold til personer med dansk oprindelse.

Fokus på de ti største efterkommergrupper blandt de 20-39-årige

Fokus er på gruppen af 20-39-årige efterkommere opdelt efter oprindelsesland. Fokuseringen på de 20-39-årige skyldes netop alderssammensætningen, idet efterkommere er kraftigt overrepræsenteret blandt de unge. Desuden er efterkommere fra Tyrkiet og Pakistan de to klart største grupper og udgør tilsammen næsten halvdelen af alle efterkommere. Grundet den ujævne fordeling imellem grupperne af efterkommere, vil der udelukkende blive fokuseret på de ti oprindelseslande med flest efterkommere mellem 20-39-årige pr. 1. januar 2014.

Figur 3.10 Beskæftigelsesindeks for 20-39-årige mandlige efterkommere efter oprindelsesland. 2013

Anm.: Indeks, mænd med dansk oprindelse = 100.

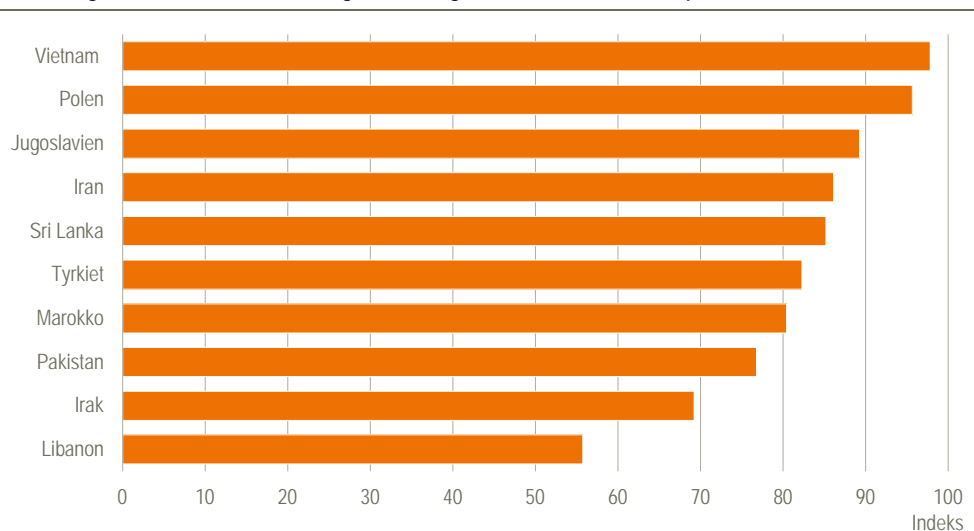
Laveste indeks blandt efterkommere fra Libanon og Marokko

Blandt de mandlige efterkommere findes de laveste beskæftigelsesindeks blandt de ti landegrupper hos efterkommere med oprindelse i Libanon på 74 pct. og Marokko på 75 pct. sammenlignet med mænd af dansk oprindelse. Mandlige efterkommere fra Libanon og Marokko har dermed en beskæftigelse, der ligger henholdsvis 26 og 25 pct. lavere, end den ville have gjort, hvis de havde haft samme beskæftigelse som mænd med dansk oprindelse.

Højeste indeks blandt efterkommere fra Tyrkiet, Polen og Jugoslavien

De højeste beskæftigelsesindeks blandt mænd findes hos efterkommere med oprindelse i Tyrkiet og Polen, der begge har en relativt lav underbeskæftigelse på 13 pct. Herefter følger efterkommere fra Jugoslavien, der har beskæftigelsesindeks på 86 pct.

Figur 3.11 Beskæftigelsesindeks for 20-39-årige kvindelige efterkommere efter oprindelsesland. 2013

Anm.: Indeks, kvinder med dansk oprindelse = 100.

Meget lav beskæftigelse for kvindelige efterkommere fra Libanon og Irak

Blandt kvinderne skiller efterkommere med oprindelse i Libanon og Irak sig ud. Deres beskæftigelsesindeks ligger på henholdsvis 56 og 69 og er dermed klart lavere end de øvrige grupper. Beskæftigelsesindekset ligger derimod over 90 pct. blandt efterkommere med oprindelse i Vietnam og Polen.

Tyrkiske efterkommere placeret lidt under midten

De tyrkiske efterkommere er den klart største enkelte gruppe. Blandt kvinderne er de tyrkiske efterkommere placeret i midten med et beskæftigelsesindeks på 82 pct.,

hvilket svarer til en underbeskæftigelse på 18 pct. sammenlignet med kvinder med dansk oprindelse. Kvindelige tyrkiske efterkommeres underbeskæftigelse er altså lidt højere end mandlige tyrkiske efterkommeres underbeskæftigelse.

Forskelle mellem oprindelseslande er bemærkelsesværdige

De store forskelle i beskæftigelse blandt efterkommere er på flere måder mere bemærkelsesværdige end forskellene blandt indvandrere. Dette skyldes netop, at efterkommere uanset oprindelsesland er født og opvokset i Danmark.

3.6 Selvstændige

Indvandrere arbejder i højere grad som selvstændige

Beskæftigede indvandrere arbejder i højere grad som selvstændige end personer med dansk oprindelse. Blandt alle beskæftigede med dansk oprindelse er det således kun 6,0 pct., der er selvstændige. For indvandrere med vestlig og ikke-vestlig oprindelse er de tilsvarende andele henholdsvis 6,6 og 9,4 pct.

Tabel 3.2 Selvstændiges andel af beskæftigede for 16-64-årige. 2013

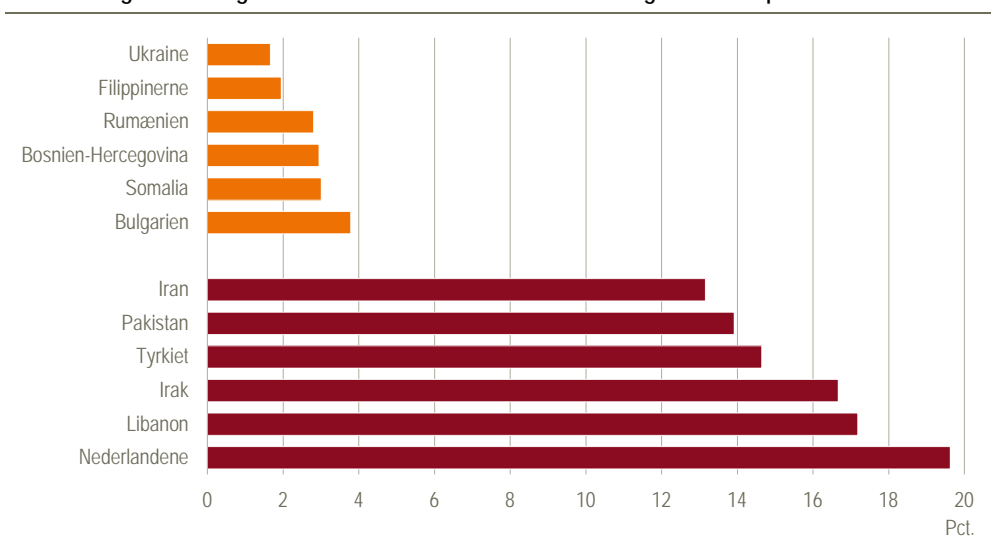
	Selvstændige	Lønmodtagere	Alle beskæftigede	Andel selvstændige
	antal			pct.
Indvandrere, vestlige lande	6 574	92 597	99 171	6,6
Mænd	3 959	50 169	54 128	7,3
Kvinder	2 615	42 428	45 043	5,8
Indvandrere, ikke-vestlige lande	10 983	105 353	116 336	9,4
Mænd	7 718	54 202	61 920	12,5
Kvinder	3 265	51 151	54 416	6,0
Dansk oprindelse	137 072	2 147 075	2 284 147	6,0
Mænd	92 904	1 081 923	1 174 827	7,9
Kvinder	44 168	1 065 152	1 109 320	4,0

Anm.: Selvstændige inkluderer medarbejdende ægtefæller.

Beskæftigelse som selvstændig mest udbredt blandt mænd

For alle typer af herkomst gælder det, at mænd i højere grad er selvstændige end kvinder. Selv om medarbejdende ægtefæller er talt med som selvstændige, udgør de selvstændiges andel kun 6,0 pct. af alle beskæftigede blandt kvindelige ikke-vestlige indvandrere. For de mandlige ikke-vestlige indvandrere er den tilsvarende andel 12,5 pct.

Figur 3.12 Selvstændige 16-64-årige indvandreres andel af samlet beskæftigelse efter oprindelsesland. 2013

Anm.: Figuren indeholder de seks lande med henholdsvis højeste og laveste andel selvstændige blandt indvandrere fra de 30 lande, hvorfra der 1. januar 2014 er flest 16-64-årige indvandrere.

<i>Gælder også for personer med dansk oprindelse</i>	Også for beskæftigede med dansk oprindelse er andelen af selvstændige næsten dobbelt så høj for mænd som for kvinder. Kønsforskellen er noget mindre for indvandrere fra vestlige lande, idet andelen af selvstændige er 7,3 pct. blandt mændene og 5,8 pct. blandt kvinderne.
<i>Især mange selvstændige blandt indvandrere fra Irak, Libanon og Nederlandene ...</i>	Andelen af selvstændige afhænger også af indvandrernes oprindelsesland. Blandt indvandrere fra Ukraine og Filippinerne er under 2 pct. af alle beskæftigede selvstændige. Selvstændige udgør derimod over 15 pct. af de beskæftigede indvandrere fra Irak, Libanon og Nederlandene.
<i>... men indvandrere fra Nederlandene har den højeste andel selvstændige</i>	Indvandrere fra Nederlandene er klart den gruppe, som har den højeste andel selvstændige. Blandt beskæftigede indvandrere fra Nederlandene er 20 pct. selvstændige. De nederlandske indvandrere, der arbejder som selvstændige, er næsten alle beskæftiget inden for landbrug.

3.7 Branche

<i>36 hovedgrupper</i>	I brancheopdelingen DB07 er 726 enkelte brancher blevet opdelt på 36 hovedgrupper. I sagens natur er mange af disse hovedgrupper meget sammensatte. Alligevel kan man få et indtryk af nogle basale forskelle mellem personer med dansk oprindelse og indvandreres beskæftigelse ved at bruge grupperingen.
<i>Få mandlige indvandrere arbejder inden for Bygge og anlæg</i>	<i>Bygge og anlæg</i> er en af de branchegrupper, hvor mænd med dansk oprindelse tydeligt er overrepræsenteret. Mens 11 pct. af mænd med dansk oprindelse arbejder inden for denne branchegruppe, er andelen blandt vestlige indvandrere 7 pct. og blandt ikke-vestlige indvandrere 3 pct. <i>Offentlig administration, forsvar og politi</i> er en anden branchegruppe, som har højere koncentration af mænd med dansk oprindelse end af indvandrere.
<i>Mens mange arbejder inden for Hoteller, restauranter og transport</i>	Til gengæld er mandlige ikke-vestlige indvandrere i højere grad end personer med dansk oprindelse beskæftiget inden for de tre branchegrupper <i>Hoteller og restauranter, Transport</i> samt <i>Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service</i> . Fx arbejder 15 pct. af de mandlige ikke-vestlige indvandrere i branchegruppen <i>Hoteller og restauranter</i> , mens det kun gælder for 2 pct. af mændene med dansk oprindelse.
<i>Mange ikke-vestlige kvindelige indvandrere arbejder i rengøringsbranchen</i>	15 pct. af de kvindelige indvandrere fra ikke-vestlige lande, som er i beskæftigelse, arbejder inden for branchegruppen <i>Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service</i> . De tilsvarende andele er 14 pct. for kvindelige vestlige indvandrere og kun 4 pct. for kvinder med dansk oprindelse. Hovedårsagen til den store overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere i denne branchegruppe er, at rengøringsvirksomheder placeres her.

De kvindelige indvandrere arbejder også i højere grad inden for *Hoteller og restauranter* end kvinder med dansk oprindelse, mens de er underrepræsenteret i *Offentlig administration, forsvar og politi*.

Sociale institutioner fylder mere blandt kvinderne end mændene i alle tre grupper. Det er dog værd at bemærke den relativt lave andel på 13 pct. for kvindelige vestlige indvandrere. For kvindelige ikke-vestlige indvandrere og kvinder med dansk oprindelse er de tilsvarende andele 24 og 22 pct.

Tabel 3.3 16-64-årige beskæftigede mænd efter branche. 2013

Branche	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	54 128	61 920	1 174 827
	pct.		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	8,4	3,6	3,2
Råstofindvinding	0,6	0,1	0,2
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	4,2	3,3	2,3
Tekstil- og læderindustri	0,2	0,2	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	0,9	0,6	1,1
Olieraffinaderier mv.	0,1	0,0	0,1
Kemisk industri	0,5	0,4	0,5
Medicinalindustri	0,8	0,6	0,7
Plast-, glas- og betonindustri	1,0	1,3	1,4
Metalindustri	2,5	1,8	2,3
Elektronikindustri	0,8	0,7	0,7
Fremst. af elektrisk udstyr	0,5	0,5	0,5
Maskinindustri	2,5	2,0	3,1
Transportmiddelindustri	0,4	0,3	0,3
Møbel og anden industri mv.	1,5	0,9	1,6
Energiforsyning	0,4	0,2	0,6
Vandforsyning og renovation	0,3	0,3	0,7
Bygge og anlæg	7,1	2,5	10,7
Handel	10,8	14,1	17,4
Transport	7,0	13,0	6,7
Hoteller og restauranter	7,3	15,4	2,4
Forlag, tv og radio	1,5	0,6	1,4
Telekommunikation	0,3	0,5	0,7
It- og informationstjenester	3,2	2,4	3,0
Finansiering og forsikring	1,6	1,1	3,1
Ejendomshandel og udlejning	0,9	0,8	1,7
Rådgivning mv.	3,8	2,0	4,4
Forskning og udvikling	1,4	0,8	0,6
Reklame og øvrige erhvervs-service	1,7	0,9	1,2
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	10,0	10,8	4,8
Offentlig administration, forsvar og politi	1,2	1,5	5,5
Undervisning	7,3	5,0	6,5
Sundhedsvæsen	2,9	3,0	2,2
Sociale institutioner	2,9	5,0	4,5
Kultur og fritid	2,0	1,2	1,7
Andre serviceydelser mv.	1,6	2,1	1,8
Uoplyst aktivitet	0,2	0,2	0,2

Tabel 3.4 16-64-årige beskæftigede kvinder efter branche. 2013

Branche	Indvandrere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Alle beskæftigede	45 043	54 415	1 109 320
	pct.		
Alle beskæftigede	100,0	100,0	100,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	3,9	1,8	0,8
Råstofindvinding	0,2	0,1	0,1
Føde-, drikke- og tobaksvarerindustri	2,1	2,2	1,5
Tekstil- og læderindustri	0,3	0,3	0,2
Træ- og papirindustri, trykkerier	0,3	0,2	0,4
Olieraffinaderier mv.	0,0	0,0	0,0
Kemisk industri	0,4	0,3	0,3
Medicinalindustri	1,3	0,8	0,9
Plast-, glas- og betonindustri	0,5	0,6	0,5
Metalindustri	0,4	0,4	0,5
Elektronikindustri	0,5	0,7	0,4
Fremst. af elektrisk udstyr	0,2	0,3	0,2
Maskinindustri	1,1	0,8	0,8
Transportmiddelindustri	0,1	0,1	0,1
Møbel og anden industri mv.	0,9	0,4	0,7
Energiforsyning	0,2	0,1	0,2
Vandforsyning og renovation	0,0	0,1	0,2
Bygge og anlæg	0,8	0,3	1,1
Handel	10,3	9,8	14,2
Transport	3,3	2,1	2,1
Hoteller og restauranter	7,2	7,8	3,4
Forlag, tv og radio	1,1	0,4	1,1
Telekommunikation	0,2	0,2	0,3
It- og informationstjenester	1,6	0,9	0,9
Finansiering og forsikring	1,7	1,3	3,2
Ejendomshandel og udlejning	1,0	0,8	1,1
Rådgivning mv.	3,3	1,8	3,3
Forskning og udvikling	1,2	0,7	0,5
Reklame og øvrige erhvervs-service	1,9	1,2	1,2
Rejsebureauer, rengøring og anden operationel service	14,0	15,4	4,0
Offentlig administration, forsvar og politi	2,1	2,7	5,8
Undervisning	10,5	7,2	10,8
Sundhedsvæsen	9,1	9,0	11,8
Sociale institutioner	13,0	24,3	21,9
Kultur og fritid	2,2	1,0	1,9
Andre serviceydelser mv.	3,0	3,7	3,1
Uoplyst aktivitet	0,2	0,1	0,1

4. Uddannelse

Sammenfatning

Blandt 30-årige ikke-vestlige efterkommere er der i 2015 45 pct. af mændene og 63 pct. af kvinderne, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. De tilsvarende andele for 30-årige med dansk oprindelse er 72 og 80 pct. For de kvindelige ikke-vestlige efterkommere er der dog tale om en stor stigning siden 2005, hvor andelen kun var 49 pct.

Kvindelige ikke-vestlige efterkommere har samme andel med erhvervskompetencegivende uddannelse som kvinder med dansk oprindelse, når de er i starten af 20'erne. Fra omkring 25-års alderen sker der imidlertid en kraftig stigning i uddannelsesniveaut for kvinder med dansk oprindelse, mens det stagnerer for de kvindelige ikke-vestlige efterkommere.

En dansk erhvervskompetencegivende uddannelse har en stærk sammenhæng med beskæftigelsesfrekvensen blandt ikke-vestlige indvandrere. Beskæftigelsesfrekvensen var henholdsvis 74 pct. og 71 pct. i 2013 blandt 25-64-årige mandlige og kvindelige ikke-vestlige indvandrere med en dansk erhvervskompetencegivende uddannelse. Selv om personer med dansk oprindelse med samme uddannelsesniveau fortsat har højere beskæftigelse, er forskellene små. Det er dog kun 24 pct. af de 25-64-årige ikke-vestlige indvandrere, der har afsluttet en dansk erhvervskompetencegivende uddannelse i 2015. Den tilsvarende andel lå på 74 pct. for personer med dansk oprindelse.

I 2015 er andelen af 22-årige under uddannelse 50 pct. blandt de mandlige ikke-vestlige efterkommere og 65 pct. blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere. For mændenes vedkomne er der tale om en andel, der ligger 2 procentpoint under det tilsvarende niveau for mænd med dansk oprindelse. De 22-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere er under uddannelse i ligeså høj grad som kvinder af dansk oprindelse.

For de 20-29-årige mandlige efterkommere med libanesiske oprindelse er 35 pct. hverken i beskæftigelse eller under uddannelse i 2013. Det er den højeste andel blandt de ti største efterkommergrupper. Mandlige efterkommere med oprindelse i Sri Lanka har den laveste andel med 15 pct. De srilankanske efterkommere har også den laveste andel blandt kvinderne med 10 pct., mens de libanesiske efterkommere ligeledes har den højeste andel blandt de kvindelige efterkommere med 37 pct.

Drenge og piger med dansk oprindelse får højere karakterer ved de bundne prøver ved folkeskolens afgangsprøver end indvandrere og efterkommere. Baseret på karakterer i de seneste fem skoleår, er karaktergennemsnittet for drenge og piger med dansk oprindelse henholdsvis 6,5 og 7,1. De tilsvarende niveauer for de ikke-vestlige efterkommere, som antalmæssigt er den næststørste gruppe, er henholdsvis 5,1 og 5,6.

Blandt de forskellige prøvfag er det i matematik og dansk læsning, at de største karakterforskelle mellem drenge og piger med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere findes. Forskellene er mindst i mundtlig engelsk.

4.1 Højeste fuldførte uddannelse

To ud af tre indvandrere har ikke afsluttet en uddannelse i Danmark

De fleste indvandrere har ikke afsluttet en uddannelse i Danmark. Det er derfor meget vanskeligt at lave meningsfulde sammenligninger af uddannelsesniveaut mellem indvandrere og personer med dansk oprindelse. Der er i denne sammenhæng ikke den store forskel mellem vestlige og ikke-vestlige indvandrere. Blandt de 25-64-årige mænd er der 79 pct. af de vestlige indvandrere og 66 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som ikke har taget nogen uddannelse i Danmark. De tilsvarende andele er for kvinderne 65 pct. for vestlige indvandrere og 66 pct. for de ikke-vestlige indvandrere. Til sammenligning er der kun 1 pct. med uoplyst uddannelse blandt personer med dansk oprindelse.

Kun danske uddannelser indgår i dette kapitel

Fundamentet for uddannelsesstatistik i Danmark er indberetninger med cpr-nummer fra alle danske uddannelsesinstitutioner. Indvandrere har i de fleste tilfælde ikke afsluttet en uddannelse i Danmark, og de er derfor dårligt dækket af den almindelige uddannelsesstatistik.

Det er kun uddannelser taget i Danmark, som indgår i dette kapitels tabeller og figurer. Indvandrere, der eventuelt har taget en uddannelse i udlandet og ikke nogen i Danmark, vil således stå med uoplyst uddannelsesniveaut.

Tabel 4.1 Højeste fuldførte uddannelse for 25-64-årige mænd. 2015

Højeste fuldførte uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	74 722	108 491	3 397	10 579	1 268 382
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	2	11	17	38	21
Gymnasial	1	2	11	13	6
Erhvervsfaglig	5	9	21	21	42
Kort videregående	2	2	6	5	6
Mellemlang videregående	4	4	11	8	12
Bachelor	1	1	5	4	2
Lang videregående	7	5	16	8	11
Uoplyst	79	66	14	4	1

14 pct. af de mandlige vestlige efterkommere har uoplyst uddannelse

Efterkommere er født i Danmark. Alligevel er der blandt mændene 14 pct. af de vestlige efterkommere og 4 pct. af de ikke-vestlige efterkommere i alderen 25-64 år, som ikke har afsluttet en uddannelse i Danmark. Blandt kvinderne er de tilsvarende andele 9 pct. for vestlige efterkommere og 4 pct. for ikke-vestlige efterkommere. Den forholdsvis høje andel med uoplyst uddannelse blandt vestlige efterkommere kan skyldes, at de i højere grad end de ikke-vestlige tager en uddannelse i forældrenes oprindelsesland.

Tabel 4.2 Højeste fuldførte uddannelse for 25-64-årige kvinder. 2015

Højeste fuldførte uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	67 448	117 416	3 063	10 159	1 252 338
	pct.				
I alt	100	100	100	100	100
Grundskole	2	6	14	22	18
Gymnasial	1	2	10	11	6
Erhvervsfaglig	8	12	20	25	34
Kort videregående	2	2	4	5	5
Mellemlang videregående	9	5	20	18	24
Bachelor	3	2	6	5	3
Lang videregående	11	4	18	9	10
Uoplyst	65	66	9	4	1

Fokus på 30-årige ikke-vestlige efterkommere

I dette afsnit fokuseres der på de 30-årige ikke-vestlige efterkommere. 30-årige har en alder, hvor langt hovedparten har afsluttet deres uddannelse. Samtidig er det af hensyn til efterkommernes skæve aldersfordeling hensigtsmæssigt kun at betragte et enkelt alderstrin, når man ønsker at sammenligne dem med personer med dansk oprindelse.

41 pct. af de mandlige ikke-vestlige efterkommere har kun kompetencegivende grundskole uddannelse

Alle efterkommere er pr. definition født i Danmark. Alligevel er der forholdsvis store forskelle mellem 30-årige ikke-vestlige efterkommere og 30-årige med dansk oprindelse, hvad angår sammensætningen på uddannelsesniveau. Blandt de ikke-vestlige mandlige efterkommere er der således 41 pct., som ikke har afsluttet nogen uddannelse ud over grundskolen. Den tilsvarende andel blandt 30-årige mænd med dansk oprindelse er 20 pct.

Andelen er 25 pct. blandt kvindelige ikke-vestlige efterkommere

Der er også stor forskel mellem kvindelige ikke-vestlige efterkommere og kvinder med dansk oprindelse, idet 25 pct. af ikke-vestlige efterkommere kun har afsluttet en grundskoleuddannelse mod 13 pct. for kvinder med dansk oprindelse.

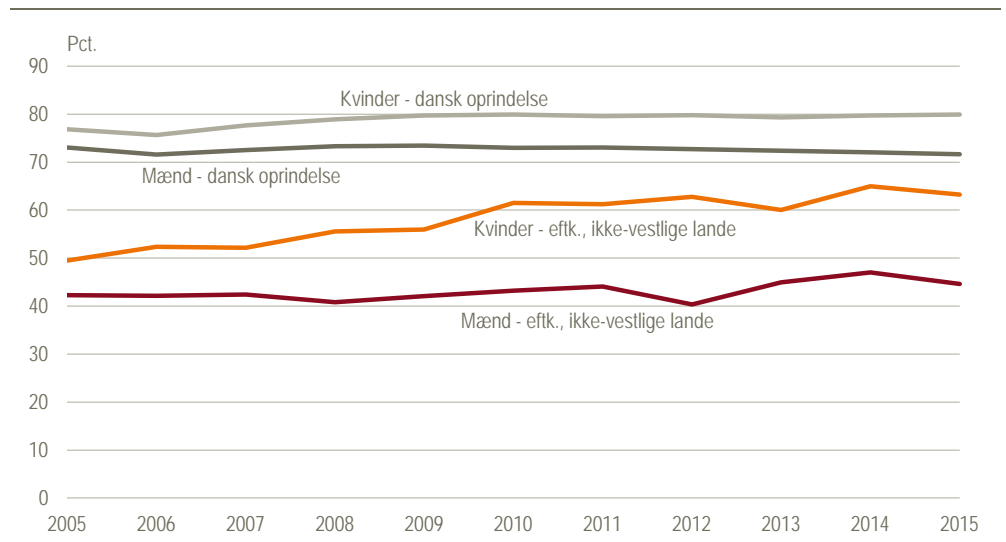
Tabel 4.3 30-årige efter højeste fuldførte uddannelse. 2015

Højeste fuldførte uddannelse	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
I alt	569	552	24 858	24 083
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Grundskole	41	25	20	13
Gymnasial	10	9	8	7
Erhvervsfaglig	21	23	37	28
Kort videregående	5	6	5	5
Mellemlang videregående	7	19	11	24
Bachelor	4	3	4	4
Lang videregående	8	12	14	19
Uoplyst	4	3	1	0

Kønsforskel i uddannelse er større blandt ikke-vestlige efterkommere

Det mest bemærkelsesværdige resultat er dog imidlertid den store forskel mellem mandlige og kvindelige efterkommere. I alt har 63 pct. af de 30-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse. For mændene er det kun 45 pct. Også blandt personer med dansk oprindelse har flere kvinder end mænd uddannet sig, men her er forskellen betydeligt mindre. Med erhvervskompetencegivende uddannelser forstås uddannelser udover grundskole- og gymnasieniveauet.

Figur 4.1 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse

Stigning i 30-årige kvinders uddannelsesniveau siden 2005

Siden 2005 er andelen af 30-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere med en erhvervskompetencegivende uddannelse steget fra 49 pct. til 63 pct. Der har ikke været en tilsvarende stigning blandt de mandlige ikke-vestlige efterkommere, idet 2015 niveauet på 45 pct. kun ligger 2 procentpoint højere end i 2005. Stigningen i ikke-vestlige efterkommeres uddannelsesniveau er altså et fænomen, der først og fremmest gør sig gældende blandt kvinderne.

Forskel mellem efterkommere og personer med dansk oprindelse

Med de nuværende niveauer er andelen med en erhvervskompetencegivende uddannelse 27 procentpoint højere for mænd med dansk oprindelse end for mandlige ikke-vestlige efterkommere. Blandt kvinder er forskellen 17 procentpoint.

Markant flere 30-årige efterkommere i 2015 end i 2004

Det er svært at gå længere tilbage end 2005, når man søger uddannelsesoplysninger om 30-årige ikke-vestlige efterkommere. Det skyldes, at gruppen er for lille. Fx var der i 2004 kun 484 ikke-vestlige efterkommere på 30 år. I 2015 er antallet 1.121. I løbet af de kommende ti år vil gruppen af 30-årige ikke-vestlige efterkommere blive næsten firdoblet.

Tabel 4.4 30-årige med en erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2015

Uddannelsesniveau	Efterkommere, ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	pct.			
I alt	100	100	100	100
Erhvervsfaglig	47	37	52	35
Kort videregående	10	9	7	7
Mellemlang videregående	16	30	16	30
Bachelor	8	5	5	5
Lang videregående	18	18	20	23

Flere kvindelige efterkommere har taget en erhvervsfaglig uddannelse

Blandt de 30-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, har en større andel af mændene med dansk oprindelse end de mandlige ikke-vestlige efterkommere en erhvervsfaglig uddannelse. Blandt kvinderne har flere med dansk oprindelse taget en lang videregående uddannelse sammenlignet med de kvindelige ikke-vestlige efterkommere. De har derimod højere andele med erhvervsfaglige og korte videregående uddannelser.

Højeste fuldførte uddannelse for 20-30-årige

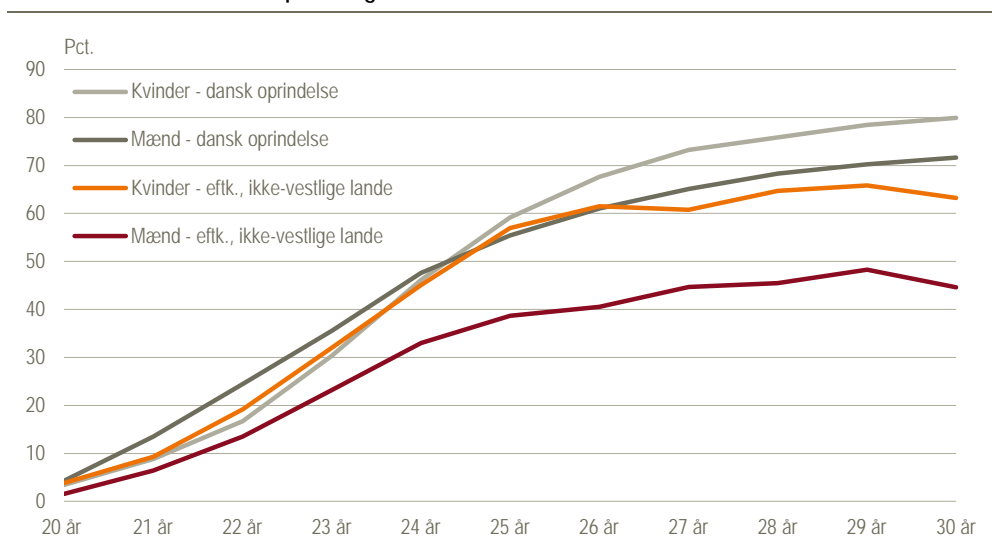
Forskel på alder, hvor man afslutter erhvervskompetencegivende uddannelse

Der er naturligvis mange, som afslutter en erhvervskompetencegivende uddannelse længe før, de bliver 30 år. I figur 4.2 vises andelen med en afsluttet erhvervskompetencegivende uddannelse for alle enkelte trin fra 20 til 30 år for personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere.

Mandlige ikke-vestlige efterkommere har laveste andele på samtlige alderstrin

Det er usædvanligt, at personer i begyndelsen af 20'erne har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse, men kurven stiger for alle grupperne fra alderstrin til alderstrin. Det fremgår, at de mandlige ikke-vestlige efterkommere hurtigt skiller sig ud som gruppen med de laveste andele på samtlige alderstrin. Mænd med dansk oprindelse har den højeste andel med en erhvervskompetencegivende uddannelse for alle alderstrin fra 20 til 24 år.

Figur 4.2 Personer med erhvervskompetencegivende uddannelse. 2015

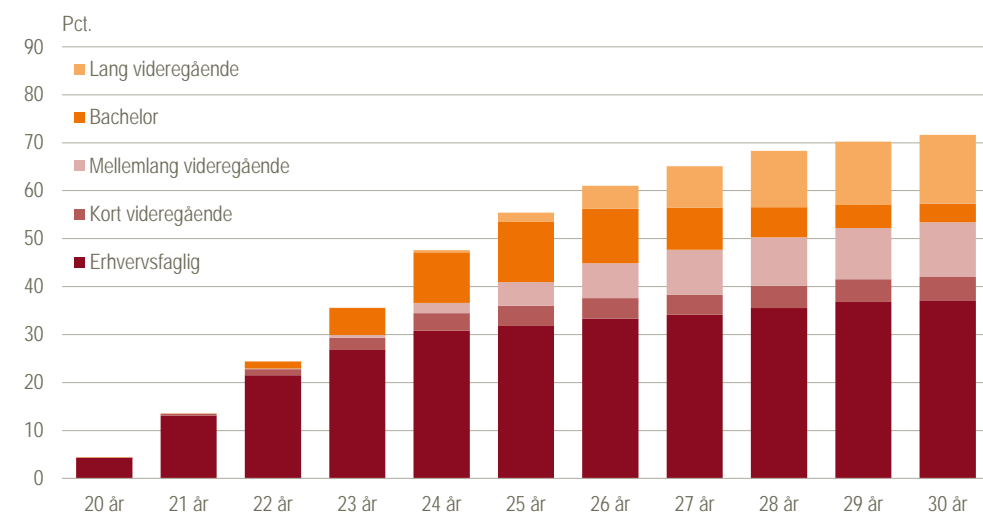
Fra 25 år stiger uddannelsesniveauet kraftigt blandt kvinder med dansk oprindelse

Blandt kvinderne følges ikke-vestlige efterkommere og kvinder med dansk oprindelse ad fra 20 til 24 år. Herefter sker der et tydeligt skift, og kvinder med dansk oprindelse bliver den gruppe, som har den højeste andel med en afsluttet erhvervs-kompetencegivende uddannelse for alle alderstrin fra 25 til 30 år. Samtidig øges afstanden til de kvindelige ikke-vestlige efterkommere fra alderstrin til alderstrin. For de 23-årige kvinder er andelen med en erhvervs-kompetencegivende uddannelse 30 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 32 pct. blandt ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 30-årige er de tilsvarende andele 80 pct. for kvinder med dansk oprindelse og 63 pct. for kvindelige ikke-vestlige efterkommere – en forskel på 17 procentpoint.

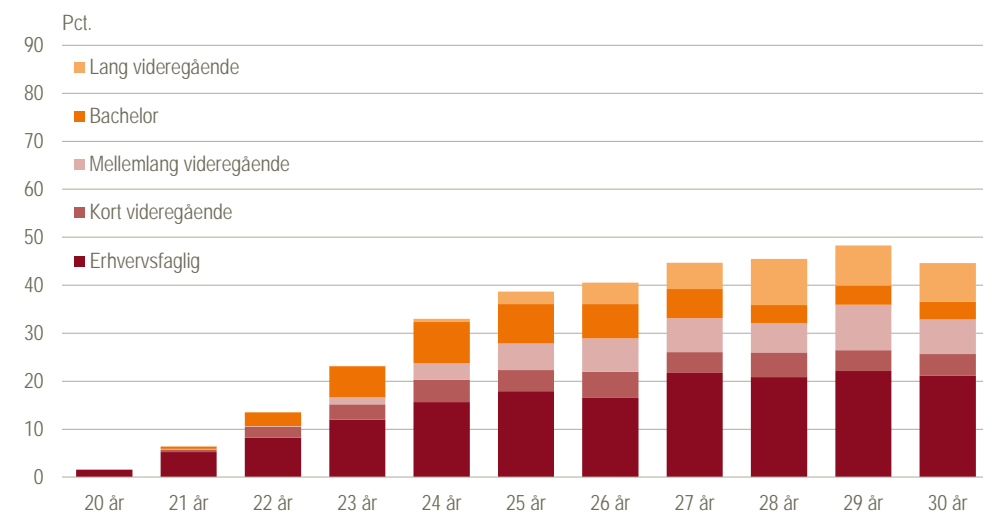
Alderstrin repræsenterer forskellige generationer

Man skal være opmærksom på, at det er forskellige generationer, man ser på, når man betragter aldersopdelte tal for 2015. Det behøver ikke være sådan, at de 23-årige ikke-vestlige efterkommere i dag har lige så stor afstand til kvinder med dansk oprindelse, som 30-årige har i dag, når de selv er 30 år. Om det bliver tilfældet, vil tiden vise.

Figur 4.3 Mænd med dansk oprindelse med erhvervs-kompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2015

Figur 4.4 Mandlige ikke-vestlige efterkommere med erhvervs-kompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2015

Sammensætning på uddannelsesniveau

Figur 4.3 til 4.6 viser sammensætningen på uddannelsesniveau for personer med erhvervs-kompetencegivende uddannelser. For de yngste alderstrin er erhvervs-fag-

lige uddannelser dominerende for alle grupper. Det er der ikke noget overraskende i, da det reelt er den eneste type uddannelse, man kan nå at afslutte som 20-21-årig.

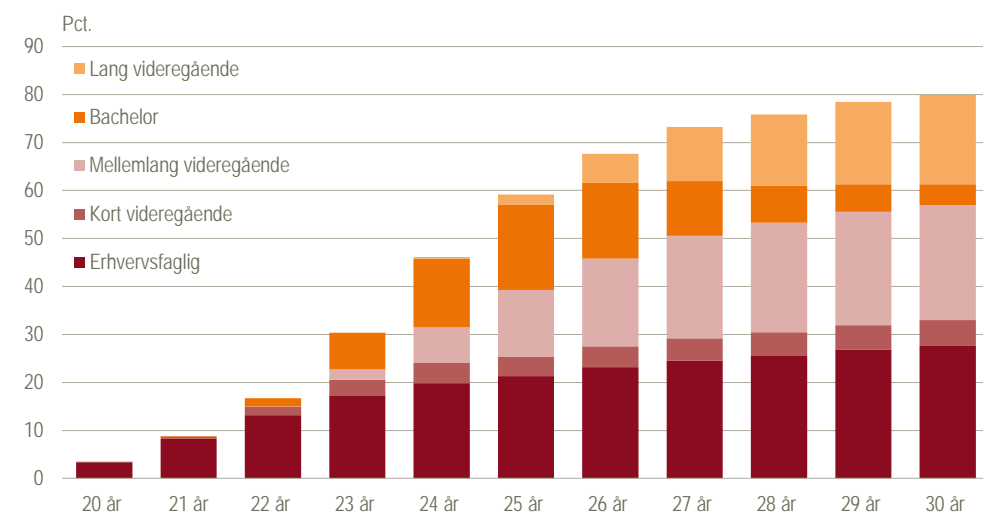
Færre mandlige ikke-vestlige efterkommere får erhvervsfaglige uddannelser

Hovedforklaringen på den store samlede forskel mellem omfanget af uddannelse blandt mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige efterkommere er, at mandlige ikke-vestlige efterkommere i langt mindre grad afslutter erhvervsfaglige uddannelser. Allerede blandt 22-årige er der 21 pct. af mændene med dansk oprindelse, som har afsluttet en erhvervsfaglig uddannelse, mens den tilsvarende andel kun er 8 pct. blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 28-30-årige optræder der desuden en forskel i andelen, der har afsluttet en lang videregående uddannelse.

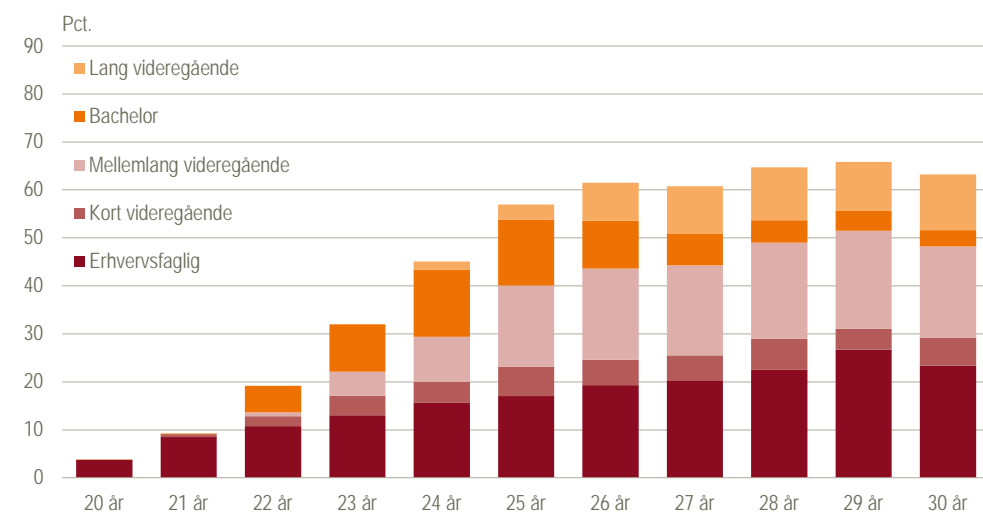
Lille forskel på de korte- og mellemlange videregående uddannelser

Hvis man sammenligner de korte- og mellemlange videregående uddannelser, er forskellen på samtlige alderstrin dog lille. Blandt de 26-årige har 7 pct. afsluttet en mellemlang videregående uddannelse – både blandt mænd med dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige efterkommere. Ligeledes har 5 pct. af de 30-årige i begge herkomstgrupper afsluttet en kort videregående uddannelse.

Figur 4.5 Kvinder med dansk oprindelse med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2015

Figur 4.6 Kvindelige ikke-vestlige efterkommere med erhvervskompetencegivende uddannelse efter uddannelsesniveau. 2015

- For kvinderne er der stor lighed i andelen med erhvervsfaglige uddannelser* Blandt kvinderne er forskellen mellem kvinder med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere betydeligt mindre end hos mændene. Der er dog fortsat klare forskelle, som stiger med alderen. Mens hovedforklaringen til den store forskel blandt mændene er lavere andele med erhvervsfaglige uddannelser blandt ikke-vestlige efterkommere, er det lige omvendt hos kvinderne. Her er andelen med afsluttede erhvervsfaglige uddannelser forholdsvis tæt på hinanden for alle alderstrin. Blandt de 28-årige er andelen 26 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse og 23 pct. blandt kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 20-25-årige har kvindelige ikke-vestlige efterkommere højere andele med videregående uddannelser, men fra 26-års alderen er andelen højest blandt kvinder med dansk oprindelse, og forskellen øges fra alderstrin til alderstrin.
- Færre ikke-vestlige efterkommere tager videregående uddannelser* For kvinder med dansk oprindelse stiger andelen, som har afsluttet en mellem-lang, en bachelor eller lang videregående uddannelse, kraftigt fra 25-års alderen, mens der ikke sker en videre stigning blandt de ikke-vestlige efterkommere. Blandt 25-årige har 34 pct. af kvinderne afsluttet en mellem-lang, en bachelor eller lang videregående uddannelse – både blandt kvinder med dansk oprindelse og kvindelige ikke-vestlige efterkommere. Blandt de 30-årige er andelen steget til 47 pct. blandt kvinder med dansk oprindelse, mens den fortsat er 34 pct. blandt de kvindelige ikke-vestlige efterkommere.
- Forskelle manifesterer sig først sidst i 20'erne* Frem til og med 24-års alderen ser det ud som om, at ikke-vestlige efterkommere tager uddannelser i samme omfang som kvinder med dansk oprindelse. Det skyldes, at de først og fremmest afslutter erhvervsfaglige uddannelser, som de begynder tidligt på og afslutter hurtigt. Kvinder med dansk oprindelse tager derimod i højere grad videregående uddannelser, som de både begynder på og afslutter senere. Det manifesterer sig på alderstrinene sidst i 20'erne, hvor forskellen i uddannelsesniveau mellem kvinder med dansk oprindelse og kvindelige ikke-vestlige efterkommere for alvor øges.
- ## 4.2 Beskæftigelse på det enkelte uddannelsesniveau
- Beskæftigelse på det enkelte uddannelsesniveau* Dette afsnit ser nærmere på beskæftigelsen på det enkelte uddannelsesniveau. Fokus vil her være rettet mod at undersøge, hvorvidt indvandrere og efterkommere, der har afsluttet en dansk uddannelse, er i beskæftigelse i lige så høj grad som personer med dansk oprindelse med samme uddannelse.
- Fokus på de 30-39-årige indvandrere og efterkommere* Fokus vil være rettet mod de indvandrere og efterkommere, der befinder sig på alderstrinnene 30 til 39 år. Dette snævre fokus skyldes først og fremmest et ønske om at frasortere de store grupper af unge indvandrere, der opholder sig i landet for at studere. Desuden er målsætningen ligeledes at tage hensyn til den forskel i alderssammensætning, der er mellem forskellige herkomstgrupper. Dette er især relevant i forbindelse med de ikke-vestlige efterkommere, der er overrepræsenteret på alderstrinnene under 25 år og underrepræsenteret på alderstrinnene over 40 år.
- Uddannelse og beskæftigelsestal er opgjort for 2013 og er derfor et år ældre.* For at få oplysninger om beskæftigelse på det enkelte uddannelsesniveau er der i dette afsnit anvendt uddannelsesoplysninger ultimo december 2013. Dette er for at sikre den tidsmæssige konsistens med den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, der sidste gang er opgjort ultimo november 2013. Der er altså brugt uddannelsesstatistik, der er ét år ældre end tallene anvendt i de foregående afsnit i dette kapitel. Desuden er det vigtigt at huske på, at kun uddannelser taget i Danmark indgår i denne opgørelse.
- Personer med dansk oprindelse har højere beskæftigelsesfrekvens på alle uddannelsesniveauer* Hvis der ses bort fra personer med uoplyst uddannelse, er beskæftigelsesfrekvensen for personer med dansk oprindelse højere på samtlige uddannelsesniveauer end for indvandrere og efterkommere. Eksempelvis har mænd af dansk oprindelse med en erhvervsfaglig uddannelse en beskæftigelsesfrekvens på 89 pct. For ind-

vandrere og efterkommere fra vestlige lande med det samme uddannelsesniveau ligger beskæftigelsesfrekvenserne på henholdsvis 83 pct. og 80 pct. For både indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande er beskæftigelsesfrekvenserne på 79 pct.

Klar sammenhæng mellem uddannelsesniveau og beskæftigelse

Selvom indvandrere og efterkommere generelt har lavere beskæftigelsesfrekvenser end personer med dansk oprindelse, har uddannelse dog en stor positiv beskæftigelsesmæssig effekt for indvandrerne og efterkommere. Blandt de mandlige ikke-vestlige indvandrere som kun har afsluttet en grundskoleuddannelse, er der fx kun 52 pct., der er i beskæftigelse mod 79 pct. med erhvervsfaglige uddannelser, 81 pct. med mellemlange videregående uddannelser og 76 pct. med lange videregående uddannelser. Der er dermed en klar sammenhæng mellem uddannelsesniveau og beskæftigelse for alle herkomstgrupper, idet beskæftigelsen er stigende med uddannelsesniveaulet.

Tabel 4.5 Beskæftigelsesfrekvenser for 30-39-årige mænd. 2013

Højeste fuldførte uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	75	63	74	69	85
Grundskole	49	52	47	54	61
Gymnasial	64	63	72	71	78
Erhvervsfaglig	83	79	80	79	89
Kort videregående	67	76	79	82	93
Mellemlang videregående	82	81	87	89	95
Bachelor	65	69	76	78	81
Lang videregående	79	76	90	89	94
Uoplyst	74	59	70	43	41

Anm.: Kun personer med uddannelser taget i Danmark indgår i opgørelsen.

Høj beskæftigelse for mandlige ikke-vestlige efterkommere med videregående uddannelser

Mandlige vestlige indvandrere har generelt en højere beskæftigelsesfrekvens end ikke-vestlige indvandrere, men forskellene er forholdsvis små på de enkelte uddannelsesstrin. Ikke-vestlige indvandrere har dog højere beskæftigelse blandt personer med en grundskole-, kort videregående- og bacheloruddannelse. Den generelle forskel i beskæftigelsesfrekvens kan derfor primært tilskrives, at beskæftigelsen blandt indvandrere med en uoplyst uddannelse er 15 procentpoint højere blandt vestlige indvandrere end blandt ikke-vestlige indvandrere.

Ikke-vestlige efterkommere ligger højere end vestlige på flere uddannelsesniveauer

Blandt efterkommerne er der flere uddannelsesniveauer, hvor ikke-vestlige efterkommere ligger højere end vestlige efterkommere. Det gælder fx for mandlige ikke-vestlige efterkommere med mellemlange videregående uddannelser, hvor beskæftigelsesfrekvensen er 89 pct. mod 87 pct. for de mandlige vestlige efterkommere. Desuden har ikke-vestlige efterkommere højere beskæftigelse end vestlige efterkommere blandt personer med en grundskole-, kort videregående- samt bacheloruddannelse. Generelt har mandlige vestlige efterkommere dog en højere beskæftigelsesfrekvens på 74 pct. mod ikke-vestlige efterkommere, der har en beskæftigelsesfrekvens på 69 pct.

Høj beskæftigelsesfrekvens blandt kvindelige indvandrere med en afsluttet erhvervs-kompetencegivende uddannelse

Betydningen af at have en dansk erhvervskompetencegivende uddannelse er stor for de kvindelige indvandrere og efterkommere. Mens kun 35 pct. af de kvindelige ikke-vestlige indvandrere med grundskoleuddannelse er i beskæftigelse, er andelen henholdsvis 66 pct., 79 pct. og 73 pct. for kvinder med korte, mellemlange og lange videregående uddannelser. Ikke-vestlige indvandrere med en erhvervsfaglig uddannelse skiller sig dog ud med en beskæftigelsesfrekvens på 45 pct.

Tabel 4.6 Beskæftigelsesfrekvenser for 30-39-årige kvinder. 2013

Højeste fuldførte uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt	66	49	73	64	81
Grundskole	46	35	44	43	45
Gymnasial	77	71	78	69	82
Erhvervsfaglig	57	45	64	59	69
Kort videregående	73	66	81	80	88
Mellemlang videregående	82	79	91	82	91
Bachelor	62	54	73	62	77
Lang videregående	79	73	82	80	91
Uoplyst	61	40	49	37	33

Anm.: Kun personer med uddannelser taget i Danmark indgår i opgørelsen.

De fleste indvandrere har uoplyst uddannelse

I tabellerne omfatter kategorien Uoplyst de personer, som ikke har en dansk afsluttet uddannelse. Kategorien Uoplyst er en ubetydelig kategori for personer med dansk oprindelse, idet langt de fleste personer er placeret under andre kategorier, da oplysninger om den enkeltes uddannelse er kendt for langt de fleste personer med dansk oprindelse. De fleste indvandrere er dog placeret under kategorien Uoplyst. Den lave beskæftigelse for denne gruppe har derfor stor indflydelse på den samlede beskæftigelsesfrekvens for herkomstgruppen som helhed. De 30-39-årige kvindelige ikke-vestlige indvandrere med uoplyst uddannelse har fx en beskæftigelsesfrekvens på blot 40 pct. Kategorien Uoplyst har stor betydning for det samlede regnskab og er hovedårsagen til, at den samlede beskæftigelsesfrekvens kun er på 49 pct., hvilket ligger 32 procentpoint under niveauet for kvinder med dansk oprindelse.

Udviklingen i beskæftigelsesfrekvens

Beskæftigelse for personer med erhvervs-kompetencegivende uddannelse

Dette afsnit belyser udviklingen i beskæftigelsesfrekvens for personer med og uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, der er taget i Danmark. Formålet er at undersøge forskellen mellem personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse og personer uden erhvervskompetencegivende uddannelse over en længere tidsperiode.

Erhvervskompetencegivende uddannelser omfatter udelukkende uddannelser taget i Danmark. Erhvervskompetencegivende uddannelser dækker over følgende: erhvervsfaglige, korte-, mellem-, og lange videregående uddannelser samt bacheloruddannelser.

Fokus på ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse

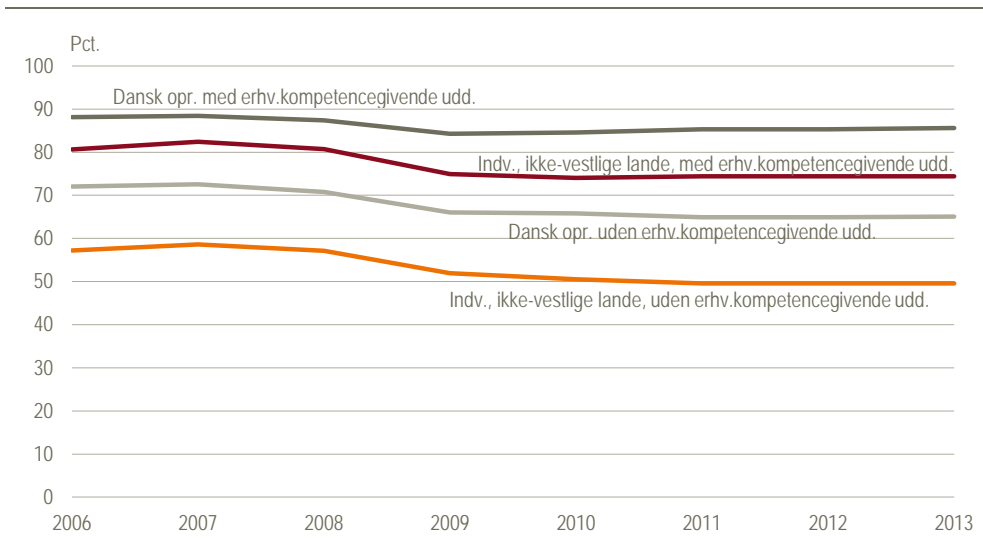
Der vil udelukkende være fokus på personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige indvandrere, der befinder sig på alderstrinnene på 25 til 64 år. Årsagen er, at ikke-vestlige indvandrere har den laveste beskæftigelse af alle herkomstgrupper og altså ligger fjernest fra niveauet for personer med dansk oprindelse, hvilket gør gruppen mest interessant. Efterkommere udelades, idet gruppen som tidligere nævnt er meget ung. Ved at udelade gruppen af efterkommere bliver det muligt at fokusere på hele gruppen af 25-64-årige ikke-vestlige indvandrere, idet deres aldersspredning ikke er så varierende som efterkommernes.

Viser udviklingen før og efter den økonomiske krise

Figur 4.7 viser udviklingen i beskæftigelsesfrekvens for mænd af dansk oprindelse og mandlige ikke-vestlige indvandrere med og uden erhvervskompetencegivende uddannelse. Alle fire grupper er kendetegnet ved nedadgående kurver. Dette er i sig selv ikke underligt, idet kurverne starter i 2006, hvilket er lige før, den økonomiske krise startede. Starttidspunktet for grafen i 2006 viser dermed toppen af højkonjunktoren, hvor mandlige ikke-vestlige indvandrere havde den højeste beskæftigelsesfrekvens, der er målt blandt ikke-vestlige indvandrere. Figur 3.3 i arbejdsmar-

kedskapitlet viser, at beskæftigelsesfrekvensen toppede i 2007 med 63 pct. for gruppen af mandlige ikke-vestlige indvandreres som helhed.

Figur 4.7 Beskæftigelsesfrekvenser for 25-64-årige mænd efter herkomst og erhvervskompetencegivende uddannelse

Størst fald blandt mandlige ikke-vestlige indvandrere uden erhvervskompetencegivende uddannelse

Udviklingen viser, at faldet siden 2007 har været nogenlunde ens for samtlige grupper. Mænd med dansk oprindelse med en erhvervskompetencegivende uddannelses havde i tidsperioden et fald fra 88 pct. til 85 pct. i beskæftigelsesfrekvens, mens mænd med dansk oprindelse uden erhvervskompetencegivende uddannelse havde et fald fra 73 pct. til 65 pct. Til sammenligning faldt ikke-vestlige indvandrere med en erhvervskompetencegivende uddannelse 8 procentpoint fra 82 pct. til 74 pct., mens ikke-vestlige indvandrere uden en erhvervskompetencegivende uddannelse havde et fald på 9 procentpoint. Gruppen af mandlige ikke-vestlige indvandrere uden erhvervskompetencegivende uddannelse har dermed haft det største fald i perioden.

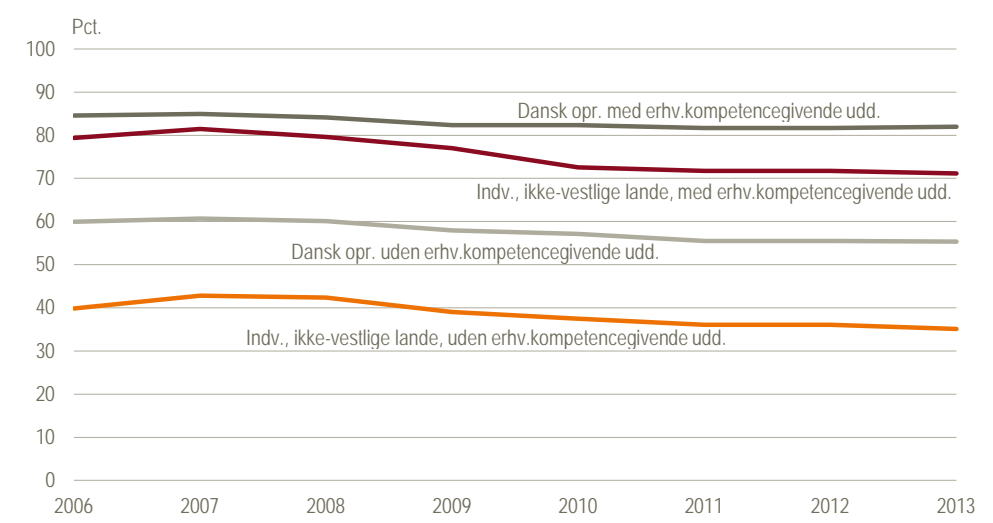
Stabil høj beskæftigelsesfrekvens for ikke-vestlige indvandrere med erhvervskompetencegivende uddannelse

Det fremgår ligeledes af figur 4.7, at mandlige ikke-vestlige indvandrere med en erhvervskompetencegivende uddannelse har en kontinuerlig høj beskæftigelsesfrekvens. Ikke-vestlige indvandrere med en erhvervskompetencegivende uddannelse har en gennemsnitlig beskæftigelsesfrekvens på 77 pct. gennem hele perioden. Det ligger et godt stykke over personer med dansk oprindelse uden en erhvervskompetencegivende uddannelse, der har en gennemsnitlig beskæftigelsesfrekvens på 68 pct. for hele perioden. Ikke-vestlige-indvandrere uden en erhvervskompetencegivende uddannelse ligger lavest med en gennemsnitlig beskæftigelsesfrekvens på 53 pct.

Uddannelse har stor betydning for at blive en del af det danske arbejdsmarked

Figuren viser vigtigheden i at have en erhvervskompetencegivende uddannelse, hvis man skal være en del af det danske arbejdsmarked. Dette fremgår af, at mandlige ikke-vestlige indvandrere med en erhvervskompetencegivende uddannelse har en kontinuerlig og høj beskæftigelsesfrekvens, der kun ligger lidt under niveauet for mænd med dansk oprindelse med en erhvervskompetencegivende uddannelse. Modsat har ikke-vestlige indvandrere uden erhvervskompetencegivende uddannelse kontinuerligt meget lave beskæftigelsesfrekvenser. I et integrationsmæssigt perspektiv ligger der derfor en stor integrationsmæssig opgave i at få klarlagt kompetencer og opkvalificeret fagligheder blandt nytilkomne ikke-vestlige indvandrere, hvis de skal være en del af det danske arbejdsmarked.

Figur 4.8 Beskæftigelsesfrekvenser for 25-64-årige kvinder efter herkomst og erhvervskompetencegivende uddannelse

Tendensen er mere udtalt blandt kvinderne

Tendensen er endnu mere udtalt blandt kvinderne. Særligt når man sammenligner ikke-vestlige indvandrere med og uden en erhvervskompetencegivende uddannelse. I 2013 havde kvindelige ikke-vestlige indvandrere med en erhvervskompetencegivende uddannelse en beskæftigelsesfrekvens på 71 pct., mens kvindelige ikke-vestlige indvandrere uden en erhvervskompetencegivende uddannelse havde en beskæftigelsesfrekvens på 35 pct. – en forskel på 36 procentpoint. Ikke-vestlige indvandrere med en erhvervskompetencegivende uddannelse har endvidere beskæftigelsesfrekvenser, der ligger et godt stykke (16 procentpoint) over kvinder med dansk oprindelse uden en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Figur 4.9 Andel af 25-64-årige med erhvervskompetencegivende uddannelse efter herkomst. 2015

Mange ikke-vestlige indvandrere har ikke en erhvervskompetencegivende uddannelse

Selvom ikke-vestlige indvandrere med erhvervskompetencegivende uddannelse har relativt høje beskæftigelsesfrekvenser, har den samlede gruppe af ikke-vestlige indvandrere generelt en lav beskæftigelsesfrekvens. Dette skyldes at andelen af gruppen af ikke-vestlige indvandrere med en dansk erhvervskompetencegivende uddannelse udgør en lille del af den samlede gruppe af ikke-vestlige indvandrere i den erhvervsaktive alder. I en beskæftigelsesmæssig sammenhæng ligger der derfor en stor udfordring i at få afklaret og opkvalificeret ikke-vestlige indvandreres kompetencer, da uddannelse har stor betydning for deltagelse på det danske arbejdsmarked.

4.3 Under uddannelse

Flere unge med dansk oprindelse end indvandrere går i gang med uddannelse

Flere unge med dansk oprindelse går i gang med en uddannelse end unge indvandrere. Blandt 20-29-årige mænd med dansk oprindelse er 41 pct. under uddannelse, mens den tilsvarende andel er 30 pct. for vestlige indvandrere og 25 pct. for ikke-vestlige indvandrere. Der er en større andel efterkommere end indvandrere, som er i gang med en uddannelse. Blandt de 20-29-årige vestlige efterkommere er andelen endda højere end blandt 20-29-årige med dansk oprindelse. Vestlige efterkommere er dog en relativt lille gruppe, som kun udgør ca. 10 pct. af alle efterkommere i aldersgruppen 20-29 år.

Halvdelen af de 20-årige mandlige ikke-vestlige efterkommere er under uddannelse

Der er stor forskel på, hvor stor en andel der er under uddannelse på de enkelte alderstrin i aldersgruppen 20-29 år, og generelt er andelen faldende med alderen. For mænd med dansk oprindelse er andelen højest blandt 21-årige og lavest blandt 29-årige. Der er 53 pct. af de 21-årige mænd med dansk oprindelse, som er under uddannelse, mens andelen kun er 17 pct. blandt de 29-årige. Blandt mandlige ikke-vestlige efterkommere er andelen højest blandt 20-årige og lavest blandt 29-årige, idet 51 pct. af de 20-årige er under uddannelse mod kun 13 pct. af de 29-årige.

Tabel 4.7 20-29-årige mænd samt andel under uddannelse. 2015

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Mænd					
20-29 år	28 530	27 010	1 477	13 940	297 438
20 år	1 716	1 646	166	2 160	33 291
21 år	2 062	1 666	152	2 026	32 340
22 år	2 392	2 058	161	1 899	32 529
23 år	2 827	2 302	174	1 641	30 856
24 år	3 230	2 612	166	1 382	30 780
25 år	3 364	2 861	165	1 291	29 548
26 år	3 354	3 166	123	1 120	28 475
27 år	3 261	3 359	153	994	27 117
28 år	3 303	3 583	132	781	26 680
29 år	3 021	3 757	85	646	25 822
Under uddannelse	pct.				
20-29 år	30	25	44	40	41
20 år	47	40	51	51	51
21 år	43	39	52	50	53
22 år	42	36	55	50	52
23 år	40	34	56	47	51
24 år	37	30	49	39	47
25 år	33	25	44	33	41
26 år	26	20	43	28	34
27 år	21	18	28	22	27
28 år	17	15	25	14	22
29 år	13	13	19	13	17

Mange 20-21-årige kvindelige ikke-vestlige efterkommere er under uddannelse

Blandt 20-årige og 21-årige kvinder er der en højere andel under uddannelse af de ikke-vestlige efterkommere end kvinder med dansk oprindelse. Det kan afspejle, at det er mere almindeligt for efterkommere at begynde med en erhvervskompetencegivende uddannelse lige efter afslutningen af ungdomsuddannelsen, mens mange med dansk oprindelse venter et år eller to. For alle alderstrin over 22 år er andelen under uddannelse højere for kvinder med dansk oprindelse end ikke-vestlige efterkommere.

Tre gange så mange 20-årige som 29-årige ikke-vestlige efterkommere

I en sammenligning af uddannelsesniveauer for de uddannelser, som henholdsvis 20-29-årige med dansk oprindelse, 20-29-årige indvandrere og 20-29-årige efterkommere er i gang med, er det relevant at være opmærksom på gruppernes for-

skellige fordeling på de enkelte alderstrin. Ikke-vestlige efterkommere er fx kendetegnet ved at være unge, og her er antallet på de enkelte alderstrin faldende med alderen. Der er over tre gange så mange 20-årige ikke-vestlige efterkommere som 29-årige.

For kvindelige ikke-vestlige indvandrere er forholdet omvendt

Antallet af kvindelige ikke-vestlige indvandrere er derimod stigende fra alderstrin til alderstrin. Der er i alt 3.886 kvindelige ikke-vestlige indvandrere, som er 29 år, mens der til sammenligning kun er 1.469 20-årige. De mandlige ikke-vestlige indvandrere er lidt mere lige fordelt over de enkelte alderstrin, men der er stadig klart flest på de ældste alderstrin af gruppen af 20-29-årige.

Tabel 4.8 20-29-årige kvinder samt andel under uddannelse. 2015

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
Kvinder					
20-29 år	28 903	27 697	1 403	12 904	284 096
20 år	1 827	1 469	174	2 010	31 751
21 år	2 287	1 562	159	1 917	30 712
22 år	2 640	1 961	161	1 697	30 962
23 år	3 099	2 266	158	1 478	29 618
24 år	3 476	2 816	162	1 242	29 202
25 år	3 357	2 981	131	1 167	28 359
26 år	3 422	3 384	130	1 016	27 002
27 år	3 107	3 623	127	951	25 756
28 år	2 917	3 749	102	779	25 543
29 år	2 771	3 886	99	647	25 191
Under uddannelse			pct.		
20-29 år	34	24	46	48	46
20 år	44	41	51	59	45
21 år	43	37	67	63	58
22 år	47	39	57	65	65
23 år	44	36	54	56	63
24 år	43	30	52	47	56
25 år	37	24	47	42	48
26 år	29	20	37	31	39
27 år	23	17	31	22	29
28 år	19	14	24	19	23
29 år	16	15	21	14	18

Fokus på 22-åriges igangværende uddannelser

I det følgende er fokus rettet mod de 22-årige. Som følge af efterkommernes skæve aldersfordeling med flere yngre er det hensigtsmæssigt at se på personer, der er præcis lige gamle, når man ønsker at sammenligne de forskellige gruppers fordeling på uddannelsesniveauer. De 22-årige er valgt som alderstrin, da langt de fleste 22-årige er færdige med grundskolen og en eventuel gymnasial uddannelse. Samtidig er det de færreste 22-årige, som har afsluttet en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Mange efterkommere i gang med en mellemlang videregående uddannelse

Blandt de 22-årige, som er i gang med en uddannelse, er personer med dansk oprindelse i højere grad end ikke-vestlige indvandrere og efterkommere i gang med en bacheloruddannelse. Til gengæld er der en større andel af de ikke-vestlige efterkommere, der er i gang med en mellemlang videregående uddannelse.

Tabel 4.9 22-årige mænd, der er i gang med en uddannelse efter uddannelsesniveau. 2015

Igangværende uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt under uddannelse	995	751	88	951	17 026
	pct.				
I alt under uddannelse	100	100	100	100	100
Grundskole	0	2	0	0	0
Gymnasial	1	6	3	4	5
Erhvervsfaglig	7	28	22	25	29
Kort videregående	15	11	7	13	9
Mellemlang videregående	36	19	19	24	17
Bachelor	21	27	41	28	37
Lang videregående	21	7	8	6	3

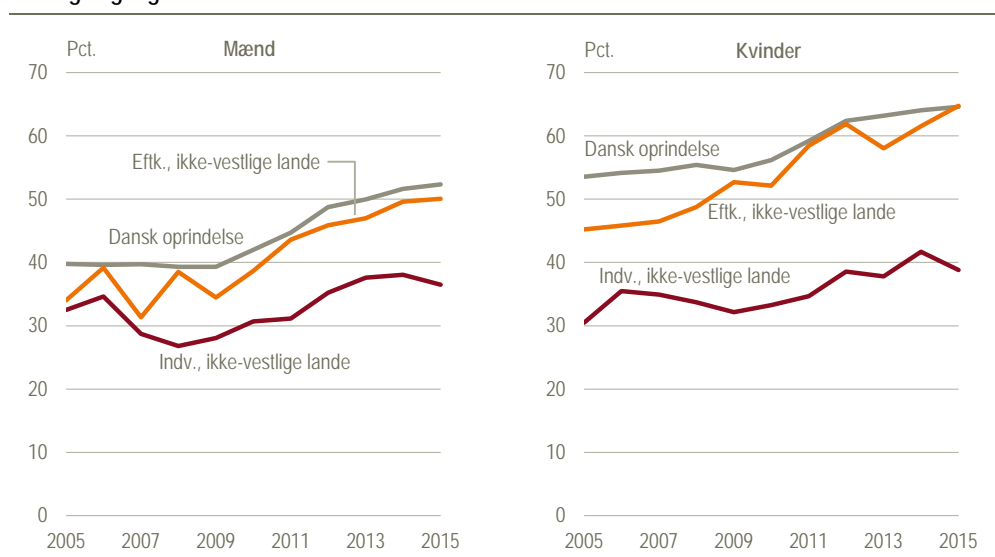
Tabel 4.10 22-årige kvinder, der er i gang med en uddannelse efter uddannelsesniveau. 2014

Igangværende uddannelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
I alt under uddannelse	1 249	761	91	1 099	19 997
	pct.				
I alt under uddannelse	100	100	100	100	100
Grundskole	0	1	0	0	0
Gymnasial	1	4	1	2	3
Erhvervsfaglig	4	19	10	15	18
Kort videregående	11	7	9	8	7
Mellemlang videregående	36	27	29	37	32
Bachelor	28	33	45	30	38
Lang videregående	21	9	7	9	2

Stor stigning i andelen under uddannelse siden 2005

Siden 2005 er der sket en kraftig stigning i andelen af 22-årige kvindelige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere, som er under uddannelse. I 2005 var det således kun 31 pct. af de ikke-vestlige kvindelige indvandrere, som var under uddannelse, mens andelen er 39 pct. i 2015. For de kvindelige ikke-vestlige efterkommere er den tilsvarende andel gået fra 45 pct. til 65 pct. i samme periode. Udviklingen har ikke været lige så kraftig blandt mændene, men siden 2007 har der dog været tale om en stigende tendens.

Figur 4.10 22-årige i gang med en uddannelse efter herkomst

Niveauet blandt 22-årige efterkommere er på linje med personer med dansk oprindelse

Andelen af 22-årige under uddannelse ligger 2 procentpoint højere for mænd med dansk oprindelse end mandlige ikke-vestlige efterkommere. Blandt kvinderne er niveauet blandt de ikke-vestlige efterkommere 65 pct., hvilket er det samme som for kvinder med dansk oprindelse.

4.4 Hverken under uddannelse eller i beskæftigelse

Uddannelse og beskæftigelse

Isoleret set siger andelen i beskæftigelse ikke noget om, hvor stor en andel der er under uddannelse, og omvendt siger andelen under uddannelse ikke noget om, hvor stor en andel der er i beskæftigelse. Er andelen i beskæftigelse meget lav, bliver en høj andel under uddannelse lidt mindre imponerende. Og omvendt kan en høj andel i beskæftigelse afspejle, at meget få er under uddannelse.

En samlet indikator for andel i beskæftigelse eller under uddannelse

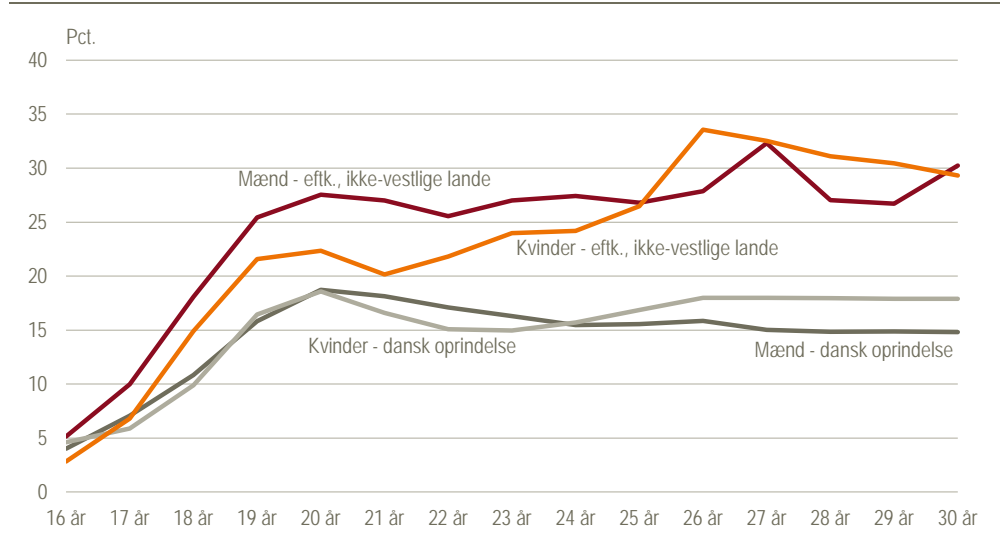
I stedet for at måle uddannelse og beskæftigelse hver for sig kan man derfor integrere dem i en samlet indikator. Her er det valgt at vende indikatoren om, så der ses på andelen, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse. Fra et integrationsmæssigt synspunkt kan en høj værdi altså anses for at være dårlig, mens en lav andel, der hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse, kan anses for at være godt.

Uddannelse og beskæftigelsestallet er opgjort for 2013 og er derfor et år ældre

For at få beskæftigelsesoplysningerne tilknyttet er der i dette afsnit anvendt uddannelsesoplysninger, der er opgjort ultimo december 2013. Det er for at sikre den tidsmæssige konsistens med den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, der er opgjort ultimo november 2013. Som det var tilfældet i afsnit 4.2, der behandlede beskæftigelse på det enkelte uddannelsesniveau, er der altså brugt tal, der er ét år ældre end tallene anvendt i de foregående afsnit i dette kapitel.

Figur 4.11

Personer, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. 2013

Flere ikke-vestlige efterkommere hverken i beskæftigelse eller uddannelse

Andelen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, er lav for 16-årige. Herefter stiger den for hvert alderstrin frem til 20-års alderen. Dette mønster gør sig både gældende for personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere. Blandt 20-årige er andelen 19 pct. og altså helt ens for mænd og kvinder med dansk oprindelse. Ikke-vestlige efterkommere ligger på et højere niveau, idet 28 pct. af mændene og 22 pct. af kvinderne hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse.

Stigende tendens fra 20 til 30-års alderen for de ikke-vestlige efterkommere

For personer med dansk oprindelse ligger andelen ret stabilt på alderstrinnene fra 20 til 30 år, hvorimod efterkommerne har et mere ujævnt forløb. Dog er der tale om en stigende tendens. Især bemærker man udviklingen for kvinderne, hvor an-

delen stiger kraftigt fra 20-års alderen fra et niveau på 22 pct. til 29 pct. blandt de 30-årige. Niveaueet for de mandlige ikke-vestlige efterkommere ligger på 28 pct. blandt de 20-årige og stiger til 30 pct. blandt de 30-årige. Forskellen mellem de ikke-vestlige efterkommere og personer med dansk oprindelse er blandt de 30-årige henholdsvis 15 procentpoint for mænd og 11 procentpoint for kvinder.

Tyrkiske efterkommere udgør 45 pct. af alle 30-årige ikke-vestlige efterkommere

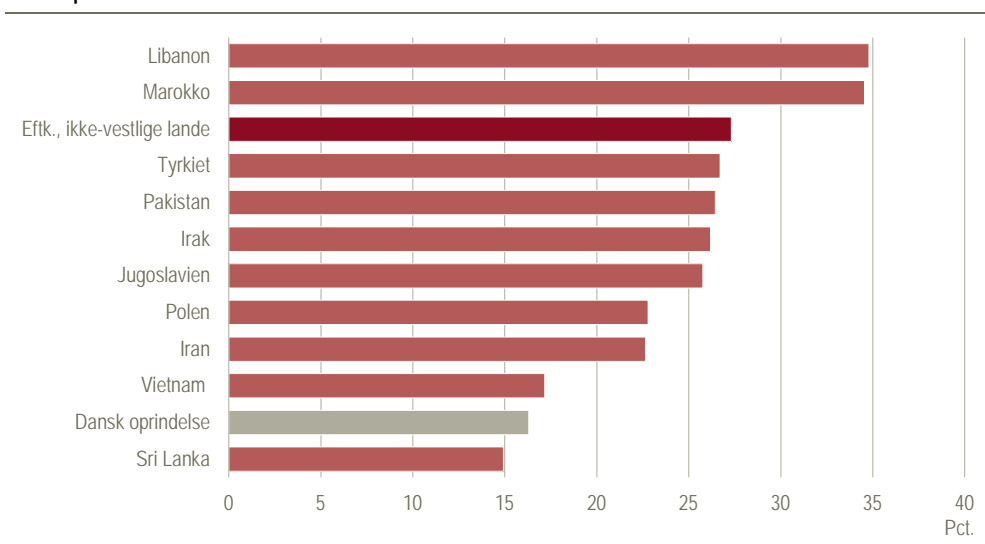
Det samlede resultat for ikke-vestlige efterkommere er meget afhængigt af, hvordan de tyrkiske efterkommere klarer sig, da det på alle alderstrin er klart den største gruppe af efterkommere. De tyrkiske efterkommeres dominans er størst på de højeste alderstrin. Deres andel af alle ikke-vestlige efterkommere udgør 45 pct. blandt de 30-årige og 22 pct. blandt de 16-årige.

Små udsving for personer med dansk oprindelse fra 20 til 30 år

Blandt personer med dansk oprindelse er der kun små forskelle i andelen, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse på alderstrinene fra 20 til 29 år. På den baggrund er det valgt at slå de 20-29-årige sammen til en aldersgruppe for at kunne belyse forskellene på de enkelte oprindelseslande blandt efterkommerne nærmere. De fleste grupper er for små til at kunne opdeles på enkelte alderstrin, så det er nødvendigt med en større aldersgruppe. Helt konkret er der set på efterkommere med oprindelse i de ti lande, som flest 20-29-årige efterkommere har oprindelse i 1. januar 2014. De ti oprindelseslande omfatter 80 pct. af alle efterkommere mellem 20 og 29 år.

Figur 4.12

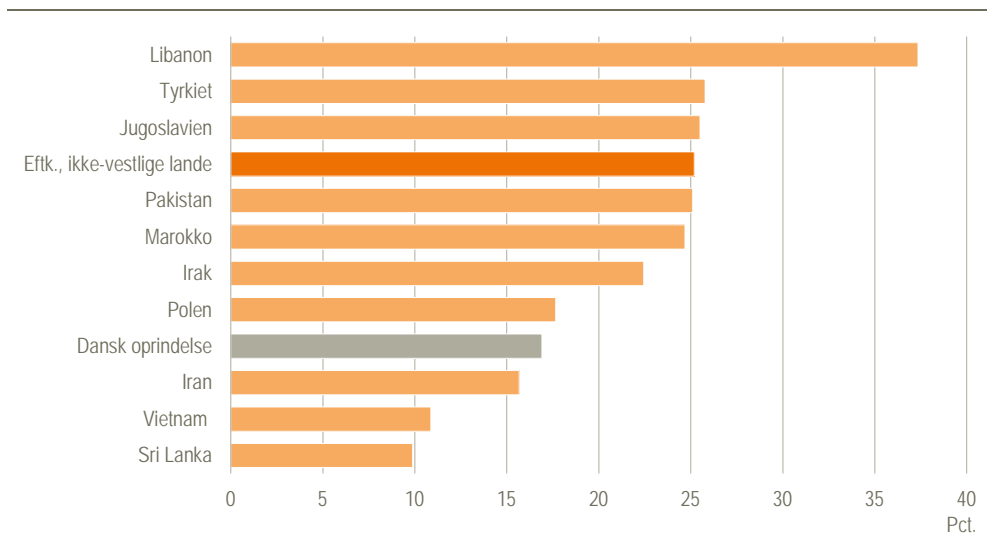
Mænd, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse blandt 20-29-årige efterkommere efter oprindelsesland. 2013

Mange libanesiske efterkommere er hverken i beskæftigelse eller uddannelse

Blandt mændene er det de libanesiske efterkommere, som med 35 pct. har den største andel, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse. Herefter følger efterkommere med oprindelse i Marokko. Det samlede tal for alle ikke-vestlige efterkommere er 27 pct., hvilket ikke overraskende er meget tæt på andelen blandt de tyrkiske efterkommere, da de er den største gruppe af efterkommere. Det er efterkommere med oprindelse i Sri Lanka, som med 15 pct. har den laveste andel, der hverken er i uddannelse eller i beskæftigelse. Andelen ligger faktisk lidt lavere end andelen for mænd med dansk oprindelse. Også efterkommere med oprindelse i Vietnam har en relativt lav andel med 17 pct.

Figur 4.13 Kvinder, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse blandt 20-29-årige efterkommere efter oprindelsesland. 2013

Lave andele blandt efterkommere med srilankansk oprindelse

Blandt kvinderne er det ligeledes efterkommere med oprindelse i Libanon, som ligger klart højest med 37 pct. Tyrkiske efterkommere ligger næsthøjest med 26 pct. Også blandt kvinderne fremgår det, at de tyrkiske efterkommeres andel stort set svarer til hele gruppen af ikke-vestlige efterkommere. Begge grupper har en andel, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, på omkring 25 pct. Igen afspejler det, hvor stor en andel de tyrkiske efterkommere udgør af hele gruppen af ikke-vestlige efterkommere. Også blandt kvinderne er det efterkommere med oprindelse i Sri Lanka, der har den laveste andel blandt kvinderne med 10 pct.

4.5 Karakterer i grundskolen

Fokus på forskelle i karakterer

I dette afsnit ser vi på karakterer i grundskolen. Fokus er naturligvis rettet mod forskelle mellem indvandrere og efterkommere og personer med dansk oprindelse.

Karakterer i fokus

Der ses på karakterer i de såkaldt bundne prøvafag ved folkeskolens afgangsprøve. Det drejer sig om:

Dansk, mundtlig
 Dansk, læsning
 Dansk, retskrivning
 Dansk, skriftlig
 Matematik, matematiske færdigheder
 Matematik, matematisk problemløsning
 Engelsk, mundtlig
 Fysik/kemi, praktisk/mundtlig

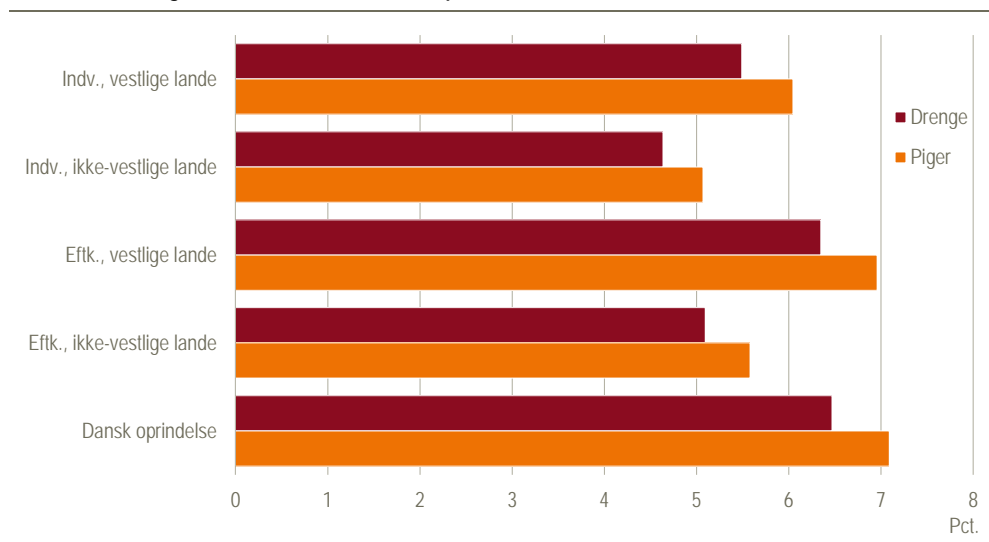
Karakterer i alle de ovenstående fag er lagt sammen ved udregningen af de samlede gennemsnit for alle bundne prøvafag.

I de fleste tilfælde er de seneste fem skoleår lagt sammen, så det er muligt at se på alle herkomstgrupper og underopdele nogle af grupperne på enkelte oprindelseslande. *Dansk, orden* har i nogle af årene også været et bundet prøvafag, men det er ekskluderet i alle beregninger. Elever i specialklasser og privatister (elever som ikke har mulighed for at aflægge prøve på en skole fx på grund af hjemmeundervisning) er heller ikke medtaget.

Vestlige efterkommere har et gennemsnit tæt på drenge og piger med dansk oprindelse

Gennemsnitskarakteren er 6,5 for drenge med dansk oprindelse og 7,1 for piger med dansk oprindelse, når man ser på samtlige karakterer til alle bundne prøver i de seneste fem skoleår. De vestlige efterkommere har næsten lige så høje gennemsnit med 6,3 blandt drengene og 7,0 blandt pigerne.

Figur 4.14 Samlet karaktergennemsnit for alle bundne prøver (ekskl. dansk orden). 2010-2014

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere har laveste karaktergennemsnit

Herefter er der et forholdsvis stort spring til de vestlige indvandrere på tredjepladsen. For de vestlige indvandrere er gennemsnittet 5,5 blandt drengene og 6,0 blandt pigerne. De ikke-vestlige efterkommere ligger med niveauer på 5,1 og 5,6 lidt lavere, mens de ikke-vestlige indvandrere har de laveste gennemsnit på 4,6 blandt drengene og 5,1 blandt pigerne. I alle fem herkomstgrupper ligger pigernes gennemsnit omkring en halv karakter højere end drengene.

Tabel 4.11 Drenges karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve. 2010-2014

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	karaktergennemsnit				
Alle bundne prøver (ekskl. dansk orden)	5,5	4,6	6,3	5,1	6,5
Dansk, mundtlig	5,4	5,6	6,6	5,6	6,8
Dansk, læsning	4,7	3,9	5,7	4,5	6,0
Dansk, retskrivning	4,4	3,8	5,7	4,8	5,9
Dansk, skriftlig	4,0	3,8	5,4	4,5	5,6
Matematiske færdigheder	6,8	5,3	7,2	5,8	7,5
Matematisk problemløsning	5,6	4,2	6,2	4,6	6,5
Engelsk, mundtlig	7,1	6,1	8,1	6,2	7,3
Fysik/kemi, praktisk/mundtlig	5,6	4,6	6,1	4,9	6,2
	antal personer				
Dansk, mundtlig	1 026	3 989	731	9 323	141 953
Dansk, læsning	1 053	4 058	739	9 520	142 926
Dansk, retskrivning	1 049	4 044	740	9 507	142 389
Dansk, skriftlig	1 049	4 060	742	9 495	142 483
Matematiske færdigheder	1 150	4 240	751	9 581	144 048
Matematisk problemløsning	1 141	4 202	747	9 547	143 437
Engelsk, mundtlig	1 074	3 934	724	9 051	140 034
Fysik/kemi, praktisk/mundtlig	1 010	3 769	718	8 968	138 002

Anm.: Personer i specialklasser og privatister er sorteret fra. Antal personer viser antal med en gyldig karakter i det pågældende fag. Det er kun dem, der indgår ved udregning af karaktergennemsnit.

Karakter i de bundne prøvefag

I tabel 4.11 og 4.12 fremgår gruppernes karaktergennemsnit i alle de bundne prøvefag. I tabellerne er det også angivet, hvor stort datagrundlaget er for de forskellige grupper. Vestlige indvandrere og efterkommere er de to mindste grupper. Blandt de drenge og piger, som har fået karakterer i de bundne prøvefag i de seneste fem skoleår, udgør de vestlige indvandrere og efterkommere tilsammen kun 1,2 pct. De tilsvarende andele ligger på 2,5 pct. for de ikke-vestlige indvandrere og på

6,2 pct. for de ikke-vestlige efterkommere. De ikke-vestlige efterkommere er altså klart den antalmæssigt vigtigste gruppe efter personer med dansk oprindelse.

Tabel 4.12 Pigers karaktergennemsnit ved folkeskolens afgangsprøve. 2010-2014

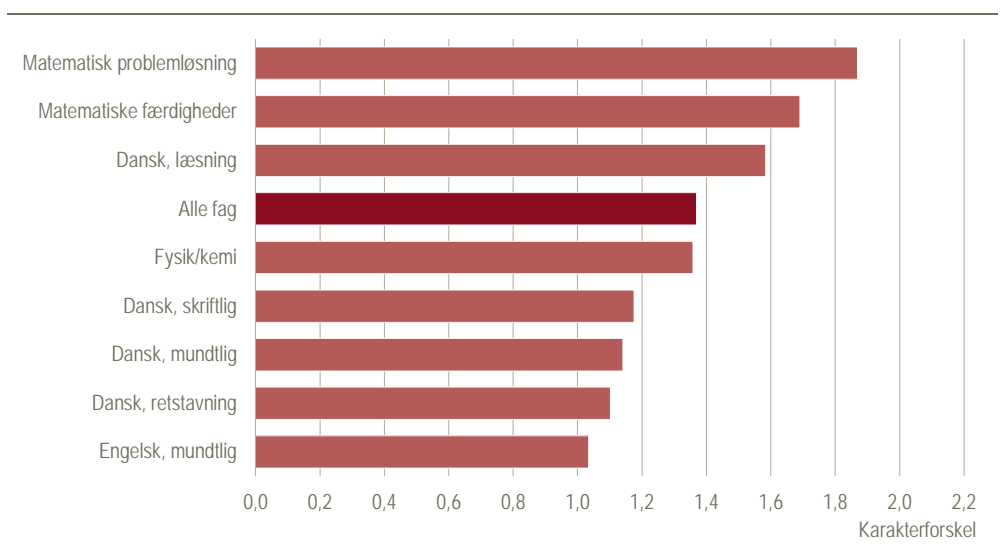
	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	
	— karaktergennemsnit —				
Alle bundne prøver (ekskl. dansk orden)	6,0	5,1	7,0	5,6	7,1
Dansk, mundtlig	6,9	6,7	8,0	7,0	8,3
Dansk, læsning	5,6	4,4	6,4	4,9	6,9
Dansk, retskrivning	5,4	4,4	6,9	5,5	7,0
Dansk, skriftlig	5,4	4,9	7,1	5,7	7,3
Matematiske færdigheder	6,3	4,5	6,4	5,0	6,8
Matematisk problemløsning	5,7	4,0	6,0	4,4	6,4
Engelsk, mundtlig	7,5	6,8	8,4	6,8	7,6
Fysik/kemi, praktisk/mundtlig	5,6	5,0	6,5	5,3	6,5
	— antal personer —				
Dansk, mundtlig	1 019	3 905	768	10 083	142 191
Dansk, læsning	1 036	3 976	781	10 196	143 028
Dansk, retskrivning	1 034	3 964	779	10 188	142 818
Dansk, skriftlig	1 042	3 971	780	10 175	142 865
Matematiske færdigheder	1 125	4 126	779	10 242	143 872
Matematisk problemløsning	1 125	4 098	775	10 224	143 488
Engelsk, mundtlig	1 059	3 852	767	9 800	140 466
Fysik/kemi, praktisk/mundtlig	1 004	3 724	756	9 801	138 595

Anm.: Personer i specialklasser og privatister er sorteret fra. Antal personer viser antal med en gyldig karakter i det pågældende fag. Det er kun dem, der indgår ved udregning af karaktergennemsnit.

Fokus på ikke-vestlige efterkommere i de bundne prøvefag

Da efterkommerne alle er født i Danmark, udgør de en mere homogen gruppe, som er mere sammenlignelig med personer med dansk oprindelse. Derfor er det interessant at undersøge forskellene mellem gruppen af ikke-vestlige efterkommere og personer med dansk oprindelse mere detaljeret. I figur 4.15 og 4.16 er der set på forskellen i karaktergennemsnit mellem de to grupper i alle de bundne fag.

Figur 4.15 Forskel i drengenes karaktergennemsnit mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere. 2010-2014

Ikke-vestlige efterkommere ligger langt under personer med dansk oprindelse – både drenge og piger

De ikke-vestlige efterkommere får lavere karakterer end drenge og piger med dansk oprindelse. Blandt drengene er deres samlede gennemsnit 5,1 mod 6,5 for drenge med dansk oprindelse. For piger med er det samlede gennemsnit 5,6 mod 7,1 for piger med dansk oprindelse. Selv om de ikke-vestlige efterkommerpiger ligger lidt

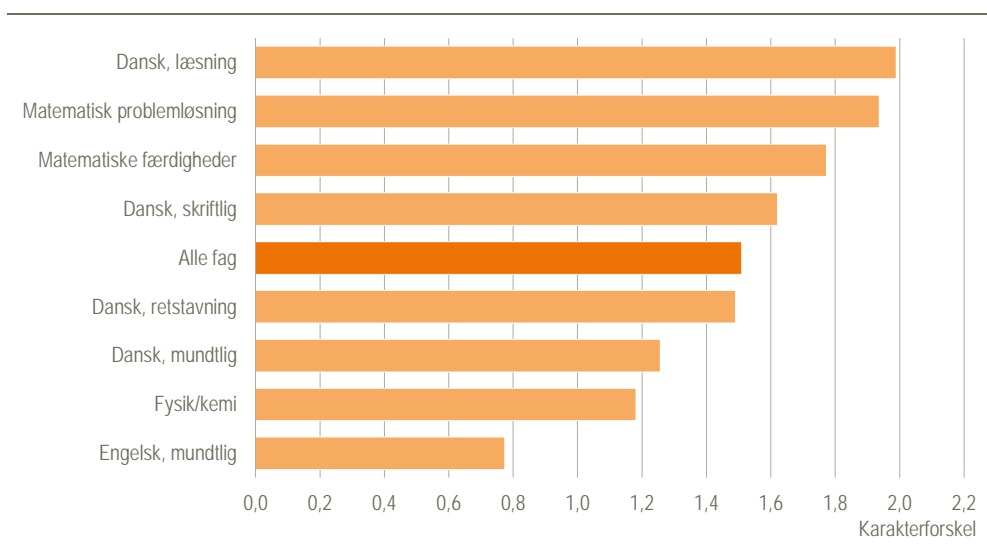
højere end de ikke-vestlige efterkommerdrengene, ligger de relativt set lige så meget under piger med dansk oprindelse, som drengene ligger under niveauet for drenge med dansk oprindelse. Forskellen er 1,4 for drengene og 1,5 for pigerne. Sammenlignet med personer med dansk oprindelse klarer de ikke-vestlige efterkommerpiger sig altså ikke bedre end de ikke-vestlige efterkommerdrengene.

Ikke-vestlige efterkommere klarer sig relativt dårligst i matematik og dansk læsning

For drengene er det de matematiske fag de ikke-vestlige efterkommere klarer sig relativt dårligst i. Størst er forskellen i matematisk problemløsning, hvor karaktergennemsnittet ligger 1,9 lavere for ikke-vestlige efterkommere. I matematiske færdigheder er forskellen 1,7. Næsten samme forskel findes i dansk læsning. Den laveste forskel findes i engelsk mundtlig, dansk retskrivning og dansk mundtlig.

Figur 4.16

Forskel i pigers karaktergennemsnit mellem personer med dansk oprindelse og ikke-vestlige efterkommere. 2010-2014

For pigerne findes den mindste karakterforskel i engelsk

For pigerne er der også store forskelle i de matematiske fag. Det er dog i dansk læsning, at den største forskel på 2,0 findes. Forskellen er dog næsten på samme niveau som for matematisk problemløsning. Matematiske færdigheder er faget med tredjestørst forskel, hvor karakterforskellen ligger på 1,8. Også for pigerne er det i engelsk mundtlig, at den laveste forskel på 0,8 findes.

5. Offentlig forsørgelse

Sammenfatning Blandt alle ikke-vestlige indvandrere med offentlig forsørgelse er 27 pct. på førtidspension og 18 pct. på kontanthjælp. De to ydelser udgør til sammenligning henholdsvis 20 og 7 pct. for personer med dansk oprindelse. Blandt de offentligt forsørgede med dansk oprindelse er SU-modtagere den største gruppe med en andel på 30 pct.

Mens de ikke-vestlige indvandrere udgør 7 pct. af hele den 16-64-årige befolkning, er deres andel af de 16-64-årige på offentlig forsørgelse 10 pct. Deres overrepræsentation er særligt stor blandt kontanthjælpsmodtagere, hvoraf 22 pct. er ikke-vestlige indvandrere.

Blandt alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere er 44 pct. på offentlig forsørgelse. De tilsvarende andele er 30 pct. blandt personer med dansk oprindelse og 19 pct. blandt vestlige indvandrere. Andelen omfatter også SU-modtagere.

For de ikke-vestlige indvandrere stiger andelen med offentlig forsørgelse kraftigt med alderen. For de 30-34-årige er andelen 33 pct., mens det blandt 55-59-årige er 63 pct. af de ikke-vestlige indvandrere, som er på offentlig forsørgelse. For personer med dansk oprindelse er de tilsvarende andele for de to grupper henholdsvis 27 pct. for de 30-34-årige og 25 pct. for de 55-59-årige.

For de 30-59-årige ligger andelen med offentlig forsørgelse højere i 2014 end i 2008 for alle grupper. For de ikke-vestlige indvandrere er andelen med offentlig forsørgelse i 2014 henholdsvis 42 pct. for mænd og 46 pct. for kvinder. Det er niveauer, som ligger henholdsvis 24 og 22 procentpoint højere end de tilsvarende andele for mænd og kvinder af dansk oprindelse. For mændene er forskellene blevet forøget med 2 procentpoint siden 2008, mens kvinderne holder samme forskel på 22 procentpoint i alle årene.

Både blandt 30-59-årige mænd og kvinder er det indvandrere med oprindelse i Syrien, Somalia, Libanon og Irak, som har de højeste andele med offentlig forsørgelse. For kvindernes vedkommende er fire ud af fem på offentlig forsørgelse blandt de 30-59-årige indvandrere fra Syrien, Somalia og Libanon.

5.1 Offentligt forsørgede 2014

Modtagere af offentlige forsørgelsesydelse Dette kapitel handler om personer i den erhvervsaktive alder, som modtager offentlige forsørgelsesydelse. I 2014-publikationen blev SU-modtagere for første gang inddraget i statistikken om offentlig forsørgelse. Dette vil også være tilfældet i 2015-publikationen, med mindre andet er angivet.

28 forskellige ydelser Offentligt forsørgede fordeler sig på i alt 28 forskellige typer af ydelser. For at få en lidt mere overordnet opdeling er de 28 ydelser lagt sammen til otte hovedgrupper. For hele befolkningen er Tilbagetrækning og SU-modtagere de to største hovedgrupper. Tilsammen omfatter de 58 pct. af alle 16-64-årige med offentlig forsørgelse.

Fuldtidsmodtagere *Fuldtidsmodtagere* er beregnet ud fra det samlede antal deltagere på ydelserne og den varighed, som de hver især har været på ydelsen. To personer, der begge har været ledige i et halvt år i 2014, giver fx én fuldtidsledig.

Statistik om de 16-64-årige offentligt forsørgede offentliggøres løbende af Danmarks Statistik. I de normale offentliggørelser opdeles der dog ikke på herkomst. I tabel 5.1 for fuldtidsmodtagere i 2014 er det samlede antal personer med offentlig forsørgelse 1.094.253. Det er 1.178 færre sammenlignet med de tal, der findes i statistikbanken. Forskellen skyldes, at der er en lille gruppe personer, som der ikke kan tilknyttes oplysning om herkomst, og de findes derfor ikke i tabellerne i dette kapitel.

Tabel 5.1 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter herkomst og ydelse. 2014

Type af ydelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
1.-8. I alt	31 421	109 749	3 122	23 475	926 486	1 094 253
2.-8. I alt uden SU-modtagere	23 309	92 554	1 688	8 957	648 919	775 427
1. SU-modtagere	8 112	17 195	1 434	14 518	277 567	318 826
2. Nettoledige i alt	6 044	13 100	333	2 307	84 130	105 914
Ledige dagpengemodtagere	4 478	7 384	233	1 568	64 071	77 734
Ledige kontanthjælpsmodtagere	1 565	5 716	100	739	20 059	28 179
3. Feriedagpenge	236	461	12	82	4 080	4 871
4. Vejledning og opkvalificering i alt	1 510	8 373	104	802	27 750	38 539
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	600	691	13	103	3 720	5 127
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	808	7 522	85	668	22 527	31 610
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	103	160		31	1 503	1 797
5. Støttet beskæftigelse i alt	2 248	6 323	163	692	83 653	93 079
Virksomhedspraktik (dp)	164	277	8	61	2 709	3 219
Virksomhedspraktik (kh)	439	1 897	33	233	12 644	15 246
Nytteindsats (dp)	-	1	-	-	2	3
Nytteindsats (kh)	61	167	4	39	970	1 241
Ansættelse med løntilskud (dp)	291	452	19	98	5 362	6 222
Ansættelse med løntilskud (kh)	285	841	16	101	4 239	5 482
Jobrotation (dp)	106	229	4	42	3 692	4 073
Jobrotation (kh)	33	85	3	16	679	816
Fleksjob	837	2 189	69	92	48 507	51 694
Skånejob	32	184	7	10	4 848	5 081
6. Barselsdagpenge mv. i alt	2 323	3 150	120	1 009	37 647	44 249
7. Tilbagetrækning i alt	6 467	31 533	523	944	279 017	318 484
Førtidspension	4 513	30 178	445	938	186 760	222 834
Efterløn	1 829	1 283	72	6	86 402	89 592
Fleksydelse	125	72	6	-	5 856	6 059
8. Øvrige ydelsesmodtagere i alt	4 481	29 614	433	3 122	132 641	170 291
Kontanthjælp (ikke jobparate/aktiverede)	2 325	20 046	302	2 449	65 547	90 669
Kontanthjælp til udlændinge	1	3 291	-	18	-	3 310
Revalideringsydelse i øvrigt	36	81	5	13	1 832	1 967
Ledighedsydelse	302	1 080	16	44	11 650	13 092
Sygedagpenge mv.	1 719	4 240	102	554	49 646	56 261
Ressourceforløb	83	814	7	37	3 595	4 536
Jobafklaringsforløb	15	62	-	7	372	456

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

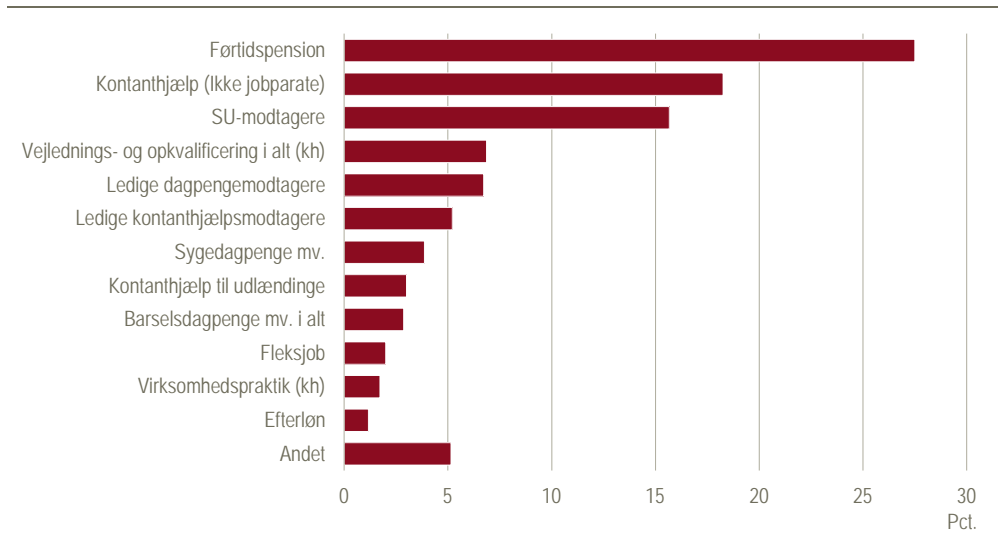
85 pct. af fuldtidsmodtagerne af offentlig forsørgelse har dansk oprindelse

I alt er der 926.486 fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse blandt personer med dansk oprindelse i 2014. Personer med dansk oprindelse udgør dermed 85 pct. af alle fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse. De ikke-vestlige indvandrere er den næststørste gruppe med en andel på 10 pct. Der er store forskelle mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse, når man ser på hvordan den samlede gruppe af fuldtidsmodtagere fordeler sig på de enkelte ydelsestyper.

27 pct. af de ikke-vestlige indvandrere med offentlig forsørgelse er på førtidspension

For de ikke-vestlige indvandrere er førtidspension den klart største enkelte ydelse med en andel på 27 pct. af alle offentligt forsørgede. Kontanthjælp til personer, der hverken er arbejdsmarkedsparete eller aktiverede er næststørst med 18 pct. Til sammenligning omfatter førtidspension og kontanthjælp til personer, der hverken er arbejdsmarkedsparete eller aktiverede, henholdsvis 20 og 7 pct. for personer med dansk oprindelse. Her er SU-modtagere den største enkelte ydelse med en andel på 30 pct. SU-modtagerne udgør 16 pct. af de ikke-vestlige indvandrere med offentlig forsørgelse.

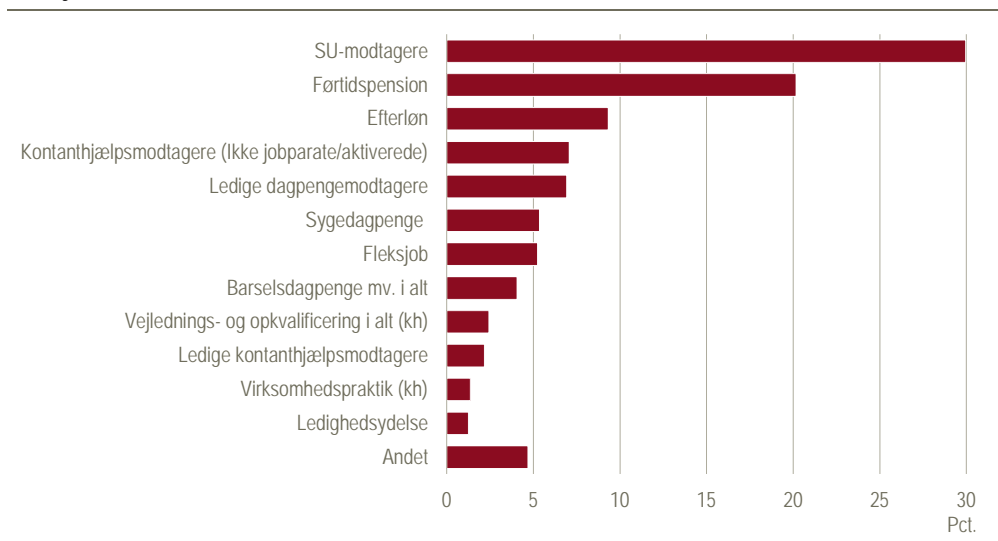
Figur 5.1 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt ikke-vestlige indvandrere efter ydelse. 2014

Efterløn fylder ni gange så meget blandt personer med dansk oprindelse

Af andre forskelle bemærker man, at efterlønsmodtagere er en meget lille gruppe blandt de ikke-vestlige indvandrere og relativt stor blandt personer med dansk oprindelse. Efterlønsmodtageres andel af alle offentligt forsørgede er kun 1 pct. blandt de ikke-vestlige indvandrere og 9 pct. blandt personer med dansk oprindelse. Mange ikke-vestlige indvandrere opfylder ikke anciennitetskravene for at få efterløn, og det er især på den baggrund, at deres lave antal af efterlønsmodtagere skal ses.

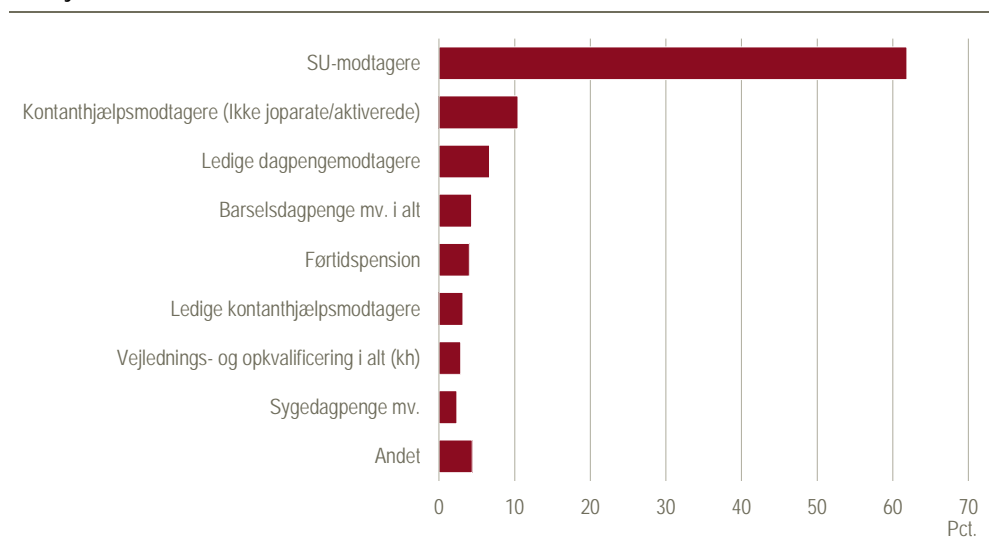
Figur 5.2 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt personer med dansk oprindelse efter ydelse. 2014

Ikke-vestlige efterkommere er meget unge og kan ikke sammenlignes med de øvrige grupper

Ikke-vestlige efterkommere er meget unge og kan ikke umiddelbart sammenlignes med de øvrige grupper, når man ser på alle 16-64-årige under ét. Deres store overrepræsentation i de unge aldersgrupper illustreres også af, at SU-modtagere udgør hele 62 pct. af alle ikke-vestlige efterkommere med offentlig forsørgelse.

Figur 5.3 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt ikke-vestlige efterkommere efter ydelse. 2014

22 pct. af modtagerne af kontanthjælp er ikke-vestlige indvandrere

De ikke-vestlige indvandrere udgør 7 pct. af alle 16-64-årige, mens deres andel af alle fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse er 22 pct. Samlet set er de ikke-vestlige indvandrere altså overrepræsenterede blandt modtagere af offentlig forsørgelse. Der er dog tydelige forskelle mellem ordningerne. En af de ydelser, hvor ikke-vestlige indvandrere er meget overrepræsenteret er blandt andet kontanthjælp til personer, der hverken er arbejdsmarkedsparate eller aktiverede. Her er 22 pct. ikke-vestlige indvandrere.

Nettoledige

De ikke-vestlige indvandrere er også overrepræsenterede blandt de ledige, idet de udgør 12 pct. af alle nettoledige. Deres overrepræsentation er størst blandt ledige kontanthjælpsmodtagere, hvor de udgør 20 pct., mens andelen kun er 9 pct. blandt de ledige dagpengemodtagere.

Vejledning og opkvalificering

Også blandt personer på vejledning og opkvalificering er der flere ikke-vestlige indvandrere end deres andel af befolkningen tilsiger. Blandt alle fuldtidsmodtagere af vejledning og opkvalificering er 22 pct. ikke-vestlige indvandrere.

Støttet beskæftigelse

Blandt modtagere af støttet beskæftigelse er 7 pct. ikke-vestlige indvandrere, hvilket svarer nogenlunde til de 16-64-årige ikke-vestlige indvandreres andel af hele befolkningen. Det dækker over, at de er underrepræsenterede i ordningen fleksjob, som samlet set udgør over halvdelen af personer i støttet beskæftigelse, mens de er overrepræsenteret blandt personer i virksomhedspraktik og ansatte med løntilskud.

Førtidspension og efterløn

Med en andel på 14 pct. af alle førtidspensionister er der næsten dobbelt så mange ikke-vestlige indvandrere på førtidspension sammenlignet med deres andel af hele den 16-64-årige befolkning. Derimod udgør de ikke-vestlige indvandrere kun lidt over 1 pct. af efterlønsmodtagerne, selvom deres andel af den 60-64-årige befolkning er mere end dobbelt så høj.

Vestlige indvandrere er underrepræsenterede

De vestlige indvandrere er overordnet set underrepræsenterede, da de udgør 5 pct. af befolkningen mellem 16 og 64 år, men kun 3 pct. af det samlede antal offentligt forsørgede.

Tabel 5.2 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse i procent efter herkomst og ydelse. 2014

Type af ydelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
1.-8. I alt	3	10	0	2	85	100
2.-8. I alt uden SU-modtagere	3	12	0	1	84	100
1. SU-modtagere	3	5	0	5	87	100
2. Nettoledige i alt	6	12	0	2	79	100
Ledige dagpengemodtagere	6	9	0	2	82	100
Ledige kontanthjælpsmodtagere	6	20	0	3	71	100
3. Feriedagpenge	5	9	0	2	84	100
4. Vejledning og opkvalificering i alt	4	22	0	2	72	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	12	13	0	2	73	100
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	3	24	0	2	71	100
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	6	9	-	2	84	100
5. Støttet beskæftigelse i alt	2	7	0	1	90	100
Virksomhedspraktik (dp)	5	9	0	2	84	100
Virksomhedspraktik (kh)	3	12	0	2	83	100
Nytteindsats (dp)	-	33	-	-	67	100
Nytteindsats (kh)	5	13	0	3	78	100
Ansættelse med løntilskud (dp)	5	7	0	2	86	100
Ansættelse med løntilskud (kh)	5	15	0	2	77	100
Jobrotation (dp)	3	6	0	1	91	100
Jobrotation (kh)	4	10	0	2	83	100
Fleksjob	2	4	0	0	94	100
Skånejob	1	4	0	0	95	100
6. Barselsdagpenge mv. i alt	5	7	0	2	85	100
7. Tilbagetrækning i alt	2	10	0	0	88	100
Førtidspension	2	14	0	0	84	100
Efterløn	2	1	0	0	96	100
Fleksydelse	2	1	0	-	97	100
8. Øvrige ydelsesmodtagere i alt	3	17	0	2	78	100
Kontanthjælp (ikke jobparate/aktiverede)	3	22	0	3	72	100
Kontanthjælp til udlændinge	0	99	-	1	-	100
Revalideringsydelse i øvrigt	2	4	0	1	93	100
Ledighedsydelse	2	8	0	0	89	100
Sygedagpenge mv.	3	8	0	1	88	100
Ressourceforløb	2	18	0	1	79	100
Jobafklaringsforløb	3	14	-	2	82	100

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

Tabel 5.3 16-64-årige efter herkomst. 2014

	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
Alle personer	168 339	249 850	9 346	54 198	3 089 008	3 570 739
Fuldtidsmodtagere inkl. SU	31 421	109 749	3 122	23 475	926 486	1 094 253
Fuldtidsmodtagere ekskl. SU	23 309	92 554	1 688	8 957	648 919	775 427
	pct.					
Alle personer	5	7	0	2	87	100
Fuldtidsmodtagere inkl. SU	3	10	0	2	85	100
Fuldtidsmodtagere ekskl. SU	3	12	0	1	84	100

31 pct. af alle 16-64-årige på offentlig forsørgelse

Det samlede antal fuldtidsmodtagere af offentlig forsørgelse i 2014 svarer til 31 pct. af hele den 16-64-årige befolkning. Her indgår SU-modtagerne også.

Andelen er 44 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere

Blandt personer med dansk oprindelse er 30 pct. af aldersgruppen offentligt forsørgede, mens andelen er 19 pct. blandt vestlige indvandrere og 44 pct. blandt ikke-vestlige indvandrere.

8 pct. af ikke-vestlige indvandrere er på kontanthjælp

Andelene på de enkelte ydelser målt i forhold til hele befolkningen fremgår også af tabel 5.4. Fx ses det, at de ikke-vestlige indvandrere på kontanthjælp udgør 8 pct. af alle 16-64-årige ikke-vestlige indvandrere. Blandt personer med dansk oprindelse er den tilsvarende andel kun 2 pct.

Efterkommere er meget unge og kan ikke sammenlignes med andre grupper

Andelene for efterkommere kan ikke umiddelbart sammenlignes med indvandrere og personer med dansk oprindelse, da efterkommere og især de ikke-vestlige efterkommere er meget unge. De har derfor uforholdsmæssigt mange SU-modtagere og til gengæld meget få på tilbagetrækningsordninger. Offentlig forsørgelse for efterkommere kan kun belyses ved at se nærmere på mere detaljerede aldersgrupper end 16-64-årige under ét. Det er gjort i næste afsnit.

Tabel 5.4 16-64-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse i procent af alle 16-64-årige. 2014

Type af ydelse	Indvandrere		Efterkommere		Dansk oprindelse	I alt
	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande	Vestlige lande	Ikke-vestlige lande		
	pct.					
1.-8. I alt	18,7	43,9	33,4	43,3	30,0	30,6
2.-8. I alt uden SU-modtagere	13,8	37,0	18,1	16,5	21,0	21,7
1. SU-modtagere	4,8	6,9	15,3	26,8	9,0	8,9
2. Nettoledige i alt	3,6	5,2	3,6	4,3	2,7	3,0
Ledige dagpengemodtagere	2,7	3,0	2,5	2,9	2,1	2,2
Ledige kontanthjælpsmodtagere	0,9	2,3	1,1	1,4	0,6	0,8
3. Feriedagpenge	0,1	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1
4. Vejledning og opkvalificering i alt	0,9	3,4	1,1	1,5	0,9	1,1
Vejlednings- og opkvalificering i alt (dp)	0,4	0,3	0,1	0,2	0,1	0,1
Vejlednings- og opkvalificering i alt (kh)	0,5	3,0	0,9	1,2	0,7	0,9
6 ugers selvvalgt uddannelse (dp)	0,1	0,1	-	0,1	0,0	0,1
5. Støttet beskæftigelse i alt	1,3	2,5	1,7	1,3	2,7	2,6
Virksomhedspraktik (dp)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Virksomhedspraktik (kh)	0,3	0,8	0,4	0,4	0,4	0,4
Nytteindsats (dp)	-	0,0	-	-	0,0	0,0
Nytteindsats (kh)	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0
Ansættelse med løntilskud (dp)	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Ansættelse med løntilskud (kh)	0,2	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2
Jobrotation (dp)	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Jobrotation (kh)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fleksjob	0,5	0,9	0,7	0,2	1,6	1,4
Skånejob	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1
6. Barselsdagpenge mv. i alt	1,4	1,3	1,3	1,9	1,2	1,2
7. Tilbagetrækning i alt	3,8	12,6	5,6	1,7	9,0	8,9
Førtidspension	2,7	12,1	4,8	1,7	6,0	6,2
Efterløn	1,1	0,5	0,8	0,0	2,8	2,5
Fleksydelse	0,1	0,0	0,1	-	0,2	0,2
8. Øvrige ydelsesmodtagere i alt	2,7	11,9	4,6	5,8	4,3	4,8
Kontanthjælp (ikke jobparate/aktiverede)	1,4	8,0	3,2	4,5	2,1	2,5
Kontanthjælp til udlændinge	0,0	1,3	-	0,0	-	0,1
Revalideringsydelse i øvrigt	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1
Ledighedsydelse	0,2	0,4	0,2	0,1	0,4	0,4
Sygedagpenge mv.	1,0	1,7	1,1	1,0	1,6	1,6
Ressourceforløb	0,0	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1
Jobafklaringsforløb	0,0	0,0	-	0,0	0,0	0,0

Anm.: Bemærkningen (dp) betyder dagpengeberettigede. Bemærkningen (kh) betyder kontanthjælpsberettigede.

5.2 Aldersopdeling

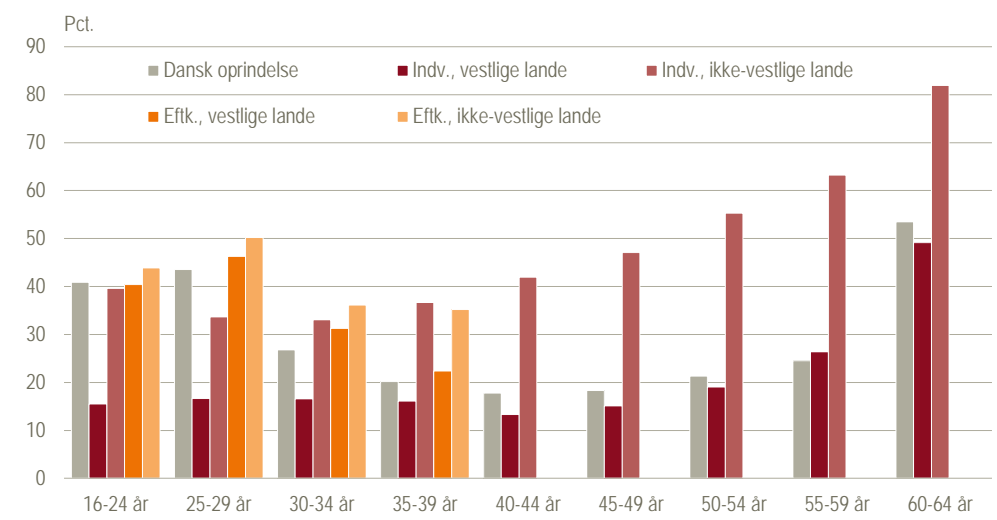
SU fylder meget for personer under 30 år – dog ikke blandt indvandrere

På grund af SU er andelen med offentlig forsørgelse høj blandt efterkommere og personer med dansk oprindelse under 30 år. Indvandrere, der er udenlandske statsborgere, har i mange tilfælde ikke ret til dansk SU. Det er hovedårsagen til, at de vestlige indvandrere har så lave andele med offentlig forsørgelse i aldersgrupperne 16-24-årige og 25-29-årige.

Store forskelle mellem ikke-vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse blandt 55-59-årige

For de ikke-vestlige indvandrere er der en meget klar tendens til, at andelen med offentlig forsørgelse stiger med alderen. Det er for de 30-34-årige, at de ikke-vestlige indvandrere har den laveste andel med offentlig forsørgelse med 33 pct. Det ligger ikke meget højere end for personer med dansk oprindelse, hvor 27 pct. af de 30-34-årige modtager offentlig forsørgelse. Herefter stiger andelen kraftigt fra aldersgruppe til aldersgruppe for de ikke-vestlige indvandrere, mens udviklingen er svagt faldende for personer med dansk oprindelse. For de 55-59-årige er andelen med offentlig forsørgelse 63 pct. for de ikke-vestlige indvandrere og 25 pct. for personer med dansk oprindelse. Forskellen mellem de to grupper stiger altså fra 6 procentpoint blandt de 30-34-årige til 39 procentpoint blandt de 55-59-årige.

Figur 5.4 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse efter herkomst og alder. 2014

På grund af efterløn er forskel mindre blandt de 60-64-årige

For personer med dansk oprindelse sker der en stor stigning i andelen med offentlig forsørgelse fra 55-59-årige til 60-64-årige på grund af efterlønsordningen. Dermed indsnævres forskellen mellem ikke-vestlige indvandrere og personer dansk oprindelse. Også for de 60-64-årige er der dog klart flere ikke-vestlige indvandrere med offentlig forsørgelse, idet deres andel er 82 pct. mod 53 pct. for personer med dansk oprindelse.

Kun efterkommere under 40 år er med

For efterkommerne er kun vist andelen for aldersgrupperne op til 40 år, da der er for få over 40 år, til at andelen kan beregnes med et tilstrækkeligt datagrundlag. For de fire aldersgrupper under 40 år kan man se, at de vestlige efterkommere stort set ligger på samme niveau som for personer med dansk oprindelse i alle grupper.

Høj andel med offentlig forsørgelse blandt 35-39-årige ikke-vestlige efterkommere

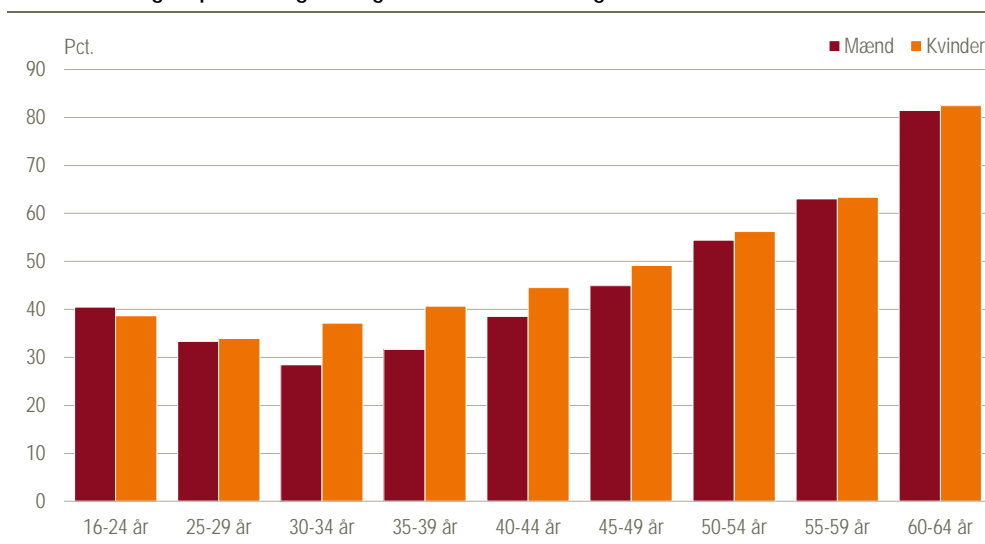
De ikke-vestlige efterkommere er gruppen med den højeste andel på offentlig forsørgelse blandt 16-34-årige. Blandt de 35-39-årige ligger deres andel en smule under ikke-vestlige indvandreres. Alligevel er det den aldersgruppe, som er mest bemærkelsesværdig, idet det er her, der er størst forskel mellem personer med dansk oprindelse og de ikke-vestlige efterkommere. Mens 20 pct. af de 35-39-årige med dansk oprindelse har offentlig forsørgelse, er andelen 35 pct. blandt de 35-39-årige ikke-vestlige efterkommere.

35-39-årige indvandrere og efterkommere er forskellige med hensyn til oprindelsesland

De 35-39-årige ikke-vestlige indvandreres andel med offentlig forsørgelse er 37 pct., hvilket kun er en smule højere end de ikke-vestlige efterkommeres andel. Her skal man være opmærksom på, at 35-39-årige ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er forskelligt sammensat med hensyn til oprindelsesland. De ikke-vestlige efterkommere domineres af få oprindelseslande, hvor især Tyrkiet og Pakistan fylder meget. Tilsammen udgør efterkommere med oprindelse i Tyrkiet eller Pakistan 62 pct. af alle 35-39-årige ikke-vestlige efterkommere. Indvandrere fra Tyrkiet eller Pakistan udgør til sammenligning kun 20 pct. af de 35-39-årige ikke-vestlige indvandrere.

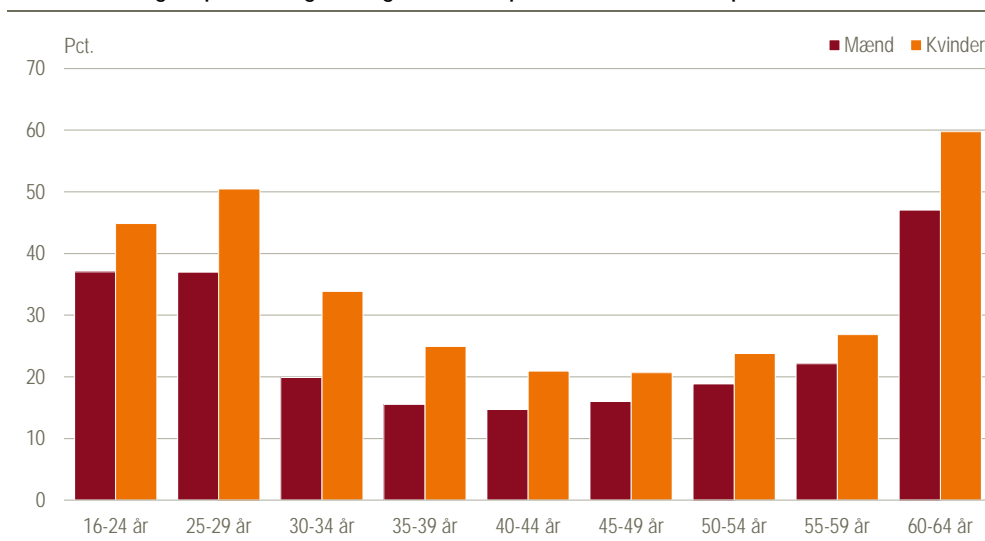
Figur 5.5 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt ikke-vestlige indvandrere. 2014

Små kønsforskelle blandt ikke-vestlige indvandrere

Opdeler man andelen med offentlig forsørgelse på køn for de ikke-vestlige indvandrere fremgår det, at der er ret små forskelle. For aldersgrupperne i 30'erne er andelen af kvinder med offentlig forsørgelse tydeligt højest, men herefter bliver forskellene mindre og for de 55-59-årige ligger andelen på helt samme niveau.

Figur 5.6 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt personer med dansk oprindelse. 2014

Større kønsforskelle blandt personer med dansk oprindelse

For personer med dansk oprindelse er der større forskelle mellem kønnene. De største forskelle findes i de yngste fire aldersgrupper og blandt 60-64-årige. For de yngre spiller det en rolle, at kvinder i højere grad end mænd modtager barselsdagpenge. Fra starten af 20'erne er der også flere kvinder end mænd, der er under uddannelse. Derfor har de yngre kvinder en større andel, der modtager SU. For de

60-64-årige er det kvindernes større brug af efterlønsordningen, som skaber den relativt store forskel.

5.3 Udvikling 2008-2014

Tidsserie med SU mulig fra 2008

Den sammenhængende statistik for personer på offentlig forsørgelse findes fra 2007 og frem. Det er dog kun fra 2008, at SU også indgår. Desuden er der som i forrige års udgave af denne publikation valgt at indsnævre gruppen til 30-59-årige fremfor at fokusere på andelen af 16-64-årige med offentlig forsørgelse.

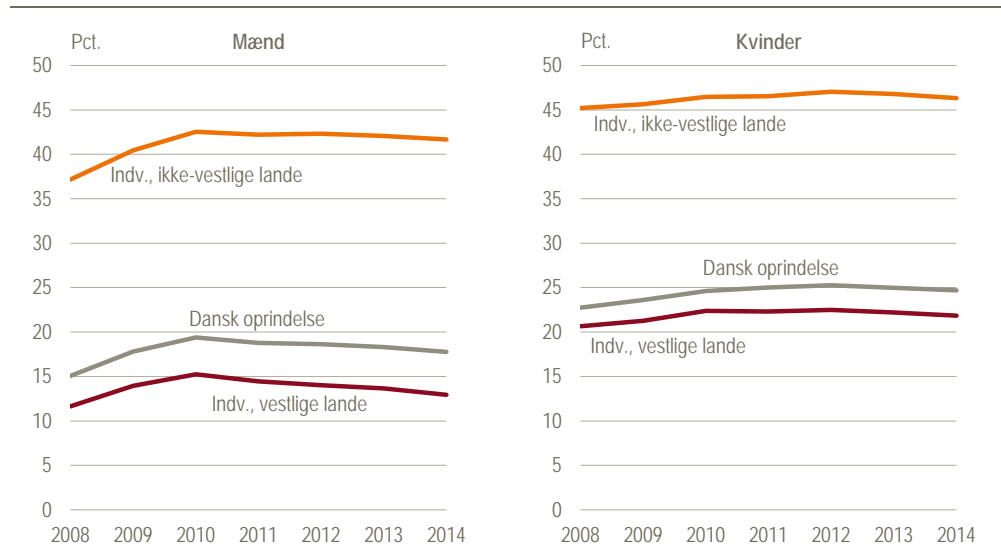
30-59-årige i stedet for 16-64-årige på grund af SU og efterløn

De 30-59-årige er en langt mere homogen gruppe end de 16-64-årige. Ved at lave denne afgrænsning får man langt de fleste studerende sorteret fra, og samtidig påvirker efterlønsordningen ikke tallene. Muligheden for at få efterløn er i stor udstrækning forbeholdt personer med dansk oprindelse på grund af anciennitetskravene, hvilket taler for at ekskludere de 60-64-årige, når der sammenlignes.

Forskelle i alderssammensætning også mindre relevante, når der ses på 30-59-årige

Af hensyn til gruppernes forskellige alderssammensætning er det også relevant at indsnævre aldersgruppen fra 16-64-årige til 30-59-årige. Som det er fremgået af det foregående afsnit, er forskellene i andelen med offentlig forsørgelse relativt små blandt aldersgrupperne fra 30 til 59 år for personer med dansk oprindelse, som er den gruppe indvandrerne først og fremmest sammenlignes med. Forskelle i alderssammensætning inden for gruppen af 30-59-årige er derfor af mindre betydning end for 16-64-årige, hvor der er meget store forskelle i andelen med offentlig forsørgelse mellem fx 60-64-årige og 40-44-årige.

Figur 5.7 30-59-årige fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse

Stigning i andel offentlig forsørgede for alle grupper blandt mændene

De mandlige ikke-vestlige indvandrere har meget højere andele på offentlig forsørgelse end vestlige indvandrere og personer med dansk oprindelse, og forskellene er ikke blevet mindre siden 2008. Fra 2008 til 2010 steg andelen på offentlig forsørgelse for alle tre grupper markant, hvilket naturligvis hænger sammen med den økonomiske krise, som har haft en negativ indflydelse på beskæftigelsen i denne periode og dermed medført, at flere personer er kommet på offentlig forsørgelse. Siden 2010 har andelen på offentlig forsørgelse dog været svagt faldende for alle tre grupper.

Forskel forøget mellem ikke-vestlige indvandrere og mænd med dansk oprindelse

For de mandlige ikke-vestlige indvandrere stiger andelen med offentlig forsørgelse fra 37 pct. til 42 pct. fra 2008 til 2014, mens udviklingen for mænd med dansk oprindelse går fra 15 pct. til 18 pct. Forskellen mellem de to grupper er altså samlet set blevet forøget fra 22 til 24 procentpoint i perioden.

<i>De vestlige indvandrere har laveste andele</i>	De mandlige vestlige indvandrere har lidt lavere andele med offentlig forsørgelse end mænd med dansk oprindelse i alle årene fra 2008 til 2014, og her er forskellen også blevet forøget svagt i perioden.
<i>Lignende mønster blandt kvinderne</i>	Også blandt kvinderne er andelen med offentlig forsørgelse meget højere blandt de ikke-vestlige indvandrere. De vestlige indvandrere er også blandt kvinderne den gruppe, som gennem hele perioden har de laveste andele med offentlig forsørgelse.
<i>Dog mindre dramatisk udvikling fra 2008 til 2010 blandt kvinderne</i>	Alle tre grupper har ligesom blandt mændene haft en stigning i andelen med offentlig forsørgelse siden 2008. For kvinderne er udviklingen fra 2008 til 2010 dog ikke så dramatisk. Til gengæld er andelen fortsat med at stige helt frem til 2012, og det er først i 2013 at der kunne konstateres et svagt fald.
<i>Lille indsnævring i forskel mellem ikke-vestlige indvandrere og kvinder med dansk oprindelse</i>	For de kvindelige ikke-vestlige indvandrere stiger andelen med offentlig forsørgelse fra 45 pct. til 46 pct. fra 2008 til 2014. I samme periode stiger andelen for kvinder med dansk oprindelse fra 23 pct. til 25 pct. Samlet set har der for kvindernes vedkommende altså været tale om en beskeden reduktion i forskellen mellem ikke-vestlige indvandrere og kvinder med dansk oprindelse.
<i>Lille forøgelse i forskel mellem kvinder med dansk oprindelse og vestlige indvandrere</i>	Ligesom blandt mændene er forskellen også blevet svagt forøget mellem kvinder med dansk oprindelse og de vestlige indvandrere. I 2008 var andelen med offentlig forsørgelse 2 procentpoint højere for kvinder med dansk oprindelse. I 2014 er forskellen vokset til 3 procentpoint.

5.4 Opdeling på forskellige oprindelseslande

<i>Store forskelle mellem de enkelte oprindelseslande</i>	I dette afsnit, hvor der ses på indvandrere fra de enkelte oprindelseslande, er det også valgt at ændre aldersgruppen til 30-59-årige fra de 16-64-årige, som har været brugt i tidligere udgaver. Her vejer argumentet om gruppernes forskellige alderssammensætning tungest. For nogle indvandrergrupper udgør personer under 30 år en meget stor andel, mens andre grupper er mere spredt aldersmæssigt. Grupperne bliver derfor mere sammenlignelige ved at anvende 30-59-årige frem for 16-64-årige.
	I tabel 5.5 og 5.6 for henholdsvis mænd og kvinder er der vist tal for 30-59-åriges offentlige forsørgelse for de 30 oprindelseslande, som der i 2014 er flest indvandrere fra. I tabellerne er landene rangordnet efter andelen med offentlig forsørgelse.
<i>Indvandrere fra Syrien, Somalia, Irak og Libanon højeste andele på offentlig forsørgelse</i>	Blandt mændene er det indvandrere fra Syrien, Somalia, Irak og Libanon, som har de højeste andele med offentlig forsørgelse med niveauer, der ligger mellem 64 og 74 pct. I den modsatte ende findes indvandrere fra Indien, Ukraine, Litauen, Nederlandene og Kina, som alle har andele med offentlig forsørgelse, der ligger under 10 pct.
<i>Flygtninge oftere på offentlig forsørgelse</i>	Andelen med offentlig forsørgelse er tæt forbundet med baggrunden for og varigheden af indvandrernes ophold i Danmark. Indvandrere med kort opholdstid og studie eller arbejde som opholdsgrundlag vil generelt have lave andele med offentlig forsørgelse. Derimod vil flygtninge og familiesammenførte, hvis ophold i Danmark også er af mere permanent karakter, have højere andele med offentlig forsørgelse. Indvandrere fra Syrien er i næsten alle tilfælde kommet til Danmark inden for de seneste år som flygtninge, og det er blandt andet på den baggrund, at deres høje andele af offentligt forsørgede skal ses. Det samme gør sig ligeledes gældende for indvandrere fra Libanon, Irak og Somalia.

Tabel 5.5 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt 30-59-årige mænd efter oprindelsesland. 2014

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 30-59-årige	Andel offentligt forsørgede
	antal		pct.
Indvandrere			
Heraf:			
Syrien	1 832	2 487	74
Somalia	2 175	3 140	69
Irak	4 277	6 583	65
Libanon	3 236	5 029	64
Afghanistan	1 445	2 614	55
Bosnien-Hercegovina	2 694	5 288	51
Iran	2 884	5 990	48
Jugoslavien ¹	1 368	3 067	45
Marokko	732	1 887	39
Rusland	288	753	38
Tyrkiet	4 733	12 746	37
Sri Lanka	905	2 513	36
Vietnam	928	3 122	30
Pakistan	1 030	4 523	23
Island	384	1 763	22
Thailand	101	505	20
Sverige	369	2 309	16
Filippinerne	101	656	15
Norge	330	2 251	15
Tyskland	884	6 229	14
Storbritannien	724	5 199	14
Polen	1 333	10 320	13
Italien	268	2 228	12
Rumænien	457	3 986	11
USA	225	2 041	11
Kina	182	2 047	9
Nederlandene	164	2 076	8
Litauen	143	1 826	8
Ukraine	90	1 179	8
Indien	181	2 547	7
Dansk oprindelse	174 033	980 234	18

Anm.: Tabellen viser de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2014 er flest 30-59-årige indvandrere i Danmark. Det samlede antal 30-59-årige er udregnet som gennemsnittet af befolkningen 1. januar 2014 og 1. januar 2015 som et udtryk for middelfolketallet i 2014.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

De 14 oprindelseslande med højeste andele er ikke-vestlige

Blandt mændene er indvandrere fra Tyrkiet den største enkelte gruppe. Deres andel af offentligt forsørgede er 37 pct. i 2014. Der er en klar tendens til, at det er indvandrere fra ikke-vestlige lande, som har de højeste andele med offentlig forsørgelse. Af de 30 lande er de 14 øverst placerede lande ikke-vestlige. Der er dog også indvandrere fra ikke-vestlige lande, som har lave andele. Ud over Indien og Ukraine drejer det sig om Kina, Filippinerne og Thailand.

14 lande ligger lavere end mænd end med dansk oprindelse

For indvandrere fra 14 af de 30 lande ligger andelen af mænd med offentlig forsørgelse lavere end 18 pct., som er den andel de 30-59-årige mænd med dansk oprindelse har i 2014.

Fire ud fem kvinder fra Syrien, Somalia og Libanon på offentlig forsørgelse

Blandt kvinderne er det også indvandrere fra Syrien, Somalia, Libanon og Irak, som skiller sig ud. Deres andele med offentlig forsørgelse ligger på 84 pct. for indvandrere fra Syrien, 81 pct. for indvandrere Somalia, 79 pct. for indvandrere fra Libanon og 73 pct. for indvandrere fra Irak. For kvinderne har indvandrere fra USA, Nederlandene og Italien de laveste andele med offentlig forsørgelse. I alle tre tilfælde ligger andelen mellem 14 og 16 pct.

Tabel 5.6 Fuldtidsmodtagere på offentlig forsørgelse blandt 30-59-årige kvinder efter oprindelsesland. 2014

	Antal fuldtids- modtagere	Alle 30-59-årige	Andel offentligt forsørgede
	antal		pct.
Indvandrere			
Heraf:			
Syrien	1 310	1 569	84
Somalia	2 348	2 915	81
Libanon	3 305	4 196	79
Irak	4 033	5 488	73
Afghanistan	1 767	2 465	72
Bosnien-Hercegovina	3 068	5 321	58
Jugoslavien ¹	1 690	3 027	56
Tyrkiet	6 455	11 748	55
Marokko	1 045	2 020	52
Iran	2 150	4 200	51
Sri Lanka	1 151	2 571	45
Pakistan	1 677	3 777	44
Vietnam	1 319	3 638	36
Island	587	1 833	32
Rusland	772	2 596	30
Polen	2 356	8 732	27
Norge	879	3 605	24
Sverige	836	3 436	24
Ukraine	418	1 771	24
Rumænien	710	3 174	22
Litauen	402	2 020	20
Tyskland	1 210	6 128	20
Thailand	1 356	6 970	19
Kina	630	3 297	19
Filippinerne	809	4 463	18
Indien	267	1 532	17
Storbritannien	380	2 228	17
Italien	153	970	16
Nederlandene	180	1 252	14
USA	226	1 660	14
Dansk oprindelse	238 691	966 166	25

Anm.: Tabellen viser de 30 lande, hvorfra der 1. juli 2014 er flest 30-59-årige indvandrere i Danmark. Det samlede antal 30-59-årige er udregnet som gennemsnittet af befolkningen 1. januar 2014 og 1. januar 2015 som et udtryk for middelfolketallet i 2014.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Tyrkiske indvandrere har høj andel med offentlig forsørgelse blandt kvinderne

Indvandrere fra Tyrkiet er også den største gruppe blandt de 30-59-årige kvinder. Blandt dem er andelen med offentlig forsørgelse 55 pct. Det er en andel, som kun er højere end for indvandrere fra Jugoslavien, Bosnien-Hercegovina, Afghanistan, Irak, Libanon, Somalia og Syrien. I modsætning til de tyrkiske indvandrere består indvandrerne fra disse lande dog hovedsageligt af flygtninge.

14 lande ligger lavere end kvinder med dansk oprindelse

For indvandrere fra 14 af de 30 lande ligger andelen af kvinder med offentlig forsørgelse lavere end 25 pct., som er den andel de 30-59-årige kvinder med dansk oprindelse har i 2014.

6. Kriminalitet

Sammenfatning

83 pct. af al kriminalitet bliver begået af personer med dansk oprindelse. Indvandrere og efterkommere fra vestlige lande står for 4 pct. og fra ikke-vestlige lande for 13 pct.

Uanset herkomst er kriminalitet klart mest udbredt blandt mænd, som samlet udgør otte ud af ti dømte for kriminalitet. Kriminalitetshyppighederne er generelt højest for personer under 40 år. Særlig høj er andelen blandt de 20-24-årige mænd, hvor henholdsvis 2,1 pct., 5,3 pct. og 5,0 pct. er dømt for overtrædelse af straffeloven, færdselsloven og særlovene i 2014.

Ikke-vestlige indvandrere og efterkommere er yngre end personer med dansk oprindelse, og de har ofte lavere socioøkonomisk status. Det er forhold, der bør tages højde for, når man sammenligner dem med personer med dansk oprindelse. Et indeks, der standardiserer for alder viser, at kriminaliteten i 2014 er 48 pct. højere blandt mandlige indvandrere og 140 pct. højere blandt mandlige efterkommere med ikke-vestlig baggrund end blandt hele den mandlige befolkning. Når der yderligere standardiseres for socioøkonomisk status reduceres kriminaliteten til at være henholdsvis 22 pct. og 129 pct. højere.

Mandlige libanesiske indvandrere og efterkommere, hvoraf en stor del er statsløse palæstinensere, har med 257 det højeste kriminalitetsindeks blandt de undersøgte lande. Indekset er standardiseret både for alder og socioøkonomisk status. Mænd med jugoslavisk oprindelse og mænd med oprindelse i Tyrkiet, Marokko, og Pakistan har alle indeks, der ligger omkring 200. Den laveste kriminalitet har mandlige indvandrere og efterkommere med oprindelse i USA. Deres indeks er 32 og ligger således langt under gennemsnittet for alle mænd, som pr. definition er 100.

6.1 Kriminalitet opdelt på lovområder

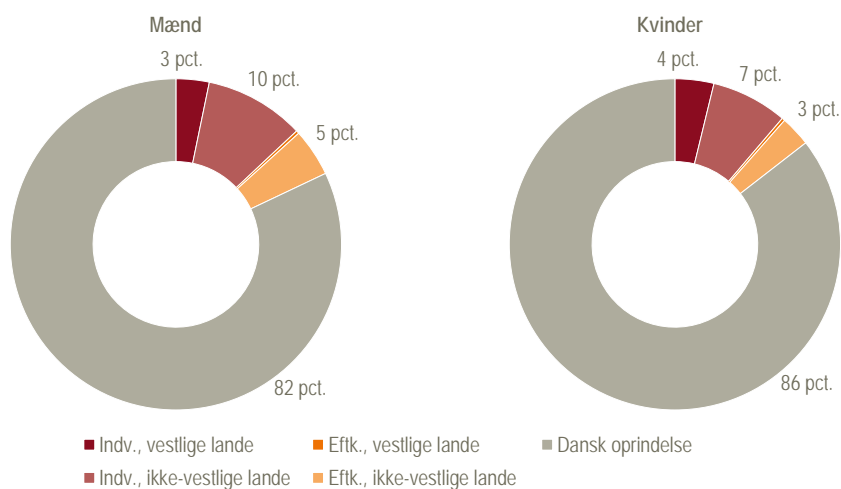
Straffelov, færdselslov og særlove

Kriminalitet opdeles i tre lovområder: Straffelov, færdselslov og særlove. Straffelovsovertrædelser omfatter blandt andet seksual-, volds- og ejendomsforbrydelser. Ejendomsforbrydelser er bl.a. indbrud, tyveri og hærværk. Overtrædelser af ordensbekendtgørelsen og våbenloven er indeholdt i særlove. Overtrædelser af færdselsloven omfatter færdselsuheld med spiritus, spirituskørsel, mangler ved køretøj og færdselslovsovertrædelser i øvrigt. Sidstnævnte restkategori udgør 89 pct. af alle overtrædelser af færdselsloven og omfatter blandt andet hastighedsovertrædelser.

18 pct. af dømte mænd og 14 pct. af dømte kvinder er indvandrere og efterkommere

I alt er 126.005 mænd i alderen 15-79 år blevet kendt skyldige i en strafferetlig afgørelse i 2014. Heraf udgør mænd med dansk oprindelse 82 pct., indvandrere og efterkommere fra vestlige lande henholdsvis 3 pct. og 0,3 pct. og indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande henholdsvis 10 pct. og 5 pct. Blandt de i alt 36.847 dømte kvinder har 86 pct. dansk oprindelse.

Figur 6.1 Skyldige i kriminalitet. 2014

Størst andel blandt dømte for overtrædelse af straffeloven

Indvandrere og efterkommeres andel af de dømte er størst blandt straffelovsovertrædelserne. Her udgør de 25 pct. af mændene og 24 pct. af kvinderne. Både for overtrædelse af færdselsloven og for overtrædelse af særlovene udgør de henholdsvis 18 pct. af de dømte mænd og 13 pct. af de dømte kvinder.

Færdselslovsovertrædelser mest udbredt

Uanset køn og herkomst er overtrædelse af færdselsloven den mest udbredte form for kriminalitet inden for de tre lovområder. I alt 63 pct. af de dømte mænd og 71 pct. af de dømte kvinder har overtrådt færdselsloven.

Relativt flere indvandrere og efterkommere overtræder straffeloven

Af de mænd med dansk oprindelse, der er blevet fundet skyldige i kriminalitet i 2014, har 14 pct. begået en overtrædelse af straffeloven. Den tilsvarende andel er højere blandt indvandrere og efterkommere fra både vestlige og ikke-vestlige lande, hvor mellem 16 pct. og 26 pct. af de dømte har overtrådt straffeloven. Et tilsvarende mønster gør sig gældende for kvindernes vedkommende.

Tabel 6.1 15-79-årige skyldige i kriminalitet. 2014

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
antal						
Mænd						
I alt	4 083	367	12 297	5 877	103 381	126 005
Straffelov	659	67	2 582	1 535	14 593	19 436
Færdselslov	2 645	205	7 712	3 607	65 347	79 516
Særlove	971	140	3 631	2 159	31 083	37 984
Kvinder						
I alt	1 399	106	2 741	1 096	31 505	36 847
Straffelov	292	29	819	310	4 595	6 045
Færdselslov	932	67	1 625	725	22 893	26 242
Særlove	201	13	398	121	4 725	5 458
pct.						
Mænd						
I alt	3,2	0,3	9,8	4,7	82,0	100,0
Straffelov	3,4	0,3	13,3	7,9	75,1	100,0
Færdselslov	3,3	0,3	9,7	4,5	82,2	100,0
Særlove	2,6	0,4	9,6	5,7	81,8	100,0
Kvinder						
I alt	3,8	0,3	7,4	3,0	85,5	100,0
Straffelov	4,8	0,5	13,5	5,1	76,0	100,0
Færdselslov	3,6	0,3	6,2	2,8	87,2	100,0
Særlove	3,7	0,2	7,3	2,2	86,6	100,0

Anm.: Da samme person kan overtræde flere forskellige love, vil summen af kategoriene i den øverste del af tabellen være større end totalen.

Flest kriminelle blandt unge

Kriminalitet bliver i højere grad begået af yngre mennesker end af ældre. Og det gælder uanset om der er tale om overtrædelse af straffeloven, færdselsloven eller særlovene. Fx blev 2,1 pct. af unge mænd i alderen 20-24 år fundet skyldig i mindst én overtrædelse af straffeloven i 2014. Til sammenligning var det fx kun 0,3 pct. af de 55-59-årige mænd.

Flest blandt personer med oprindelse i et ikke-vestligt land bliver kendt skyldige

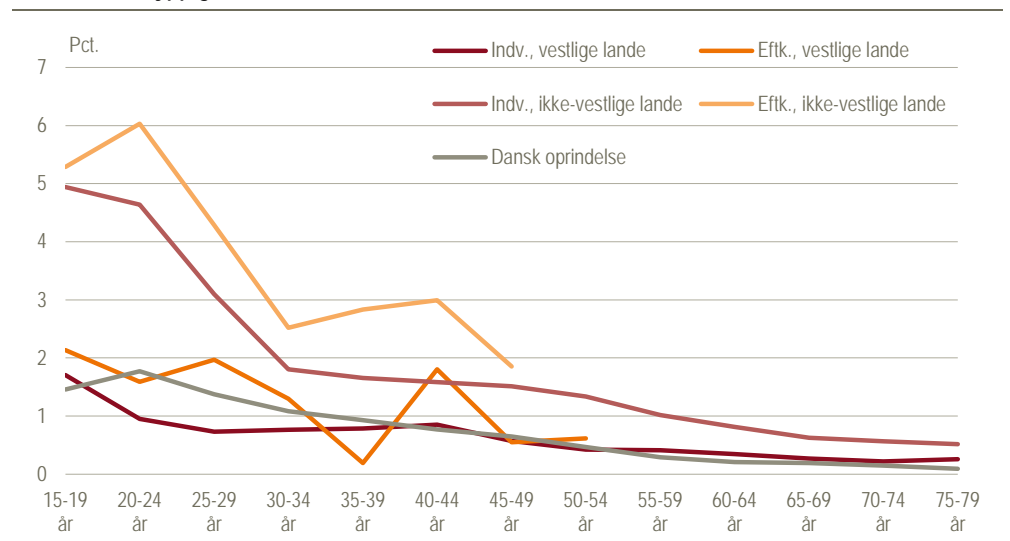
Hvis antallet af kriminelle i de enkelte aldersgrupper sættes i relation til befolkningen i de tilsvarende aldersgrupper viser det sig, at der generelt er en større andel af mænd med oprindelse i et ikke-vestligt land end af mænd med oprindelse i et vestligt land eller med dansk oprindelse, der er dømt for kriminalitet. I de yngre aldersgrupper finder man de største forskelle. Fx er 6,0 pct. af de 20-24-årige mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande blevet fundet skyldige i en eller flere overtrædelser af straffeloven i 2014. For efterkommere fra vestlige lande er den tilsvarende andel på 1,6 pct. og for mænd med dansk oprindelse på 1,8 pct. Både blandt mænd med vestlig og med ikke-vestlig oprindelse er der generelt en større

andel af efterkommerne end af indvandrerne, der er blevet fundet skyldig i kriminalitet, uanset arten af kriminaliteten. Billedet er nogenlunde tilsvarende for kvindernes vedkommende. Dog er der ikke den store forskel i andelen, der er dømt for straffelovskriminalitet mellem kvindelige indvandrere og efterkommere fra ikke-vestlige lande.

Tabel 6.2 Kriminalitetshyppighed, straffelov. 2014

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	pct.					
Mænd						
15-19 år	1,7	2,1	4,9	5,3	1,5	1,8
20-24 år	1,0	1,6	4,6	6,0	1,8	2,1
25-29 år	0,7	2,0	3,1	4,3	1,4	1,6
30-34 år	0,8	1,3	1,8	2,5	1,1	1,2
35-39 år	0,8	0,2	1,7	2,8	0,9	1,0
40-44 år	0,9	1,8	1,6	3,0	0,8	0,8
45-49 år	0,6	0,5	1,5	1,9	0,6	0,7
50-54 år	0,4	0,6	1,3	-	0,5	0,5
55-59 år	0,4	-	1,0	-	0,3	0,3
60-64 år	0,3	-	0,8	-	0,2	0,2
65-69 år	0,3	1,6	0,6	-	0,2	0,2
70-74 år	0,2	-	0,6	-	0,1	0,2
75-79 år	0,3	-	0,5	-	0,1	0,1
Kvinder						
15-19 år	0,8	0,8	1,4	1,4	0,7	0,7
20-24 år	0,4	0,9	0,9	1,0	0,5	0,5
25-29 år	0,3	0,3	0,6	0,6	0,3	0,3
30-34 år	0,2	0,2	0,6	0,6	0,2	0,3
35-39 år	0,4	0,5	0,6	0,6	0,2	0,3
40-44 år	0,3	0,5	0,5	0,8	0,2	0,3
45-49 år	0,2	1,0	0,5	1,9	0,2	0,2
50-54 år	0,4	0,3	0,5	-	0,2	0,2
55-59 år	0,4	-	0,6	-	0,1	0,2
60-64 år	0,1	0,9	0,5	-	0,1	0,1
65-69 år	0,3	-	0,5	-	0,1	0,1
70-74 år	0,3	0,7	0,6	-	0,1	0,1
75-79 år	0,1	0,6	0,5	-	0,1	0,1

Figur 6.2 Kriminalitetshyppigheder for mænd. Straffelov. 2014

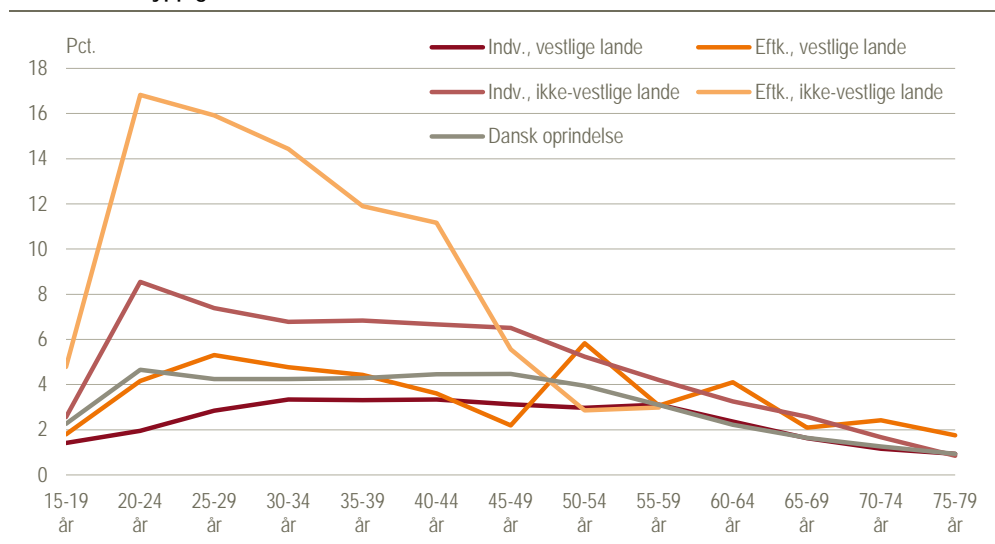

Tabel 6.3 Kriminalitetshyppighed, færdselslov. 2014

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
	pct.					
Mænd						
15-19 år	1,4	1,8	2,6	4,8	2,3	2,4
20-24 år	2,0	4,2	8,6	16,8	4,7	5,3
25-29 år	2,8	5,3	7,4	15,9	4,2	4,7
30-34 år	3,3	4,8	6,8	14,4	4,3	4,6
35-39 år	3,3	4,4	6,8	11,9	4,3	4,5
40-44 år	3,3	3,6	6,7	11,2	4,5	4,6
45-49 år	3,1	2,2	6,5	5,6	4,5	4,6
50-54 år	3,0	5,8	5,2	2,9	3,9	4,0
55-59 år	3,1	3,1	4,2	3,0	3,1	3,2
60-64 år	2,4	4,1	3,3	-	2,2	2,3
65-69 år	1,6	2,1	2,6	11,1	1,6	1,7
70-74 år	1,2	2,4	1,7	-	1,3	1,3
75-79 år	0,9	1,7	0,8	11,1	0,9	0,9
Kvinder						
15-19 år	0,3	0,3	0,2	0,5	0,4	0,4
20-24 år	0,3	2,0	1,2	3,3	1,3	1,3
25-29 år	0,8	2,0	1,3	4,0	1,3	1,3
30-34 år	1,2	1,6	1,5	4,0	1,5	1,5
35-39 år	1,3	0,7	1,5	4,0	1,7	1,7
40-44 år	1,7	1,2	1,6	3,1	1,9	1,9
45-49 år	1,6	1,3	1,3	-	1,9	1,8
50-54 år	1,4	1,0	1,1	-	1,6	1,5
55-59 år	1,2	1,3	0,8	-	1,2	1,1
60-64 år	0,9	1,8	0,5	-	0,8	0,8
65-69 år	0,8	-	0,3	-	0,5	0,5
70-74 år	0,5	1,3	0,3	-	0,4	0,4
75-79 år	0,4	1,9	0,0	-	0,3	0,3

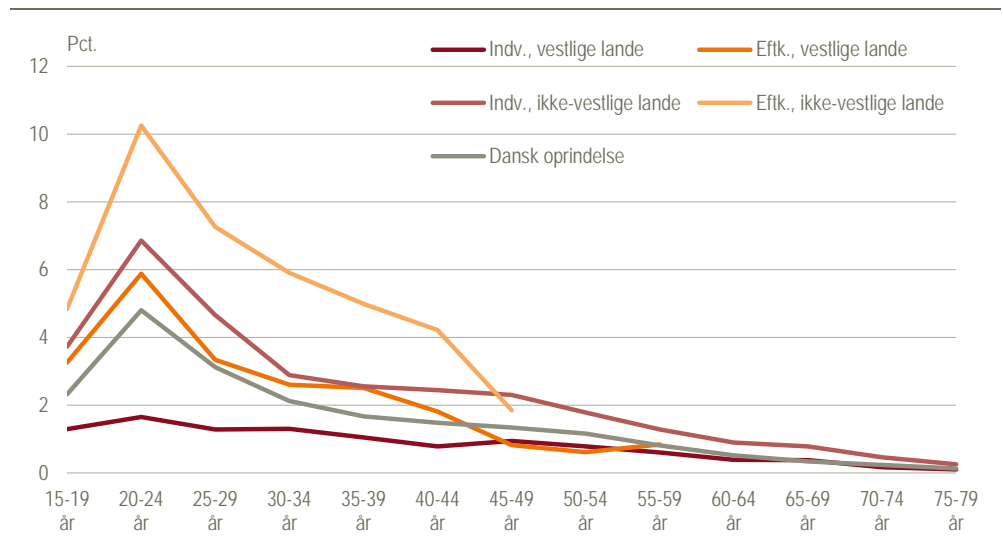
Figur 6.3 Kriminalitetshyppigheder for mænd. Færdselslov. 2014

Tabel 6.4 Kriminalitetshyppighed, særlove. 2014

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt	
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere			
	pct.						
Mænd							
15-19 år	1,3	3,3	3,7	4,8	2,3	2,5	
20-24 år	1,7	5,9	6,9	10,3	4,8	5,0	
25-29 år	1,3	3,3	4,7	7,3	3,1	3,2	
30-34 år	1,3	2,6	2,9	5,9	2,1	2,2	
35-39 år	1,0	2,5	2,6	5,0	1,7	1,7	
40-44 år	0,8	1,8	2,4	4,2	1,5	1,5	
45-49 år	0,9	0,8	2,3	1,9	1,3	1,4	
50-54 år	0,8	0,6	1,8	-	1,2	1,2	
55-59 år	0,6	0,8	1,3	-	0,8	0,8	
60-64 år	0,4	-	0,9	-	0,5	0,5	
65-69 år	0,4	-	0,8	-	0,3	0,3	
70-74 år	0,2	-	0,5	-	0,2	0,2	
75-79 år	0,1	-	0,3	-	0,1	0,1	
Kvinder							
15-19 år	0,1	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	
20-24 år	0,1	0,2	0,4	0,5	0,4	0,4	
25-29 år	0,1	0,7	0,3	0,7	0,3	0,3	
30-34 år	0,3	0,5	0,3	0,6	0,3	0,3	
35-39 år	0,3	-	0,3	0,4	0,3	0,3	
40-44 år	0,3	-	0,3	0,4	0,3	0,3	
45-49 år	0,6	-	0,3	-	0,3	0,4	
50-54 år	0,4	-	0,3	-	0,3	0,3	
55-59 år	0,3	0,3	0,1	-	0,2	0,2	
60-64 år	0,2	0,4	0,2	-	0,1	0,1	
65-69 år	0,0	-	0,1	-	0,1	0,1	
70-74 år	0,0	-	0,1	-	0,0	0,0	
75-79 år	-	-	0,1	-	0,0	0,0	

Figur 6.4 Kriminalitetshyppigheder for mænd. Særlove. 2014

Flest kriminelle har oprindelse i Tyrkiet

Både for mænd og kvinder er Tyrkiet det land, som det største antal kriminelle har oprindelse i. Det hænger selvfølgelig sammen med, at Tyrkiet er det land, som flest indvandrere og efterkommere har oprindelse i. Libanon, Irak og Pakistan er andre lande, som en del kriminelle har oprindelse i. Det skal nævnes, at en stor del af personerne med oprindelse i Libanon er statsløse palæstinensere.

Flest mænd med oprindelse i Somalia overtræder straffeloven

Af de dømte mænd med oprindelse i Somalia har 40 pct. overtrådt straffeloven. Det er den største andel blandt de undersøgte lande. Det er også blandt de dømte mænd fra Somalia, at der er den største andel, der har overtrådt særlovene. Til gengæld ligger Somalia lavest med hensyn til andelen, der har overtrådt færdselsloven. De største andele, der har overtrådt denne lov, findes blandt mænd med oprindelse i Rumænien, Tyrkiet, Pakistan og Sri Lanka, hvor 71-72 pct. af de dømte har overtrådt færdselsloven.

Dømte kvinder fra Jugoslavien overtræder oftest straffeloven

Af de i alt 285 dømte kvinder med oprindelse i Jugoslavien er de 138 dømt for overtrædelse af straffeloven. Det svarer til 48 pct. af de dømte og er den største andel blandt kvinder fra de viste oprindelseslande. Også for kvinderne er Tyrkiet og Pakistan blandt de oprindelseslande, hvor der er de største andele, der har overtrådt færdselsloven.

Tabel 6.5 15-79-årige skyldige i kriminalitet efter oprindelsesland. 2014

	Mænd				Kvinder			
	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Særlove	I alt	Straffe- lov	Færd- sels- lov	Særlove	I alt
EU								
Danmark	14 593	65 347	31 083	103 381	4 595	22 893	4 725	31 505
Polen	175	620	247	970	85	226	47	349
Rumænien	105	433	108	613	43	77	12	130
Tyskland	55	276	89	403	30	123	30	179
Storbritannien	42	190	63	285	4	58	6	66
Sverige	39	121	45	195	21	66	18	105
Europa udenfor EU								
Tyrkiet	567	2 834	1 020	3 919	89	521	66	661
Jugoslavien ¹	227	619	273	959	138	139	43	285
Bosnien-Hercegovina	163	358	175	617	94	102	18	202
Norge	30	97	56	175	17	69	26	111
Afrika								
Somalia	432	369	554	1 074	60	56	34	146
Marokko	157	323	224	597	32	63	18	106
Amerika								
USA	7	71	20	96	3	32	5	39
Asien								
Libanon	638	1 373	795	2 172	78	209	31	307
Irak	357	1 006	492	1 569	56	140	24	213
Pakistan	187	1 017	427	1 431	53	166	25	234
Iran	217	529	279	893	82	126	18	216
Afghanistan	168	435	198	694	38	62	6	102
Syrien	104	225	125	378	32	39	9	74
Vietnam	72	174	75	295	52	80	9	135
Sri Lanka	56	220	73	311	10	51	9	69
Thailand	26	46	32	94	26	73	27	124
Kina	13	87	35	127	9	30	21	59
Filippinerne	15	25	25	60	22	28	22	70

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med flest indbyggere i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

6.2 Kriminalitetsindeks

Korrektion for alderssammensætning

Som det er fremgået, er kriminalitetshyppigheden højere i de yngre aldersgrupper end i de ældre. En befolkningsgruppes samlede kriminalitet påvirkes derfor af, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt. Hvis man ønsker et samlet mål for kriminaliteten i en befolkningsgruppe, er det derfor nødvendigt at korrigere for, hvordan gruppen er sammensat aldersmæssigt.

Metode Korrektionen foretages ved, at der for alle mænd og kvinder på alle enkelte alderstrin beregnes hvor stor en andel, der har fået en dom i løbet af året. Det kaldes også aldersspecifikke kriminalitetshyppigheder. Det beregnes herefter, hvor mange fra de befolkningsgrupper, der ønskes belyst – fx indvandrere fra ikke-vestlige lande – der ville have fået en dom, hvis de havde samme kriminalitetshyppighed som gennemsnittet af befolkningen. Forholdet mellem dette beregnede antal dømte og det faktiske antal dømte kaldes for et aldersstandardiseret kriminalitetsindeks.

Efterkommere fra ikke-vestlige lande har højest kriminalitetsindeks

Når der korrigeres for alderssammensætningen viser det sig, at mandlige efterkommere fra ikke-vestlige lande har et kriminalitetsindeks på 240. Det betyder, at denne gruppe har en overhyppighed af kriminalitet på 140 pct. i forhold til hele den mandlige befolkning, hvor indekstallet er sat til 100. Mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande har et kriminalitetsindeks på 148, når der er korrigeret for deres alderssammensætning. Også blandt kvinder er det efterkommere fra ikke-vestlige lande, der med et indeks på 207, har den højeste kriminalitet.

Flest kriminelle blandt selvstændige, arbejdsløse og personer uden for arbejdsstyrken

Ud over alder er socioøkonomisk status en faktor, der påvirker kriminalitetshyppigheden for en befolkningsgruppe. Fx har mandlige selvstændige et kriminalitetsindeks, der ligger 52 pct. over gennemsnittet for alle mænd og arbejdsløse et kriminalitetsindeks, der ligger 51 pct. over. Mænd i gruppen andre uden for arbejdsstyrken har et indeks, der ligger 75 pct. over gennemsnittet, hvorimod folk under uddannelse ligger 23 pct. under gennemsnittet efterfulgt af lønmodtagere med 13 pct. En befolkningsgruppes socioøkonomiske sammensætning vil derfor påvirke dens kriminalitetsniveau, og i beregningen af et kriminalitetsindeks bør der derfor også korrigeres for den socioøkonomiske status.

Tablet 6.6 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige – efter herkomst, oprindelsesland og socioøkonomisk status. 2014

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvandrere	Efterkommere	Indvandrere	Efterkommere		
indeks, mænd i alt = 100						
Mænd						
I alt ¹	57	99	122	229	98	100
I alt ²	64	101	148	240	95	100
Selvstændige	117	130	272	323	141	152
Lønmodtagere	70	83	121	204	85	87
Arbejdsløse	118	139	206	365	134	151
Under uddannelse	38	92	133	184	69	77
Pensionist mv.	99	127	143	167	99	103
Andre uden for arb.st.	49	156	162	421	198	175
indeks, kvinder i alt = 100						
Kvinder						
I alt ¹	74	115	88	204	101	100
I alt ²	83	116	102	207	99	100
Selvstændige	143	..	193	241	159	161
Lønmodtagere	89	92	99	208	90	91
Arbejdsløse	104	..	130	272	133	135
Under uddannelse	43	90	111	157	74	79
Pensionist mv.	137	172	107	222	96	98
Andre uden for arb.st.	68	196	93	323	183	149

Anm.: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

¹ Standardiseret for alder og socioøkonomisk status.

² Standardiseret for alder.

Lavere kriminalitet blandt indvandrere, når der korrigeres for socioøkonomisk status

Når den socioøkonomiske status inddrages, falder kriminalitetsindekset for mandlige indvandrere fra ikke-vestlige lande fra 148 til 122 og for mandlige indvandrere fra vestlige lande fra 64 til 57. Indeksene falder også for efterkommere fra både ikke-vestlige og vestlige lande, men i relativt meget mindre omfang. Indekset for

mænd med dansk oprindelse stiger fra 95 til 98 og ligger dermed lidt under det gennemsnitlige kriminalitetsniveau. For kvinderne ændres indeksene i samme retning, når der korrigeres for den socioøkonomiske sammensætning.

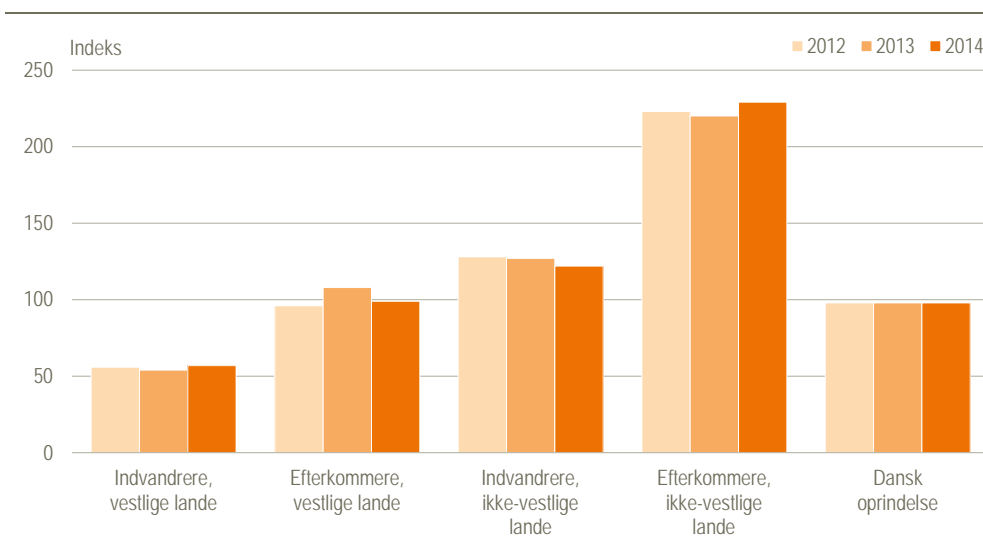
Efterkommere har højest kriminalitetsindeks

Mandlige efterkommere har højere kriminalitetsindeks end indvandrere. Det gælder uanset om oprindelsen er i et vestligt eller et ikke-vestligt land og uanset socioøkonomisk status. Forskellen er særligt stor blandt mænd i gruppen af andre uden for arbejdsstyrken med ikke-vestlig oprindelse. Her er kriminalitetsindekset 421 for efterkommere og 162 for indvandrere. Også blandt de arbejdsløse mænd fra ikke-vestlige lande er der store forskelle i kriminalitetsindekset mellem indvandrere og efterkommere.

Kvindelige indvandrere begår mindre kriminalitet end gennemsnittet

Når der korrigeres for socioøkonomisk status har kvindelige indvandrere fra både vestlige og ikke-vestlige lande et kriminalitetsindeks, der ligger under gennemsnittet for alle kvinder. Til gengæld er kriminaliteten for kvindelige efterkommere med oprindelse i ikke-vestlige lande højt, og der sker næsten ingen ændring i indekset ved korrektion for den socioøkonomiske status.

Figur 6.5 Kriminalitetsindeks for mænd

Anm.: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

Rettet i forhold til oprindelig version.

Udvikling 2012-2014

Som det fremgår af figur 6.5 er der sket en stigning i kriminalitetsindekset for efterkommere fra ikke-vestlige lande fra 220 i 2013 til 229 i 2014, mens indekset for indvandrere fra ikke-vestlige lande er faldet fra 127 til 122. Også indekset for efterkommere fra vestlige lande er faldet; fra 108 til 99. Det skal dog tolkes med forsigtighed, da der er tale om en lille befolkningsgruppe, hvor forholdsvis små ændringer i antallet af kriminelle kan påvirke indekset betydeligt.

Mænd fra EU-lande har lav kriminalitet

Indvandrere og efterkommere med oprindelse i EU-lande er blandt de mænd, der har den laveste kriminalitet. Når der er korrigeret for både alder og socioøkonomisk status, har mænd fra Polen, Rumænien, Storbritannien, Sverige og Tyskland indeks, der ligger mellem 20 og 49 pct. under gennemsnittet for alle mænd. Mænd med oprindelse i Norge har et indeks 51 pct. under gennemsnittet.

Mænd fra USA og Kina ligger særlig lavt

Speciel lav kriminalitet har mænd fra Kina og USA med indeks på henholdsvis 38 og 32.

Libanon har det højeste indeks

Mænd med oprindelse i Libanon har det højeste kriminalitetsindeks. Når der alene korrigeres for alderssammensætningen, er indekset på 310. Når der yderligere korrigeres for socioøkonomisk status, falder indekset, men det er stadig 2,5 gange så højt som gennemsnittet for alle mænd. Mænd med oprindelse i Jugoslavien, Tyr-

kiet, Marokko og Pakistan har også høje indeks; omkring dobbelt så høje som gennemsnittets.

Tabel 6.7 Kriminalitetsindeks for afgørelser i alt for 15-79-årige mænd – efter oprindelsesland. 2014

	Standardiseret for alder	Standardiseret for alder og socioøkonomisk status
———— indeks, alle mænd = 100 ————		
EU		
Danmark	95	98
Polen	85	80
Rumænien	82	71
Sverige	65	61
Storbritannien	62	56
Tyskland	54	51
Europa udenfor EU		
Jugoslavien ¹	232	205
Tyrkiet	224	198
Bosnien-Hercegovina	106	100
Norge	53	49
Afrika		
Marokko	227	199
Somalia	242	187
Amerika		
USA	40	32
Asien		
Libanon	310	257
Pakistan	218	194
Irak	193	160
Iran	160	130
Afghanistan	140	121
Sri Lanka	107	105
Thailand	92	83
Vietnam	84	82
Syrien	108	67
Filippinerne	62	56
Kina	43	38

Anm.: Udvalg af oprindelseslande med flest indbyggere i Danmark.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.

Efterkommere har højere kriminalitetsindeks for alle typer kriminalitet

Uanset kriminalitetstype har mandlige efterkommere højere kriminalitetsindeks end indvandrere. Det gælder både for efterkommere med oprindelse i vestlige lande og i ikke-vestlige lande. Det samme gør sig gældende for kvindernes vedkommende.

Efterkommere fra ikke-vestlige lande har højest indeks for alle typer forbrydelser

Mandlige efterkommere med oprindelse i et ikke-vestligt land har – uanset kriminalitetstype – de højeste kriminalitetsindeks, mellem to og tre gange så højt som for gennemsnittet af alle mænd. Højest er indekset for voldsforbrydelser, der ligger på 289.

Mænd fra Libanon overtræder oftest straffeloven

Uanset overtrædelsens art har mænd fra de udvalgte EU-lande og fra Norge kriminalitetsindeks, der ligger væsentligt under gennemsnittet for alle mænd. Af særligt lave indeks kan nævnes straffelovsovertrædelser blandt mænd med oprindelse i Tyskland og Storbritannien og særlovsovertrædelser blandt mænd med oprindelse i Rumænien. Mænd fra Somalia og Libanon har de højeste indeks vedrørende overtrædelser af særlovene og mænd fra Libanon de højeste indeks vedrørende de øvrige typer af lovovertrædelser.

Tabel 6.8 Kriminalitetsindeks – efter herkomst og lovovertrædelse. 2014

	Vestlige lande		Ikke-vestlige lande		Dansk oprindelse	I alt
	Indvan- drere	Efter- kommere	Indvan- drere	Efter- kommere		
indeks, mænd i alt = 100						
Mænd						
I alt	57	99	122	229	98	100
Straffelov	43	94	114	252	98	100
Heraf:						
- Vold	33	103	114	289	97	100
- Ejendom	50	92	110	228	98	100
Færdselslov	64	96	136	283	96	100
Særlove	39	108	107	201	101	100
indeks, kvinder i alt = 100						
Kvinder						
I alt	74	115	88	204	101	100
Straffelov	73	152	115	189	97	100
Heraf:						
- Vold	36	-	84	130	108	100
- Ejendom	79	167	118	200	95	100
Færdselslov	76	109	84	244	101	100
Særlove	59	87	66	122	107	100

Anm.: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

Tabel 6.9 Kriminalitetsindeks for mænd – efter oprindelsesland og lovovertrædelse. 2014

	Straffelov		Færdsels- lov	Sær- love	I alt	
	I alt	Heraf:				
		Vold	Ejendom			
indeks, alle mænd = 100						
EU						
Danmark	98	97	98	96	101	98
Polen	79	89	85	84	63	80
Rumænien	53	28	66	93	32	71
Sverige	69	..	78	61	46	61
Storbritannien	49	..	60	59	43	56
Tyskland	38	38	37	57	36	51
Europa udenfor EU						
Jugoslavien ¹	237	218	241	231	176	205
Tyrkiet	146	190	121	248	151	198
Bosnien-Hercegovina	127	119	136	102	86	100
Norge	39	54	36	47	45	49
Afrika						
Marokko	248	256	239	190	220	199
Somalia	267	289	260	130	251	187
Asien						
Libanon	301	331	277	316	250	257
Pakistan	129	105	121	236	174	194
Irak	150	175	140	196	140	160
Iran	136	142	129	140	120	130
Afghanistan	119	145	103	147	88	121
Sri Lanka	104	116	99	126	76	105
Vietnam	111	77	115	82	65	82
Syrien	56	53	56	87	55	67
Kina	17	..	22	47	28	38

Anm. 1: Standardiseret for både alder og socioøkonomisk status.

Anm. 2: Udvalg af oprindelseslande med mindst 100 dømte mænd.

Anm. 3: .. angiver, at der er færre end ti dømte personer i befolkningsgruppen.

¹ Jugoslavien før opsplitningen.